

NÓGRÁDI GÁBOR

ZÖLDSÉG KOMMANDÓ

Egy meg nem nevezett ország diktátora és kormánya, miután megbénította az ellenzéket és táborba zárta az ellenfeleit, külső ellenséget keres, háborúra készül. Tizenhárom idős ember összefog, hogy megakadályozzák a várható öldöklést. Azért éppen ők, mert ők tudják, mivel jár a háború. Átélték, megszenvedték. Az összeesküvők névtelenek. A konspiráció miatt csak egy-egy zöldség nevéen szólíthatják meg egymást. Cukkini, Patisszon, Retek Paradicsom, Gyökér és a többi 80-90 éves a Generális vezetésével harcba száll. Humor, romantika, szenvedély, bűn és büntetés szövi át a ma is aktuális politikai kalandregényt.

Nógrádi Gábor

ZÖLDSÉGGOMMANDÓ

Nógrádi Gábor

ZÖLDSÉGGKOMMANDÓ

Presskontakt Kiadó, 2018

Lektor
Reményi József Tamás

Borító
Pikler Éva

Minden jog fenntartva

© Nógrádi Gábor 2018

© Pikler Éva 2018

© Presskontakt Bt. 2018

Aligha lehet élettől duzzadóbb, erőtlől feszülőbb, és lehetőségekben gazdagabb országot elképzelni, mint a mi drága hazánk. Dúsan termő földek, földeket megtermékenyítő bővizű folyók, folyókban, tavakban lubickoló halak, és pillanatnyilag még vidám gyermekek töltik meg a tájat.

Zöld erdőruhába burkolózó hegyek között határtól határig suhanó ezernyi ezüstös út kígyózik, hogy elmehecsünk a tarka, vidám, bár kissé szemetes, koszos városokba, és ugyanezek az utakon visszatérhessünk farmjainkra, falvainkba, kisvárosainkba, ahol születünk, és ahonnan elmenekültünk.

Egy ország, ahol a boldogság minden feltétele adott a nyálcsorgatóan ízletes gyümölcsöktől, sajtoktól a még ízletesebb húsig, zöldségekig, az anyánk konyhájából ismerős ízű ételektől az éppen ízlésünk szerint való fiúig vagy lányokig.

Egy ország, amely a büszkeség és boldogság hazája is lehetne mind a tehetősebbeknek, mind a tehetetlenebbeknek, ha tudatlanságunkat, szorongásainkat, emberi butaságunkat kihasználva nem sziklás partok felé vezetnék nemzetünk hajóját azok, akik össznépi hiszékenységünk jóvoltából kezükbe kaparintották a kormányrudat.

Azt kérdezitek, melyik ez az ország?

Bármelyik.

1.

– Szóval azt mondd, lendületből belevágom a kést a nyakába, és annyi? – kérdezte az egyik öreg, akinek a bal szeme hibás volt.

– Igen, persze! Ide kell döfni – bökött mutatójával a nyakára, a nyaki verőérére, vagy ahhoz egészen közel a másik öreg, a barna sapkás, és kissé megemelte a fejét. A bőre megfeszült. Már amennyire egy kilencvenéves férfi ráncos bőre meg tud feszülni.

A két öreg egy szilvafa alatt üldögélt a fűvön. A lehullott gyümölcsből eszegettek, és fel-felpislantva nézték az országúton túl elterülő rizsföldet, meg a tengernyi víz távolabb felcsillanó tükrét.

A szilvák többsége kezdetben nem azért hullik le a fáról, mert érett, hanem mert valami betegség vagy egy kis féreg megtámadja a fát.

A két öregnek több elhullott gyümölcsöt is meg kellett vizsgálnia, míg ehetőre találtak. De még akkor is előfordult, hogy a szilvát kibontva kiderült: beleette magát a szilvamoly lárvája.

Ki lát bele egy szilvába? És egy emberbe? Gyakran az ember saját maga sem.

Erősödő zúgás hallatszott. A hibás szemű öreg felkapta a fejét. Négy, alacsonyan szálló bombázó húzott el felettük fülrepesztő robajjal. Afféle tömegölésre idomított gépke-

selyűk voltak, fenekükben az acélba zárt halállal. A hibás szemű ijedtében kiejtette kezéből a kibontott szilvát, pedig az éppen hibátlan volt.

– A hétszentségít! – mondta. – A hétszentségít nekik!

– Meg lehet szokni – dünnyögte a másik öreg, és nyammogott tovább.

– Nem lehet megszokni! – dühösködött a hibás szemű. – Pedig hallottam eleget...! Emlékszem, mennyire féltünk anyánkkal, mikor jöttek a stukák! Dzsúúúm! Dzsúúúm!

– És dzsúúúm – mondta a barna sapkás nyugodtan. – Én is emlékszem. Benne ültem. Meg lehet szokni.

– Hacsak úgy nem! Benne ülve! – vigyorodott el a hibás szemű, aztán megint dühöngött. – Azt meg lehet szokni, hogy éjszaka négyszer kell kimennem pisálni. Meg lehet szokni, ha nem is könnyen. De ezt nem.

Felvette a leejtett szilvát, letisztogatta, aztán megint felkiáltott.

– És ha kioldódik felettünk a bomba?

– Ma már nem oldódik ki. Nem valószínű. Vagy ha igen, az már minket nem zavarna. Régebben persze előfordulhatott. De akkor is inkább az történt, hogy ledobták visszajövet. Ledobták, hogy ne vigyék haza – mondta a barna sapkás, aztán még hozzátette: – Ezeket a bombákat ott fent egyébként sem nekünk szánják.

– Na, Retek, most megnyugtattál!

– Amit nekünk szánnak, azokkal a bombákkal a szomszédban repkednek. És majd akkor ejtik ránk, ha megtámadjuk őket.

– Belevágom a késemet az Elnök nyakába tövig! Ha rajtam múlik, nem támadjuk!

A barna sapkás a társára nézett.

Ez mondja, hogy ha „rajta múlik”? Májfoltok a csontokra száradt bőrön, könnyezve pislogó szemek, remegő kéz. Nem egy nemzeti hős, az biztos, de éjféli kísértetnek egy horrorban elmenne. „És én? – gondolta tovább a barna sapkás. – Talán én jobban festek? Madárijesztő a rizsföldön.”

Eszegettek, nézegettek, várakoztak.

– A múltkor a tévében egy pasastól megkérdezték, mit kér a kilencvenedik születésnapjára – kuncogott fel a hibás szemű hirtelen.

– És mit kért?

– Egy apasági pert.

A két öreg rötyögött.

Melegedett a levegő, ahogy lassan az égre kapaszkodott a Nap. Ezen az égövön néha kegyetlenül forró tud lenni az augusztus. Meg a július. Néha a június is. Nem, inkább csak az augusztus.

– Szíves engedelmeddel visszatérve eredeti témánkhoz, kérlek szépen – csámcsogott a hibás szemű –, ami az Elnök ledöfését illeti: az aktus után kirántsam a kést, vagy a nyakában hagyjam?

– Naná, hogy kirántod! Jobban folyik a vér. Meg az is lehet, hogy ismét használni kell. Beszúrod, kihúzod, és ha lehet, szúrsz megint. Kettő kétszer annyi, mint egy.

A hibás szemű morgott.

– Haha. Tényleg? Neked könnyű. Te már öltél.

* * *

(Hat nappal korábban.)

– Ez meg mi? – kiáltott fel az állam elnöke, szúrós szemű, alacsony, köpcös ember ritkás fekete hajjal, amikor megitta kesernyés kávéját, és a tekintete visszasiklott a képernyőre.

A képernyőn rövid szöveg villogott vörös betűkkel.

Tisztelt Elnök Úr!

Nem akarunk háborút.

Ha Ön és a kormánytagok biztonságban akarják tudni magukat:

– Tüntessék el a határra telepített aknazárat!

– Számolják fel a munkatáborokat, és negyvennyolc órán belül bocsássák szabadon a fogvatartottakat!

– Az ellenzéki vezetőket és a politikai okokból lefogott állampolgárokat, bírókat és újságírókat engedjék ki a börtönökből!

– A kormány mondjon le, és írjanak ki rendkívüli és szabad választást!

Kérésünk teljesítésére negyvennyolc órájuk van.

A ZÖLDSÉGGKOMMANDÓ

Feladó persze nem volt.

– Diákok – mondta az információs technológiáért felelős hosszú hajjú fiatalember öt perc múlva.

Az ifjú az elnöki íróasztal előtt állt, és a fülcimpáját húzogatta.

- Ne húzogassa a fülcimpáját! – rivallt rá az Elnök.
  - Bocsánat, Elnök úr! – kapta le a kezét az IT-szakember, és csavargatni kezdte a zakója középső gombját.
  - Mondja, maga idióta, hogyan kerülhetett a képernyőre a levél?
  - Hackerek – mondta a csavargató. – Diákok.
  - Találja meg a feladót huszonnégy órán belül! – kapta fel a hangját az Elnök ismét. – Találja meg a nyomorultat! Bárki is az, ezt nem ússza meg szárazon! Az ország megválasztott elnökét fenyegeti?! A népet fenyegeti? A nemzetet fenyegeti?
  - Megpróbálom ... – morogta a hosszú hajú. – Megpróbálom megtalálni.
  - Ne *próbálja!* Találja! – üvöltött most már az Elnök. – Találja meg őket, mert... Mert ha nem találja, könnyen egy táborban találhatja magát! Megértette?
  - Eeeegen – felelte az IT-szakember, és megint a fülét birizgálta.
- Azt gondolta, hogy ő pótolhatatlan. Felsőbb utasításra már többször belepiszkált az ellenséges szomszéd ország kormányzati információs rendszerébe.
- A hosszú hajú kiment, a Belügyminiszter bejött.
- Már ismerte a levél tartalmát.
- Nézzetek szét a középiskolákban és az egyetemeken! – rikácsolt az Elnök. – Számítógépes kis buzikat keressetek!
  - Megtaláljuk – mondta a miniszter.
  - Huszonnégy órán belül!
  - Lehet, hogy a huszonnégy kevés lesz...

- Ne alkudozz! Olvastad a levelet.
- Blöff.
- És ha nem?
- Akkor egy ép csontjuk se marad a tetteseknek, arról kezeskedem.

* * *

Ült a két öreg a fa alatt, ült és eszegetett.

Jó az augusztusi szilva errefelé, ha jó. Ami csak úgy az út mellett terem vadon, az persze kicsi. De az íze ugyanolyan, mint a nagyobb szilváknek. Vagy jobb. Van, aki a kicsi szilvát keresi a piacon is.

A hibás szeműnek néha kattant a protézise.

- Elfelejtettem beragasztani – morgott.
- Én sosem felejttem el ilyenkor – mondta a másik.
- Milyenkor?
- Ha emberek közé megyek, és beszélgetni kell. Persze nem szeretem beragasztani, mert utána nehéz lekaparni a ragacsot. De mit csináljak?

– Be lehetne ültetni, tudom, ha az embernek van pénze – mondta a hibás szemű, mire a másik megrántotta a vállát.

– Én már nem ültetem be erre a kis időre. Mondjuk pénzem sincs rá.

A hibás szemű fészkelődött. Be kellett volna ragasztani. Elfelejtette reggel. Az izgalom miatt, ugye. Ki nyugodt, ha először készül ölni?

- Remélem, nem fog kiesni közben – motyogta.
- Ha rendesen beleszúrod, kizárt!

– Én a fogamról beszélek.

– Ne foglalkozz a fogaddal! – mondta a másik. – Meg az Elnökkel se! Ha magától nem száll ki a kocsiból, akkor kinyitod az ajtót, mintha mondani akarnál neki valamit izgatottan. „Nézze már! Nézze már! Ez történt! Összeesett...” Valami ilyesmit gagyogsz. Aztán belevágod a kést a nyakába teljes erőből. Az a lényeg, hogy nem vacakolunk! Döfünk! Akkor nem lesz gond. Nem fog rá számítani, hogy egy kripli lecsapja. Könnyű dolgod lesz.

– Ki a kripli?

– Nem rád mondtam, hogy kripli. Ő fogja azt gondolni, hogy „ez egy öreg kripli”.

– Már mér’ gondolná azt?

A barna sapkás ingerülten csettintett. Nem kellett volna használni ezt a szót. Nem is szokta használni. Most valahogy kijött belőle, mikor a hibás szeműre nézett.

Ami igaz, igaz: régen olyasmi nem fordult elő, hogy kimondta, amit nem akart kimondani.

Már semmi sem úgy működik benne, mint régen. Először az étvágya csökkent, aztán a férfiassága nem akart működni, végül az esze meg a beszélőkéje is elhagyja. Nem jó megöregedni. Az a baj, hogy az ember nem tud sokáig élni, ha nem öregszik meg.

– Nehogy megsértődjél már! – próbálta barátira venni a hangját. – Az Elnök egy gyilkos, akinek ezrek halála szárad a lelkén. Most is a reptérre megy, hogy megnézze az új bombázókat. Ja! Amikkel egy országot akar kinyírni. Mit mondjak? Egy durva nagy állat. Igazi gyilkos. Mikor

kinyitod a kocsiját, egy csöpp gyanúja sem lesz, mert látni fog egy majdnem százéves embert.

– Ki százéves?

– Nem érdekel, mennyi vagy. Ne mondd meg! Én se mondom.

– Még az is lehet, hogy te vagy az idősebb.

– Szerintem nem, de mindegy. A lényeg, hogy ő azt gondolja: nincs mitől tartani. És eszébe sem jut védekezni.

A hibás szemű morgott.

– Nem vagyok kripli.

– Ki mondta, hogy az vagy? Nagyon értelmes vagy ahhoz képest...

– Kösz, „ahhoz képest”! – vigyorodott el a hibás szemű, aztán kis csend után kibökte. – Ha elmondanám neked, Retek, hogy ki voltam régen, meg mit csináltam, elcsodálkoznál.

– Ne mondd el! A Generális megtiltotta. Ne tudjunk egymásról semmit! Abból nem lehet baj.

Hallgattak, mert bármit mond az ember, az árulkodó lehet.

A két öreg együtt száznyolcvan éves volt. Az már szép kor. Sok tapasztalat, sok tudás.

Igaz, hogy az ember feledékeny állat. De ami nagyon fáj, azt nem felejt el. Néha azt sem, ha ő okozott fájdalmat valakinek. De az ritkább. Hacsak nem érzékeny az ember. Mert akkor gyakori.

A két öreg között a fűvön egy görbe bot mellett sárga meg kék szatyor hevert.

A barna sapkás benyúlt a kék szatyorba, és kivett egy pisztolyt. A csöve olyan volt, mint egy vastag lyukas ce-ruza, a markolata meg barna, recés.

Efféle pisztolyt már csak régen játszódó háborús filmekben látni.

– Uff! – mondta a hibás szemű. – Ezt se tegnap vetted a boltban.

– Nem vettem – mondta a Reteknek nevezett öreg komolyan. – Elvettem. Egy hullától még a háborúban. Azt mondta, neki már nem kell.

A hibás szemű vihogott. Szerette a humort. A fekete humort is. Bár ő nem élt vele. Tanár volt valamikor régen. Irodalomtanár.

– Hány golyót lőhet ki? – pislogott a pisztolyra.

– Ez egy Walther P38-as – magyarázta a barna sapkás.

– Nyolc darab Parabellum fér a tárba.

– Para bellum: készülj a háborúra! – mondta a hibás szemű.

A pisztolyos rásandított.

– Mi van, Gyökér? Te tudsz latinul?

– Nem tudok – lódított a hibás szemű. – Csak éppen ezt a mondást ismerem.

* * *

(Öt nappal korábban.)

A Belügyminiszter parancsa után a titkosszolgálat öt-száz szakemberét felkészítették a gyanús diákok vallatására. A nyomozók mintegy háromezer kíséretet kaptak a gördülékenyebb munka érdekében.

A fenyegető levél megérkezése utáni reggelen az ország középiskoláiban és egyetemeken a kihallgatás céljára kijelölt szobák előtt néhány diák várakozott. Az információs technológiában legjobb koponyákat rángatták elő.

Az Isaac Newton Technológiai Középiskolában például négyen álltak az ajtó előtt egy fegyveres katona őrizetében.

Fél tízkor hívták be az első diákat.

Három szürke öltönyös férfi tartózkodott a szobában. Egy köpcös, egy sovány és egy nagydarab. A köpcös az asztal mögött ült, a sovány és a drabális az asztal két oldalán állt.

Kis ideig csend volt. A köpcös írogatott valamit. Az állodgálók a diákat nézték.

A köpcös abbahagyta az írást, és felemelte a fejét.

– Zöldségkommandó? – mosolygott hamiskásan a fiúra, és megismételte: – Szóval: Zöldségkommandó?

A diák a köpcösre pislogott. Aztán a sovány férfira nézett, mintha attól várna magyarázatot, hogy jól hallotta-e, amit hallott, és az mit jelent.

– Tíz másodpercet kapsz – mondta ridegen a sovány, és a drabális felé mozdította a fejét. – Utána a kolléga vesz kezelésbe. De azt nem köszönöd meg.

– Ugyan, ugyan! – mosolygott a köpcös. – Nem kell ijesztetni. A barátunk tudja, miről van szó. Hallani szeretnénk a zöldségek nevét.

– Ne rabold az időnket, mert megbánod! – csattant a sovány hangja.

A diák ajka kiszáradt, szája megrándult. Szinte úgy, mint aki nevetni akar.

Nem volt biztos benne, hogy ez a cirkusz itt most egy tréfa, vagy tényleg kihallgatják.

Esetleg rejtett kamerás tévébohóckodásról van szó?

„Igen, csak az lehet – gondolta, és körbesandított. – De hol a kamera?”

– Sárgarépa, saláta, petrezselyem... – kezdte, és halvány mosolyt küldött a köpcös felé.

A drabális titkosügynök pofonja váratlanul érte. És túl nagy pofon is volt azokhoz képest, amelyeket élete során eddig kapott.

Az ütéstől a padlóra zuhant.

Amikor kiment a szobából, hogy beküldje a következő gyanúsítottat, a többiek rémülten bámultak a megdagadt kékes-lilás arcra.

– Mi történt? – bukott ki az egyik felnyírt hajú gyerekből. – Miért vertek?

– Nem beszél! – mondta a katona.

A diákok dühösen ránéztek.

A fiatalok nehezen tanulnak meg félni. Igaz, ha megtanulják a félelem leckéjét, nem felejtik el akkor sem, ha már nincs ok a rettegésre.

A katona megrántotta a vállát. Gyűlölte, amit csinált, de a parancs az parancs.

– Nem tudom – suttogta a felpofozott diák. – Zöldségekről kérdeztek. Csak háromféle jutott az eszembe.

A kétoldalt felnyírt hajú idegesen sorolni kezdte:

- Petrezselyem, gyökér, hagyma, brokkoli, sárgarépa...
- Azt mondtam – szóló közbe a másik könnyes szemmel.

* * *

A két öreg között egy mobil feldalolt.

„All we are saying is give peace a chance.”

A barna sapkás becsúsztotta a pisztolyt a kék szatyorba, majd ugyanonnan kivette a telefont, és a füléhez emelte.

– Igen – mondta, aztán megismételte: – Igen. Értettem.

Visszatette a készüléket a szatyorba, és a botjára támaszkodva lassan felállt. Azzal a meszesedéssel, ami neki van, nehéz legyőzni a gravitációt.

Állt, kicsit lihegett, várt, aztán a hibás szeműre vigyorgott.

– Tudod, hogy én minden reggel ötven percet tornázom?

– Na, ne bolondozz!

– De de! Csak ezt mások úgy mondják: kiszállok az ágyból – nevetgélt a barna sapkás.

A hibás szemű elhúzta a száját. Most nem volt vevő a viccre.

– Már jönnek? – kérdezte, és a hangja remegett.

– Nyolc perc húsz másodperc. Sötétkék Land Rover – mondta a barna sapkás. – Akkor vegyük át még egyszer! Én az úton fekszem. Elájultam. Te az út szélén integetsz a kocsinak, hogy álljanak meg. Megállnak. Két vén ürgétől nem félnek. És nem fognak áthajtani rajtam, mert az nyilvánosságra kerülhet, aztán magyarázkodhatnak. A sofőr letekeri az ablakot, és kérdez. Te csak annyit kiabálsz, hogy

„Rosszul lett! Rosszul lett! Nem bírom elhúzni!” A sofőr kiszáll. Nem fog gyanakodni, ha rád néz, már bocsánat! Odajön hozzám. Mikor fölém hajol, lelövöm. Nem hagyhatunk tanút. Eközben te a hátsó ajtóhoz lépsz, hablatyolsz valamit, dadogsz, ahogy mondtam, és ha az Elnök nem lép ki, kinyitod az ajtót, és a nyakába szúrsz, ahogy megbeszéltük.

– Értem, értem, persze – dadogta a hibás szemű, és ő is feltápáskodott.

Neki könnyebben ment. Sokáig teniszezett, meg a felesége halála után más testmozgást is gyakorolt a szomszéd özvegyasszonnyal. Persze azt is abbahagyta vagy húsz éve.

Felvette a sárga szatyrot, és kiemelt belőle egy papírba göngyölt, harminccentis konyhakést. Néhányszor a levegőbe dőft.

A barna sapkás összehúzta a szemét.

Látszott, hogy sem a kés nem tetszik neki, sem a mozdulat.

– Nagyobb kés nem volt? – kérdezte.

– Nem. Ezzel vágom otthon a húst. Meg van élezve. Mi a gond? Nem elég nagy?

A barna sapkás a szatyrába nyúlt, és kivett egy tenyérszűrt. Kipattintotta a pengét. Aztán visszacsukta.

– Azt a bökőt tedd el! Ez a jó. Tenyérszűrtbe simul. Nem látni. És ki tudod nyitni egy kézzel.

A hibás szemű eltette a konyhakést, aztán megfogta a bicskát. Megnyomta a gombot, és a kicsapódó pengével a levegőbe szúrt.

– Gyorsabban kell – mondta a barna sapkás. – Hirtelen. Váratlanul. Figyelj, Gyökér! Mintha dühödben pofon vágna valakit.

– Nem vágtam én pofon soha senkit – mondta a hibás szemű. – Nem olyan családból való vagyok!

A barna sapkás megszívta az orrát.

Erre mit lehet mondani?

Nem értette, a Generális miért ezt az amatőrt választotta ki a feladatra. Ki ez, aki sosem ölt, nyilván katona se volt, és az állam elnökét kellene késhegyre tűznie?

A Gyökérnek nevezett öreg újra próbálkozott a bicskával. Igyekezett gyorsabban szúrni, de a karja félúton meg-rándult, és az öreg felszisszent.

– Mi van? – kérdezte a barna sapkás.

– Semmi – mondta a másik, de az arcát még több ráncba szántotta a fájdalom.

– Na, jól van! – mondta a barna sapkás. – Figyelj ide, Gyökér! A helyzet változik. Te fekszel az útra. Én megyek a kocsihoz. A sofőr elindul hozzád. Én az Elnökbe eresztek két golyót, aztán lelövöm a sofőrt. Nem lesz gond.

A hibás szemű arcán megkönnyebbülés látszott, de a jobbik szemében felvillant a kétség.

– Köszönöm, ez kedves tőled, de nem ez volt a terv. A Generális...

– Ha a háborúban változnak a körülmények, változik a taktika – vágott közbe a barna sapkás. – Alkalmazkodni kell az új feltételekhez. A parancsot be kell tartani, de a pillanatnyi helyzet felülírhatja a teljesítés módját. Mi a pa-

rancs lényegileg? Iktassuk ki az Elnököt. Az meglesz. De ha te elszúrod, márpedig erre van esélyünk, akkor a parancsot nem teljesítettük. Sőt, az Elnök esetleg veled is, meg velem is végez. Nem nyerő tipp.

A hibás szemű, akit Gyökérnek nevezett a másik, még ellenkezett volna egy kicsit, de úgy vélte, jobb, ha hallgat.

Örült a változásnak. Nagyon is örült.

Szívesen meggyilkolta volna az Elnököt, szerinte százszorosán megérdemelte a halált, de kevés a szándék, ha nincs gyakorlat. Gyakorlat nélkül a legtehetségesebb ember is rossz amatőr. Akár szakács, akár hegedűművész, akár sofőr. Ha a szakmáját kontárként gyakorolja, igen rosszul járhat. Pláne, ha gyilkosnak csap fel!

2.

Négy nappal a levél elküldése, és tíz nappal a merénylet előtt a Generális egy parkban találkozott Retekkel.

Kezet ráztak, leültek egy padra, és felidéztek a hadifogolytábor szép emlékeit, ahol két évig egymás felett aludtak – vagy a tetvek miatt nem aludtak – a priccsen.

Beszélgettek a családjukról, az életükről és a betegségeikről.

Kis idő múlva a Generális óvatosan körbepillantott.

– Úgy látom, nem követtek téged sem – mondta.

– Mért követtek volna egy nyolcvannyolc éves csotrogányt, akinek már akkor is megfájdul a dereka, ha a lehajlásra gondol?

– Én kilencvenkettő vagyok, mégis rajtam a szemük. Még talán a lakásom is be van poloskázva. Pláne most!

– Az bizony lehet – mondta a másik. – Ismernek. Tartanak tőled. Mindig tartottak tőled. Csodálom, hogy még nem lőttek le, mint a múlt héten azt az újságírónőt.

– Nem akarnak mártírt csinálni belőlem. Még mindig túl sokan emlékeznek rám. Tudtad, hogy tananyag is voltam? Nem dicsekvésből mondom...

– Tudom! – vágott közbe a barna sapkás. – Az egyik unokám felelt belőled.

Hallgattak. Emlékeztek. Majd kis csend után Retek csak annyit kérdezett:

– Szóval? Azt mondtad a telefonban, hogy „szép idő van, sétáljunk egyet”. Ez most is azt jelentette, hogy fontos ügyben kell tárgyalnunk?

A Generális bólintott, majd lassan körbehordozta a tekintetét, mint aki felméri, hogy milyen szép a park nyáron, a fák, a bokrok, a fű zöldje és a nők lába, aztán halkán és szigorúan beszélni kezdett, ahogy valamikor aktív korában, sok évtizede, amikor még hadseregtábornok volt.

* * *

A házaspárral, akiket később csak Paprika meg Paradicsom néven ismert meg a többi összeesküvő, vidéki kis házukban találkozott a Generális. Itt nem kellett félni a megfigyeléstől meg a lehallgatástól.

Paradicsom, a Generális unokahúga időnként vendégül látta a magányos rokont.

Valamikor réges-régen, gyerekkorukban a Generális szerelmes volt az unokatestvérébe, aki szép, vidám és kedves lány volt, mint minden tizenhat éves fruska, akit szeretnek. A Generális ma is azt a régi szép kislányt látta, ha a görnyedt öregasszony ráncoktól barázdált, árkokkal szántott keskeny arcára, ritkuló hajára, fénytelen szemére nézett. A természet ítélőszéke jutalmaz és büntet. A tisztességgel élő emberek vonásai hetven év után sem változnak meg annyira, hogy ne ismerjük fel bennük az egykori kedvest.

A házaspárnak három gyereke volt, két lány és egy fiú. A gyerekek már régen kirepültek, saját családot alapítottak, jöttek az unokák. Sőt, már egy dédunoka is született. Úgyhogy volt miről beszélni.

– Mi van a szomszédal? – kérdezte később a Generális.
– Nagyon elvadult a kertjük. Az a fiatal pár a gyerekekkel... Elköltöztek?

A házaspár hallgatott. A nő szeme könnyben úszott.

– Mikor? – kérdezte a Generális.

– Egy hónapja – mondta a férfi. – Házkutatás volt. Megtalálták náluk egy ellenzéki párt röplapjait. Nem tudjuk, hova vitték őket. Te talán tehetsz valamit...

A Generális a fejét ingatta.

– Ha tudnék sem tennék. Sokkal nagyobb feladat vár ránk, ha ti is úgy látjátok jónak.

És elmondta a tervét vázlatosan.

Biztos volt benne, hogy a lakásban nincsenek poloskák. Az unokatestvére meg a férje addig sem politizáltak, amíg a közeli gimnáziumban tanítottak. Most pedig, nyolcvan felett már...! Ugyan! Ki gondolná? S kit érdekelne?

Az a népek szerencséje, hogy egy egész nemzetet nem lehet bepoloskázni, lehallgatni, ügynökökkel megfigyeltetni. Bár az internet és a mobiltelefon korában talán már nincs is szükség efféle ósdi módszerekre. Aki rajta van a hálón, azt bármikor megfoghatja a pók.

* * *

Néhány ismerőssel, régi barátal július elején, egy napos délelőtt az állatkertben randevúzott a Generális. Tíz és tizenkét óra között, harmincpercenként került sor a találkozásokra, mindig mással, mindig máshol.

Úgy gondolta, fél óra elegendő ahhoz, hogy kiderüljön, vajon megfelelő egészségi és lelkiállapotban van-e a kivá-

lasztott személy az akcióhoz. És persze az is kérdés volt, hogyan gondolkodik a kormány tetteiről, a letartóztatásokról, a kínzásokról, a tárgyalás nélküli kivégzésekről, a táborokról, vagy ami még ezeknél is fontosabb: a háborús készülődésről.

Céklával, egykori tisztársával a majmok kifutójánál találkoztak.

A magas, sovány férfi kilencvennégy évesen is olyan egyenesen járt, mint egykor a minisztériumban vagy a csapatok előtt.

A cerkófmama a kölykét ápolgatta egy sziklán. A kölyök türelmesen fekvé hagyta, hogy az anyja megvizsgálja tetőtől talpig, szőrét szétszálazza, és ajka vagy nyelve finom mozdulatával lekajja bőréről az élőködőket.

Fehér mellényükben, csillogó fekete kabátjukban a majmok úgy néztek ki, mint egykor a pincérek a tisztí kaszinóban.

– Olyan elegánsak, mint a pincérek voltak a kaszinóban, emlékszel? – kérdezte Cékla köszönés helyett.

A Generális bólintott, de nem mosolygott. Már nem is emlékezett rá, mikor mosolygott utoljára. Talán az egyik ismerős kicsi lányra az utcában.

– Nem tudod, mikor jön haza az apukám? – kérdezte a kislány.

De mégsem. Arra a gyerekre sem mosolygott.

Csak annyit mondott neki, hogy „hamarosan”.

A lányka apjáért, aki álnéven gúnyverseket írt a kormány tagjairól, különböző állatokhoz hasonlítva őket, szik-

rázó napsütésben, délután jöttek az elsötétített ablakú gépkocsival. A kislány még óvodában volt.

A mosoly az emberi kapcsolatok építője és erősítője. A Generális talán azért maradt agglegény, mert ifjabb korában sem tudott mosolyogni.

A két öreg már negyedórája beszélgetett, miközben a majmokat figyelte. Az anya óriási türelemmel kurkászta a kölykét. Ennél nagyobb türelme csak a kölyöknek volt, aki alig-alig mozdulva az oldalán feküdt, és mindezt tűrte.

– Ezt nem gondolod komolyan – mondta Cékla, amikor a Generális vázolta az elképzelését.

A Generális a majmokról a bajtársára emelte a tekintetét. Szürke szeme hűvösen csillogott. Cékla úgy emlékezett, hogy ifjabb korában a Generálisnak zöldesbarna szeme volt.

Hogyan lett abból szürke?

Változik a szem színe az életkorral?

Mi nem változik?

– Szóval komolyan gondolod – mondta Cékla. – Rendben. Akkor én is komolyan gondolom.

A következő találkozáskor a vízilovak medencéje mellett került sor.

A Generálist volt titkárnője várta. Harminc évig dolgoztak együtt a minisztériumban. Húsz éve nem találkoztak. Amint a Generális meglátta az asszonyt, tudta, hogy nem akarja bevonni az akcióba. A nő mindig sovány volt, sovány is, lapos is elöl-hátul. Ennek ellenére a fél tisztikarral viszonya volt.

A szexuális kapcsolatok száma nem attól függ, hogy egy hölgy mennyire szép vagy csinos, hanem attól, hogy mennyire nyitott a kapcsolatokra, mennyire adakozó alkalmilag vagy hosszabb távon, és a körülötte lebzselő férfiak mennyire vágynak egy kis melegségre vagy befogadó öltre.

A Generális egy sovány, lapos öregasszony felbukkanását várta. Aztán megpillantotta a titkárnőjét. Biztosan látszott volna rajta a meghökkenés, ha nem olyan hideg és fegyelmezett, mint jéghegy az Északi-sarkon. Úgy tűnt, a világosbarna lenge ruha egy botra támaszkodva magától álldogál két lábszerű rúdon a medence korlátja mellett, és nincs benne test. Ősz, gyér és fakó bolyhos tüsi haj borította a nő fejét, és a koponyára, arcra feszülő sápadt bőr alól a látszat szerint hiányzott a hús.

„Kemo után van” – gondolta a Generális, amikor kezet fogtak, és a nő rámosolygott.

– Hogy s mint, főnök?

Harminc év közös munka után is magázódtak, és a nő főnöknek szólíthatta a Generálist.

– Én jól – felelte a férfi. – És maga?

– Soha jobban! – mondta a nő. – Mi a terv?

A Generális gondolatait senki sem tudta kikémleni. Sem az unokahúga, sem Retek, sem Cékla, de ez a kis semmi nő a halál kapujában úgy átlátott rajta, mint egy feleség a férjén harminc év után.

Végül is érthető.

Gyakran napi tíz-tizenkét órát dolgoztak egymás közelében.

Hol tölt ennyi időt egy feleség a férjével?

– Tudom, hogy tervez valamit – mondta a nő, mert a Generális hallgatott. – Tudom, hogy meg akarja állítani őket. És biztosan van valamilyen elképzelése. Ismerem magát, Generális. Az anyja sem ismerte ennyire. Ne hagyjon ki!

Egy fiú és egy lány viháncolva, hangoskodva közeledett. Aztán megálltak, és almadarabokat dobáltak a vízilovak felé. A közeli bodegában lehetett apró adagokban eleséget venni. Tilos volt mással etetni az állatokat.

– Na, jöjjön, kis gondolatolvasó! – mondta a férfi, és karrafogva a medencével szemben zöldellő kis parkba vezette volt titkárnőjét.

A bokrok árnyékában leültek egy padra.

– Milyen típusú? – kérdezte a férfi.

– Tüdő – mondta a nő.

– Kilátások?

– Viccel? Ezért mondom, hogy ne hagyjon ki! Nekem nincs vesztenivalóm, de van nyernivalóm.

A Generális a nőre nézett, és igyekezett betyárosan összeszevonni a szemöldökét, ami nála a kételkedés, az irónia, sőt kissé a gúny jele volt mindig, ha asszonyokkal beszélt. A nők becserkészését is ilyen kaján felütéssel indította egykor.

Az efféle viselkedést ma már sokan szexistának nevezik, és büntetni szeretnék. Érdekes volna, ha az állatvilágban is betiltanák a siketfajdok dürgését meg a fácánkakasok násztáncát.

– Nyerni való? – kérdezte a férfi. – Miféle nyerni valóra gondol, madame?

– Ugyan már! – mosolyodott el a tüsi hajú, és felvillant a kedves fiatal titkárnő arca, aki ötven éve szolgálatba lépett. – Tudja azt maga, Generális. Volna értelme az életnek. Az elég „nyerni való”, nem?

A Generális bólintott. Értelme az életnek? Igen, az elég nyerni való.

Aztán a fiatal párt nézte. Elmélyülten turkáltak a nyelvükkel egymás szájnýílásában. Mőgöttük a víziló is hatalmasra tátotta a pofáját. Minden élőlény vágyik az egyesülésre, a kafferbivalytól az önnemző féregig.

Az ifjú pár nyilvános előjátéka nem zárta ki, hogy egyébként a Generális megfigyelésére küldött ügynökök.

A Generális közömbösen nézte őket, aztán tekintetével végigpásztázott a zsiráfok közeli kifutóján is, miközben halkán elmesélte a tervezett összeesküvés célját, menetét, buktatóit.

Messziről úgy tűnhetett, mint aki ide-oda pislogva szégyellni való titkairól vall a mellette ülő női személynek, ahogy idősebb férfiak szoktak udvarolni az őszinteség lenyűgöző fegyverét szegezve a nő lelkének, mert már nincs vesztenivalójuk.

– Rendben! – mondta a nő, amikor a Generális befejezte. – Máris jobban vagyok.

* * *

A következő randevúról a Generális késett egy keveset, mert elkíserte egykori titkárnőjét az állatkert kapujáig.

Az ifjú párt nem látta sehol. Ezek szerint nem ügynökök, hanem szerelmesek, akik hangulatos környezetben akarnak egymással lenni, amennyire az nyilvános helyen lehetséges. Ilyesmi előfordul, ha az ember romantikus, vagy nincs lakása.

Volt gimnáziumi osztálytársa az oroszlanok kifutójánál várta a Generálist.

– Bocsánat a késésért! – nyújtotta kezét a hibás szemű öregnek.

– Nem történt semmi! Semmi! Szervusz! – nevetett a másik. – Időm már, mint a pelyva. *„Volt-e időd, amikor úgy kellett volna a szépre? Most van elég, amikor már sajnos semmire sem kell.”* Ovidius! Saját fordítás! Nagyon örülök!

A hibás szemű mindig büszke volt magas állami posztra került egykori osztálytársára. Tisztelte, becsülte már az iskolában is. Felnézett rá, és utánozta öltözködésben, viselkedésben, beszédmodorban. Pontosabban: megpróbálta utánozni.

– Sétáljunk! – javasolta a Generális. – Hogy vagy?

– Még egy kicsit – mondta a hibás szemű, és tájékoztatta a Generálist, hogy az osztályból már csak ők ketten élnek.

A Generális tudta ezt, de úgy tett, mint aki nem tudja, hogy örömet szerezzen a barátjának. A hibás szemű szeretett új információkkal meglepni másokat, amint a magányos emberek többsége, de főleg a tanítással foglalkozók, akik megszokták, hogy a tanítványaiknak minden ismeret új.

– Már csak ketten élünk? – vont a össze szemöldökét a Generális. – Nem tudtam.

– Igen, igen! – bólogatott hevesen a hibás szemű. – Mi vagyunk az utolsó mohikánok. Csak nem tudom, hogy ez jó vagy rossz hír.

A Generális a barátjára nézett. Tudta, hogy már ifjúkorában is sokat olvasott (akkor még nem volt baj a szemével), sokat filozofált, szeretett okos lenni, ezért ment tanárnak.

Azt is tudta, hogy tisztességes, becsületes, korrekt hülyének tartották a tanártársai, a diákjai, de annak tartotta a felesége meg a két fia is, azaz mindenki, aki nem érdekelte meg, hogy egy levegőt szívjon vele.

– Háborút akarnak – vágott a téma közepébe a Generális recsegő, öreges hangján, mert húsz perc múlva máshol és mással volt találkozója. – Az ellenzék lefejezése, a média elfoglalása, a kisebbségek üldözése, a gyűlöletbeszéd, a bűnbakképzés, a táborokba zárt idegenek, a tömeget megfélemlítő kínzások, kivégzések, merényletek – egy-egy kilométerkő a háború felé vezető úton. Ha egy kormány elindul ezen a veszélyes szerpentinen lefelé, egy idő után már nem tud róla letérni. Nincs mellékút, nincs keresztveződés, nincs fék. Ha hatalmon akarnak maradni, végig kell menniük az útjukon. És egyre több ellenségre van szükség, hogy a népet megfélemlítsék és összekovácsolják. Ha pedig a belső ellenségből kifogynak, mert megölték vagy táborokba zárták őket, akkor az országhatáron túlra kell mutogatni, ott kell a Gonoszt keresni. És az ilyen út végén mindig ott a háború.

– Igen, ez az igazság – mondta a hibás szemű.

– Mi tudjuk, mit jelent egy háború – mondta a Generális.

– Mi tudjuk – visszhangozta a barátja. – De a fiatalabbak nem tudják. Nem tudhatják. Nem éltek át. Azt hiszik, egy jó buli, és csak nyerhetnek.

A Generális bólintott. Tisztában volt vele, hogy a hibás szemű és ő egy hullámhosszon vannak. Nem kell győzködés, sem magyarázkodás. Úgyhogy csak azt kérdezte:

– Mit tennél meg, akár az életed árán is, hogy elkerüljük a háborút?

Érezte, kérdése kissé patetikusra sikerült. Nem volt szokása az emelkedett tónus, és nem is illett hozzá. De most nem bánta, hogy így fogalmazott. Tudta, hogy Ovidiust fordítgató barátja lelkének jólesik ez a stílus. A jó vezető nem önmagára figyel, amikor közölni akar valamit, hanem arra, akihez szólni kíván.

– Kérdezd azt, mit nem tennék meg! – mondta a hibás szemű, aki még nem volt százéves, és lehet, hogy nem is lesz.

* * *

A negyedik partnerrel a Generális a vízimadarak tavánál találkozott. Az orvos ötven éve megmentette az életét. A Generális akkor az egyik ellenzéki párt vezére volt. Indult a választáson. Az egyik gyűlés után meglőtték. Az orvos több operációval hozta rendbe a tábornokot. Persze nem csupán ezért került a csapatba. A Generális régebben sokszor találkozott vele: baráti szálak, gondolatok fűzték őket össze.

Sun-ce *A hadviselés művészetében* azt írja: ha egy tábornok nem tudja, kire milyen feladatot bízhat, bizonyára elveszíti a csatát.

A vízimadarak tavához közeledve a Generális először a kerekesszéket vette észre, csak aztán a benne ülő orvost.

„Ó! – gondolta. – Ezt sem tudtam.” Ha tudja, nem hívja fel. Nem beszél meg vele találkoztót. Hibázott. Néhány éve nem látták egymást. Nyomoznia kellett volna. Kilesni, hogy a kiválasztottak közül ki milyen állapotban van. Ebből a hanyagságból látszik, hogy már ő sem a régi.

Csata ismeretlen sereggel és félig átgondolt haditeranggal Sun-ce bukást jósolna.

Ámbátor ha előzetesen kémkedik, a titkárnőjét sem hívja fel. Az hiba lett volna.

– Üdvözlöm, tábornok! – mondta az orvos.

– Üdvözlöm, professzor! – mondta a Generális. – Köszönöm, hogy eljött.

– Szívesen jöttem, ha nem azért hívott, hogy megoperáljam.

Magázták egymást. Mindketten urak: élet és halál urai voltak a maguk mesterségében.

– Minek ez a szék? – kérdezte a Generális. – Már nem futja taxira?

– Hosszú távon olcsóbb – mosolygott az orvos, aki mindig mosolygott, bár életében másoknál is kevesebb oka volt a vidámságra.

Jó sebész volt, mégis túl sokan haltak meg tőle karnyújtásnyira.

Az emberek udvariatlanok. Többórás műtét után is képesek átlépni egy másik dimenzióba, ha egy közlekedési balesetben a belső szerveik összeroncsolódnak.

– Egyébként taxival jöttem a bejáratig, és a taxi kint vár – tette hozzá a megjegyzéséhez, hogy jelezze: anyagi gondjai nincsenek.

Így, toloszékben ülve, megroggyant vállal, hófehér rövid göndör hajával is látszott, hogy magas, izmos férfi volt egykor. Az egyetemen kosárlabdázott, hívták is jobb csapatokba, de ő vissza akart térni a családjához. Sebész akart lenni. Ifjabb kora óta erre vágyott.

Az orvos ült, a Generális állt, nézték a madarakat.

A vadkacsa, farktollait riszálva úgy sétált a víz felé, mint egy természetes idős hölgy. Miután beletotyogott a tóba, könnyedén elúszott, aztán fenekével az égre mutatva fejre állt.

– Szeretne vadkacsa lenni? – kérdezte a Generális.

– Ha nem vágnák le a szárnyam, és elrepülhetnék, akkor igen. De, gondolom, nem azért hívott ide, hogy felajánljon egy vadkacsa státuszt lélekvándorlás esetére.

– Hogy van a családja? – faggatózott tovább a Generális udvariasan.

– Kaphatok másik kérdést?

A Generális az orvosra nézett. Tudta, hogy a professzornak két lánya van. Az egyik kedves kis kávéházat nyitott a külvárosban. Évekkel ezelőtt néhányszor ott találkoztak. Az orvos másik lánya ügyvéd lett. Szült két fiút. Az egyik fiú építész, a másik újságokba írogatott.

– A vejemet elvitték három hónappal ezelőtt. A *Front a háború ellen* egyik alapítója volt. A lányom meg a *Front* jogásza. Amikor betiltották őket, és megszületett a *Táborba*

az ellenséggel! törvény, a lányom az unokáimmal elmene-
kült. Még át tudtak menni a határon, mielőtt lezárták és
elaknásították. Telefonon se mernek hívni, hátha lehallgat-
ják. Madárnyelven üzennek az egyik weboldalon. Már ki-
ugrottam volna az ablakon – harmadik emelet, kilencven-
kilenc százalékos siker –, de a házvezetőnőm folyton visz-
szarángat a párkányról. Harminc éve velem van. A felesé-
gemet ápolta, amíg a drága élt, aztán nálam maradt. Né-
hány éve bevallotta, hogy kezdettől fogva szerelmes belém.
Most mondja meg...! Ne nézzen oda! A hídnál leleselkedik.

A Generálisnak nem kellett odanéznie. A tavat átszelő
híd közelében már korábban észrevett egy természetes asz-
szonyságot. Elég feltűnő volt, mert egy fa mögött ide-oda
mozgolódva próbált elrejtőzni, de hol jelentős méretű keb-
lei bukkantak elő, hol a hátsó fertálya. Pedig a fatörzs elég
vastag volt.

– Sehova sem mehetek egyedül. Még a vécére sem.
Nyitva kell hagynom az ajtót. Tiszta örült. Azt mondja, ha
meg akarok halni, csak vele együtt tehetem. Tudja, hogy
ebbe nem egyezem bele. Ki vagyok én? Az osztrák Rudolf
főherceg, hogy csak egy nővel együtt sikerüljön a
suicidum? Egyébként sincs már kedvem felkötni magam.
Inkább azoknak csomóznám a kötelet, akik mindannyiun-
kat fel akarnak húzni a háború bitófájára.

A Generális bólintott. Úgy látszik, véletlenül mégsem
döntött rosszul, amikor előtanulmányok nélkül kiválasz-
totta a professzort is.

3.

Néhány nap múlva a Generális kamaszkori barátjának, az etológia és a biológia világhírű professzorának vidéki házában találkoztak az összeesküvők a házigazda kilencvenedik születésnapja alkalmából. Mindenki hozott valami ajándékot, italt, könyvet, kozmetikai szert, hímzett terítőt.

Az Albert Schweitzer-díjas tudós egyébként még csak nyolcvannyolc és fél éves volt. Kellett azonban a találkozóhoz egy elfogadható indok, hogy ha a vendégek közül valakit megállítanak az úton a kettesével járórözdő géppisztolyos rohamrendőrök, igazolhassa magát, hova tart, és miért megy oda.

Ilyen igazoltatásra azonban nem került sor.

Bár a kommandósok gyerekes családokat rángattak ki az autókból a legkisebb gyanú esetén is, nincs az a gyanakvásra és gyilkolásra felkészített fekete álarcos, aki egy csontig lesoványodott ősz hajú hölgyet vagy egy hibás szemű kilencvenes urat megállítana, hogy ellenőrizze a kosóját vagy a papírjait. A speciálisan kiképzett katonákat nem koros, remegő kezű hölgyek és urak elfogására készítették fel.

A Generális választotta ki a találkozó biztonságos színhelyét. A professzor kőkerítéssel védett hatalmas telek közepén éldegélt tornyos faházában, amelyet a dupla kerítés közötti futtatón négy szelindek őrzött.

A kert gazdagon burjánzó különleges növényzete, többek között a lila bougainvillea, a sárga madárra hasonlító strelizia, a vörös kánna és az olajfa, a ciprus meg a datolyapálma, áthatolhatatlan falat vont a kertben emelkedő üvegház köré, amelyben a születésnapinak álcázott találkozóra sor került.

„Mindig egy elvadult őserdő közepén szerettem volna élni luxuskörülmények között” – mondogatta a tudós, és nevetett. A dús fehér sörényét közel a kilencvenhez is lófarkba kötő, elegáns, magas férfi mindig mosolygott, mindig vidám volt. Talán ezért szerették a nők. Titkos naplója szerint eddigi élete során kétezer-háromszázhuszonegy hölgygel volt intim kapcsolata, ha azt a két alkalmat nem számoljuk, amikor transzvesztiták csőbe húzták, illetve a három kiskorút, akiket elzavart a közeléből, és azt a négy szüzet sem, akiket – titkukat megismerve – ideiglenesen megóvott az élet kemény megpróbáltatásaitól.

Öt és hat óra között mindenki megérkezett.

Ott volt a Generális, valamint a házigazdán kívül kiválasztott tíz személy. Ráadásként megjelent a sebészorvos természetes házvezetőnője is, aki szívből és boldogan vállalta a tervezett összeesküvéssel együtt járó veszélyt, ha a szerelmével maradhat.

Tizenhárman voltak tehát. Életkoruk összesen körülbelül ezeregyszáz-ezerkétszáz év volt. Az átlagéletkor közelebb a kilencvenhez, mint a nyolcvanhoz.

A már ismert személyeken kívül megjelent egy szalma-
kalapos vak öreg fehér labradorjával, egy nagy orrú, szót-

lan férfi sötét szemüvegben, mankóra támaszkodva, és egy nyolcvan-valahány évesen is gyönyörű félvér hölgy. Ez utóbbit néhányan felismerni vélték, és nem tévedtek. A hölgy Shakespeare szerelmi drámájának balettváltozatában egykor Júlia volt, aztán Júlia anyja, majd a dajka, és végül egy extravagáns produkcióban Lőrinc barát.

A hidegtálakat a Generális unokahúga és annak férje hozta. Az italokat az egykori tisztárs és a volt titkárnő, aki az ünnepi alkalomra könnyű, fehér fátyolos kalapba öltöztette a fejét, és úgy nézett ki, mint egy kísértet menyasszony valamelyik horrorfilmből.

Kellemes beszélgetéssel, evéssel, ivással, évődéssel és lassú táncsal telt az idő mindaddig, amíg a Generális minisztériumi tisztársa és az egykor titkos ügynökként szolgáló nagy orrú öreg végig nem vizsgálta az üvegházat belül és kívül, nincs-e poloska: mikrofon vagy kamera.

Az ördög nem alszik. Pláne, ha mindenkitől fél.

– Tiszta! – mondta a kilencvennégy éves magas, sovány egykori főtitkár félhangosan, mire mindenki elhallgatott, és letelepedett a félkörben elhelyezett asztalokhoz.

– Köszönöm, hölgyeim és uraim, hogy eljöttetek! – kezdte a Generális emelt hangon, hiszen a jelenlévők között a nagyothallók száma jelentősen meghaladta az országos átlagot, aztán a mindig mosolygó házigazda felé bólintott. – Köszönöm vendéglátónknak, hogy lehetőséget adott erre a találkozásra, és gratulálok a születésnapja alkalmából.

A társaság kissé feszült, de hálás nevetéssel jutalmazta a tréfát.

– A jelenlévők tudják, miért jöttünk össze, mire vállalkozunk, de az ismétlés a tudás anyja – mondta az egyes mondatrészek között kis szünetet tartva a Generális, hogy a szaggatottsággal, a katonás ritmussal még nagyobb súlyt adjon a szavainak. – A jelenlévők mind tisztában vannak velem, mi az a háború. Mindenki átélt legalább egyet-kettőt, de vagyunk néhányan, akik más országokban szolgálva többet is.

A Generális körbejártatta a tekintetét, de még véletlenül sem időzött hosszabban a tiszttárs vagy a barna sapkás Retek és a nagy orrú egykori kém arcán.

– Mindannyian emlékszünk a menekülő emberekre, a leomló házfalakra, a téglák közül kicsorduló vérrre, és ártatlan civilek szanaszét heverő holttestére. Emlékszünk a szirénákra, a közeledő repülőgépek zúgására, a bombák sivítésére. A katonák emlékezhetnek haláltusájukat vívó társaikra, a mezőn heverő temetetlen holttestekre, fejekre, lábakra, kezekre szerteszét. Tudunk a megerőszkolt nőkről mindkét oldalon, és néhányan láttuk a feltárt tömegsírokban heverő tarkón lőtt férfiakat és a meggyilkolt csecsemőket, asszonyokat, öregeket is.

A Generális unokahúga a szeme elé emelte a kezét.

– Elnézést kérek az érzékenyebektől – mondta a Generális. – Mindezt el kellett mondanom, hogy pontosan tudjuk: mit nem akarunk. – És folytatta. – A jelenlegi kormány intézkedései még a civilek számára is nyilvánvalóvá teszik a háborús előkészületeket. A határok újbóli elaknásítása, az idegenek és ellenzéki honfitársaink letartóztatása,

táborba zárása, a vezetők likvidálása, nemzetünk bizonyos csoportjainak üldözése – nemzetiségük, vallásuk vagy éppen pártállásuk miatt – egyenesen a háború felé taszítják az országot. Nos, felvetődik a kérdés: miért gondoltam, hogy mi, és éppen mi, meg tudjuk állítani a nemzet újabb feláldozását az öldöklés véres oltárán?

A nedves fényben csillogó szemek úgy néztek, úgy figyeltek, ahogy csak kíváncsi gyerekek és izgatott öregek tudnak.

A nagyorrú hallókészüléke sípolt, mert felerősítette.

– A történelemből ismeretes – folytatta a Generális –, hogy többnyire egy-egy hadvezér, cár, miniszterelnök vagy trónörökös ellen kíséreltek meg merényletet. Ezek az akciók azonban sikeres végrehajtásuk esetén sem akadályozták meg a háborúkat. Sőt! Lásd első világháború! Egy meggyilkolt király vagy miniszterelnök helyére azonnal egy másik személy lépett, és amit akartak, amit elterveztek, azt végbe is vitték.

A Generális ivott egy korty vizet, és folytatta.

– Mi nem egy-egy személyt akarunk kivonni a forgalomból, hogy ezt a kifejezést használjam, ha megengedik. Mi az egész kormányt szeretnénk eltántorítani a háború kirobbantásától. Biztos tudomásom van róla, hogy hamarosan döntenek a támadás időpontjáról. Talán csak két-három hetünk van arra, hogy a kormány minden tagját meggyőzzük: a háborús terveket törölni kell.

– Meggyőzzük? – bukott ki a szó a hibás szemű öregemberből.

– Igen – mondta a Generális. – Meggyőzzük. A meggyőzésnek sokféle útja-módja van.

– És akit nem lehet meggyőzni? – pislogott körbe az orvos házvezetőnöje. – Azzal mi történik?

– Majd teszünk neki egy olyan ajánlatot, amit nem fog tudni visszautasítani – idézte toloszékében az orvos mosolyogva a filmes keresztapa népszerű mondását.

– Akit nem lehet békés úton meggyőzni, az nem lesz döntésképes állapotban, amikor majd a háborúról dönteni kell – fogalmazott a Generális némileg homályosan, és elhallgatott.

Ismét ivott egy korty vizet, és végignézett az arcokon. Szorongó érdeklődést látott újra felcsillanni a kortól már fátyolos szemekben, és néhány kéz megremegett a székek karfáján vagy a gyenge térdeken. Minden ember vérnyomását megmozdítja az idegek vibrálása, a lélek borzongása, de egy idősebb, elhasznált test esetében ez még hamarabb és még hevesebben jelentkezik.

– A második indok, amely miatt az összeesküvésünket a jelenlévők bevonásával kezdeményeztem... – folytatta a Generális szakszerű stílusban –, szóval az indok az, hogy az egykori merénylők többsége általában féltette a saját életét feláldozni, ezért akciójuk gyakran sikertelen volt, ha egyáltalán eljutottak a cselekvésig. Egy Önök által is ismert példát idézek a múlt századból. Több náci főtitst is sikertelen merényletet kísérelt meg Hitler ellen. De miközben lehetőségük volt a robbanószerkezetek elhelyezésére a Vezér repülőgépén vagy a bunkerében, tehát a célszemély

közelébe vihették a bombát, illetve közülük többen többször szemtől szemben állhattak a Führerrel, egyikük sem vállalkozott arra, hogy a biztos eredmény reményében közvetlen közlőről lelője, leszúrja. És természetesen arra sem vállalkozott senki, még a mindenre elszánt gróf Stauffenberg sem, hogy megvárja a táskájába rejtett pokolgép robbanását a Führer mellett. Miért? Nem tudom. Ez nem az én szakterületem. Egy biztos: ha megtették volna, akkor a második világháborúban talán több millióval kevesebb ember hal meg.

A Generális elhallgatott. Kortyolt az előtte álló vizespohárból. Jobb kézzel fogta meg a poharat. A bal keze néha erősen remegett.

Még szólania kellett valamiről, amiről mindig nehéz beszélni az emberek előtt, függetlenül attól, hány évesek.

– Kedves hölgyeim, uraim, barátaim! Az ember élete véges. A mi életünk pedig jóval közelebb van a véghez, mint legtöbb honfitársunk élete. Elnézést kérek mindenkitől az őszinteségért, de a szokásos udvarias jókívánság, hogy éljünk száz évig, most nem aktuális. Élhetünk még néhány évet, és meghalhatunk betegségben vagy végelgyengülésben. Esetleg bombáktól. Folytassam? Megmenteni egy országot a háborútól akár a saját életünk árán is, a mi számunkra elfogadható áldozat. Mondhatnám azt, hogy hősiesség. Mondhatnám azt, hogy dicsőség. De a jelenlévők szerintem erre nem tartanak igényt.

A Generális ismét elhallgatott. Még egy cserzett arcú főtisztnek sem könnyű a barátaik életéről, haláláról dönten.

– Mielőtt a további teendőkről, vagy vállalkozásunk megvalósításáról szólnék, felajánlom, hogy aki ezek után mégsem kíván részt venni veszélyes vállalkozásunkban, az most távozhat. Előtte természetesen meg kell esküdnie arra, ami számára a legszentebb, hogy az itt elhangzottakról soha senkinek, semmilyen körülmények között nem beszél. Mi még hiszünk az esküben.

A Generális elhallgatott. Senki sem mozdult.

Vagy a Generálist nézték, vagy egymást, vagy csak úgy maguk elé pislogtak, ahogy az öregek szoktak, ha egy gondolat leköti szerényebb agyi kapacitásukat.

– Elnézést! – nyújtotta fel a kezét az orvos kövérkés szerelme és háziasszonya. – Nem akarok elmenni, szó sincs róla! Csak megjegyozném, hogy tizenhárman vagyunk...

A Generális bólintott.

– Így van. Mi a kérdés?

– Hát ugye... a tizenhármas szám... – motyogta a hölgy, és ide-oda pislogott, hogy mondja már ki más is, amire ő gondol.

Mármint azt, hogy a tizenhármas szám szerencsétlen. És ahol tizenhárman vannak, ott egy meghal.

A tolószékes orvos szája mosolyra rándult. Ismerte az őt szolgáló rabtartója babonáit. Már éppen meg akarta jegyezni, hogy: nyugodj meg, Irma, a végzet a mi esetünkben nem működik, közülünk egynél biztosan többen halhatnak meg hamarosan, de a szalmakalapos vak megelőzte.

– Tizennégyen vagyunk – mondta halkán. – Itt a kutyám. Számomra ő is ember.

Halk nevetés futott végig a társaságon, és többen bólogtattak.

– Igen, igen, helyes. Néha a kutya is ember.

Az orvos gazdasszonya zavartan heherészett, de nem látszott rajta, hogy meggyőzték. Nem mintha ez bárkit érdekelt volna.

– Köszönöm, hogy itt maradtak – mondta a Generális, mikor a nevetés elhalt. – Köszönöm, hogy vállalják ezt a fontos küldetést. És hogy bíznak bennem. Én is bízom Önökben. Nos... A jelenlévők, úgy tudom, és remélem is, nem ismerik egymást közelebbről. De ha netán mégis, azt még előttem is tartásuk titokban. Jobb, ha semmit nem tudunk a társainkról. Így esélye sincs, hogy adott esetben eláruljunk valakit.

A Generális elhallgatott. Azt akarta, hogy mindenki pontosan megértse az „adott esetben” megfogalmazást. A társaság egyes tagjainak intelligenciahányadosa és az életkoruk okozta pusztítás foka különbözött. A sebészprofesszor, a volt tiszttárs, meg a titkárnő és még néhányan azonnal tudták, hogy a kínzással kikényszerített vallomást rejti az „adott esetben”. De a házvezető és a Generális unokahúga, valamint annak férje kissé értetlenül pislogott a többiekre néhány pillanatig.

Aztán felfogták az üzenetet.

– De miután mégis meg kell szólítani egymást – folytatta a Generális –, és az akciókat sem tervezhetjük névtelenül, mindenkinek adok egy álnevet. Már persze csak akkor, ha beleegyeznek, hogy én legyek a keresztapa.

– Persze, persze! – mondta a házigazda. – Nagyon jól
Legyél a keresztapánk!

Ezen persze megint mosolyogtak néhányan, mert ismét
eszükbé jutott a film, amit kedveltek, és amelyben a ke-
resztapa mindig megvédte a rokonait és a keresztgyerekeit
az ellenfeleiktől. Ha kellett, zsarolással, ha kellett, gyilkos-
sággal, mert a családi összetartás, a szeretet a legfonto-
sabb.

– Mindenki egy zöldség nevét kapja – vett elő egy fél
ívnyi papirost a Generális. – De ezt ne vegyék sértésnek!
Semmiképpen sem az állapotunkra célozok.

Néhányan elmosolyodtak.

– Tehát menjünk sorban! – kezdte a Generális, és a tit-
kárnyőjére mutatott. – Cukkini!

– Ó! – mondta a fehér fátylas, kalapos nő. – Köszönöm
szépen.

A tisztviselő következett.

– Cékla! – mondta a Generális.

Az unokanővér Paradicsom, a férje Paprika lett. A házi-
gazda, a professzor: Brokkoli.

– Broki? – kacsintott az etológia és biológia nemzetközi
hírű tudósa. – Célozgatunk?

A barna sapkás egykori pilóta és tábori bajtárs Retek
lett, a volt osztálytárs Gyökér.

A hibás szemű kis öreg szája megrándult. Érzékenyen
érintette az álnév.

Végül is ő Ovidiust fordította. De nem szólt. A Generális
tudja, mit miért csinál.

Az orvos a Padlizsán nevet kapta, a szerelmes házveztőnő Torma lett.

– Bocsánat, nem lehetne egy másik...! – kezdett az aszszony a tiltakozásba, de az orvos megfogta a tolószék karfáján nyugvó párnás ujjakat, és a hölgy elhallgatott.

A szalmakalapos vak férfi, aki nagy hatalmú főbíró volt aktív korában, a Patisszon nevet kapta a keresztségben. Meg se rezdült.

Végül a fehér fonott székből üldögélő nagyorrút nevezte el a Generális Krumplinak. Megjegyzendő, hogy az egykori kémnek nemcsak az orra, a füle is óriási volt. Mint két legyező.

Így van ez. A férfiaknak, ahogy öregsznek, és a csontra aszalódik a hús, a húsról a bőr, mindenük, ami nagy volt, még nagyobbnak látszik, egy bizonyos testrész kivételével.

A szépséges félvér hölgy felemelte a kezét. Nem szólt, csak mosolygott és jelentkezett.

– Bocsánat! – mondta a Generális, és a papírra pillantott.
– Hagyma!

– Hagymácska? – nevetett a balettszínpadok egykori csillaga, és örült.

Mindenki bólogatott, nézegette a társait, memorizálta a nevüket, csak az orvos szerelmes háziasszonya pislogott sértetten.

Szívesen cserélt volna álnevet Hagymácskával, de visszafogta magát. Egész életében túrt. Még túrhat egy kicsit.

– Csak ezen a néven ismerhetik és szólíthatják meg egymást – mondta végül a Generális, és leült az asztalhoz a többiek közé, hogy vázolja a Zöltségkommandó akciótervét, amelynek első pontja az Elnöknek küldendő levél volt, a második pont pedig a merénylet ellene, ha a levélre nem érkezik kedvező válasz negyvennyolc órán belül.

A Generális tudta, hogy kedvező válaszra nem számíthat, de ő és társai régi típusú, hagyománytisztelő emberek voltak, akik figyelmeztetés, azaz hadüzenet nélkül nem indítanak háborút még a háború ellen sem.

4.

– És felülhettek a repülőre? – kérdezte a gyerek a nagyapját.

Még tízéves sem volt, és a tízéves fiúk számára a repülőgép az álmok madara. Ők még szálldosnak álmukban. Van köztük, aki álmában épphogy csak fel tud emelkedni a földről, van, aki a villanydrótokig repül, de akad olyan is, aki a felhőkig. Néhány év múlva váltja majd fel a repülés izgalmát a még nagyobb izgalomba hozó álom a lányokkal vagy a fiúkkal.

A gyerek a hátsó ülésen feküdt, és a szaladó fákat nézte. Lábát az üléstámlának támasztotta, feje a köpcös, ritkás sötét hajú férfi combján nyugodott.

– Ezekre az új repülőkre kisgyerek nem léphet fel – somolygott az Elnök.

– Én sem? – szorította meg a nagyapja kezét a gyerek.
– Én az Elnök unokája vagyok!

– Na, jó, te talán kivételesen... De nem mondhatod el senkinek!

– Naná hogy nem! És mondd, Papa, ez igazán egy bombázó? – kérdezte a gyerek.

– Aha!

– Most vetted?

– Nem én vettem. Az állam vette.

– De anya azt mondta, az állam te vagy.

A visszpillantó tükörben látszott, hogy a sofőr elmosolyodik. Az Elnök elnevette magát. Úgy látszik, a menyee ezt találta a legegyszerűbb magyarázatnak, hogy a nagyapa pozícióját megvilágítsa a gyerek előtt.

– Nem én vagyok az állam, kicsim, én csak a nép szolgálja vagyok – mondta az Elnök.

Az út melletti kavicsos, köves árokban kettes sorokban sűrű munkaruhás férfiak és nők vonultak. Köztük néhány nagyobb gyerek. Minden tizedik sor mellett egy zöld egyenruhás őr lépkedett rövid csövű géppisztollyal.

– A földre néz! – hallatszott a kiáltás hátul, és a többi őr átvette a parancsot. – A földre néz! A földre néz!

A gyerek felült, és kikukkantott a kocsi ablakán.

– Ezek ugye rabok, Papa, és büntetésben vannak?

– Igen, bűnözők mind.

– Mit bűnöztek, Papa? Öltek és raboltak?

– Igen, öltek és raboltak.

– A gyerekek is?

– A gyerekek nem... Ők csak... csak loptak.

– Mit loptak?

– Pénzt a szüleiktől.

– De a gyilkosokat ki kell végezni, nem?

– Persze, kicsim. Majd kivégezzük őket.

– Megnézhetem majd?

– Nem, az nem gyerekeknek való.

A kocsi elhagyta a rabokat. A gyerek visszafeküdt, és a nagyapja combjára hajtotta a fejét.

* * *

A két öreg a szatyrával lebotladozott a szilvafa alól az országútra.

– Ide fekdj! – mutatott Retek a botjával az út szélére. – De ne a fejed legyen befelé! A lábad!

A hibás szemű, akit a Generális Gyökérnek nevezett, nehézkesen leguggolt, a kezével megtámaszkodott, aztán leült az úttestre, és óvatosan a hátára dőlt.

– Kellemetlen az úton feküdni, ahol autók járnak – morogta, miután fészkelődött egy kicsit. – Mit gondolsz, meg fognak állni?

– Persze! Naná! – mondta a barna sapkás, és a két szatyrot óvatosan az öreg feje alá igazította. – Ne félj! Én majd eléjük sietek. Ha tovább akarnak menni, ki kell kerülniük.

– Vagy elütnek! – morogta Gyökér.

– Lehet! De akkor meg már úgyis mindegy, nem? – mondta Retek, és a pisztolyát kilógó inge alá, az övébe dugta.

– Most megnyugtattál – sóhajtotta a hibás szemű.

– Ha ezt látod... – folytatta a barna sapkás. – Szóval, ha látod, hogy nem állnak meg, vetődj oldalra, és fordulj le az útról!

Gyökér vihogni kezdett. Fura látvány volt, ahogy egy vénember az út betonján hanyatt fekvé rázkódik a röhögéstől, és a ráncai ezerfelé szaladnak szét az arcán.

– Nagyon jó! Jó ötlet! Vetődjek oldalra ezzel a nyomorult testemmel? Mire elgurulok, lemegy a nap.

Retek is elvigyorodott.

– Legalább próbáld meg!

Aztán felkapta a fejét.

– Hallod?

– Mit? Mit? – pislantott oldalt Gyökér, és minden vídamsága elszállt.

– Jönnek! – mondta a barna sapkás némi elégedettséggel a hangjában.

Örült, hogy az ő hallása még jó.

* * *

– Megálljak, Elnök úr, vagy kikerüljem? – kérdezte a sofőr. Az Elnök abbahagyta a fiúcska hajának birizgálását, és felpillantott. A gyerek is felült.

Egy vénembert láttak az úton bal kezében bottal a kocsi felé kacsázni. Az öreg szabad kezével vadul integetett, és kiabált. Távolabb a betonon hevert valaki.

– Álljunk meg, Papa, kérlek! – kérte a gyerek.

– Álljon meg! – mondta az Elnök. – Ez csak egy vén kripli.

– Mi az a kripli? – kérdezte a gyerek.

– Egy bácsi – mondta a nagyapja. – Nagyon öreg bácsi.

Az autó lassított, a sofőr leengedte az ablakot, és az öreg mellett megállt.

– Rosszul lett! Rosszul lett! Nem bírom elhúzni! – lihegte Retek, és belesett a kocsiba.

Látta a gyereket.

– Menjen, húzza félre! – szól az Elnök a sofőrnek. – Aztán szóljon a mentőknek!

A sofőr kiszállt, és odasietett a fekvő alakhoz.

– Mi baja van? – kérdezte az Elnök a barna sapkást.

– Rosszul lett... Összeesett. Talán infarktus – dadogta Retek, és a gyerekre pislogott.

– Te kripli vagy? – kérdezte a fiúcska.

Az Elnök felnevetett.

Retek is megpróbált mosolyogni, de remegett a szája.

– Nem – motyogta. – Azt hiszem, még nem vagyok kripli.

– De nagyon öreg vagy már – mondta a gyerek. – Meg fogsz halni.

Az Elnök felnevetett, Retek bólintott egy aprót, és igyekezett mosolyogni ő is.

Miközben a sofőr odébb vonszolta az úton heverő testet, Gyökér riadtan pislogott a kocsi felé.

Nem értette, mi történik.

Miért toporog ott Retek? Miért nem lövi le az Elnököt?

– Így jó lesz, öregem? – kérdezte a sofőr, mikor a hibás szeműt elhelyezte az út szélén, és a szatyrokat visszapakolta az öreg feje alá.

Az egyikben valami hosszú, éles tárgyat tapintott. Kivette a kést.

– Te jó ég! Mért hord magánál ekkora bököt, apuskám?

– Hámozni... – dadogta a hibás szemű. – Gyümölcsöt hámozni.

– Nagyobb nem volt? – vigyorgott a sofőr, és visszacsúsztotta a kést a szatyorba. – Na, vigyázzon magára! Majd küldünk mentőt. Viszlát!

– Köszönöm szépen! Viszlát! – motyogta Gyökér, és levegő után kapkodva pislogott a kocsi felé..

Mikor az autó elhúzott, Gyökér megpillantotta az Elnököt és a gyereket, akik őt nézték az ablakon át.

Aztán felkönyökölt, és a társa felé fordította a fejét.

Retek telefonált.

– Nem... Nem lehetett... Vele volt egy gyerek. Az unokája... Így nem lehetett. Igen, mellette ült. Mellette... Nem láttad? Talán feküdt vagy az Elnök takarta. Sajnálom... Értem. Értem. Várunk benneteket.

Aztán kikapcsolta a telefont.

– Vele volt az unokája – mondta Retek Gyökérnek, miközben felsegítette. – Kelj fel! Jön a Generális. Eltűnünk, mielőtt a mentő megérkezik. Nem lóhettem le.

– Persze... – lihegte a hibás szemű. – Persze hogy nem! Láttam őket.

És a testében szétáradt a megnyugvás, hogy nem kellett ölni.

* * *

– Talán nem is baj, hogy így történt – rebegte Paradicsom, mikor Retek beszámolt a merénylet kudarcáról a kávéház különtermében tartózkodó összeesküvőknek.

A kávéházat Padlizensán kisebbik lánya vezette, aki már maga is elmúlt ötvenéves. A mindig mosolygó, kreol bőrű, göndör hajú asszony persze semmit sem tudott a kis társaság tervéről. Örült, hogy a tolószékben ülő Papának ilyen sok barátja van.

– Talán nem is baj, hogy így történt – mondta Paradicsom ismét, és a Generálisra pillantott, mert nem tudta, hogy jól szólt-e.

– Szerintem is jól tetted, amit tettél – rázta meg a barna sapkás kezét Brokkoli, aki nemcsak az állatokat védte, hanem az embereket is. – Nem korrekt dolog megölni a nagyapát az unokája előtt. Még ha a nagypapa maga az ördög, akkor sem.

Hagymácska átölelte, és a melléhez szorította a barna sapkás öreget, aztán ajkával megérintette Retek lehunyt szemét. Az okos nők, és pláne Thália papnői, színésznők és balerinák tudják, hogy – életkortól függetlenül – ennél nagyobb ajándékot nem adhatnak egy idős férfinak.

Gyökér csak pislogott a hibás szemével.

Úgy érezte, ő is megérdemelne egy ölelést, hiszen az útra feküdt, kockázatot vállalt, de nem szólt. Tanár volt. Történelem, irodalom. Megszokta, hogy mindig kimarad a jóból.

A Generális hallgatott. Megértette a rabtársát, de nem volt biztos benne, hogy Retek helyében ő is így döntött volna. Amikor milliók életéről van szó, nincs helyük érzelmeknek, humánumnak.

Ámbátor abban a helyzetben...!

Ott volt a gyerek. Ő az Elnököt biztosan lelőtte volna. És a gyereket...? A gyereket nem. A gyereket életben hagyja.

Ugyanakkor a többiek viselkedéséből látta, hogy hiába szavazták meg Brokkoli télikertjében az Elnök likvidálását, többnyire örülnek, hogy az történt, ami történt. „Öregek – gondolta a Generális. – Öregek vagyunk. Mindennél többre becsüljük az életet. Mindenki életét. A fiatal köny-

nyebben öl. Sokkal könnyebben, ha megengedik neki. Még nem becsüli eléggé a létezést. Abban a hiszemben gyilkol, hogy mindenki más meghalhat, de ő örökké élni fog. Ezért megy dalolva a háborúba. Ha fel tudná fogni annak a valószínűségét, hogy néhány nap vagy hét múlva nem lesz lába, vagy golyó roncsolja szét az arcát, hat ökörrrel sem tudnák harcba vinni.”

Céklára nézett. A többiek semmiféle változást nem láttak volna a magas, sovány férfi arcán. Nyugodt és komoly volt, mint mindig. A Generális azonban tudta, mit üzen a tiszt-társa szája szélén megránduló kis izom és a szem árnyékában megfeszülő bőr. Sokáig dolgoztak együtt. Katonák voltak. Katonák, akiknek arcán nem játszadhatnak az érzelmek úgy, mint egy közönséges civil ábrázaton. Tisztek, ezredesek, majd tábornokok voltak, akik megtanulnak rezdülésnyi mimikából, gesztusokból, apró jelekből olvasni, mint idős házastársak, maffiózók, vagy együtt dolgozó és számos beteg halálát látó orvosok.

Két-három másodpercnél tovább nem nézett egymás szemébe a két katona, de ez elég volt, hogy a Generális egy pillantással jelezze: rendben van, mondja el Cékla a véleményüket. Ne a vezetőre haragudjon, aki haragszik! Majd utána ő enyhíti a bírálókat.

Ezt régen is így csinálták.

– Kis figyelmet kérek! – mondta Cékla, és a zsidobongás elhalt. – Megértem a társaság érzelmeit, de nem értek vele egyet. Sajnálom, Retek, hogy ezt kell mondanom, de egyrészről jó ember vagy, mert nem akartad a gyerek szeme lát-

tára likvidálni a nagyapját, másrészt hibáztál. A feladatot nem hajtotta végre, katoná! Arra szövetkeztünk, hogy megkíséreljük megmenteni százezrek, talán milliók életét, és az országot a pusztulástól.

– Na de hát...! – szólt közbe az orvos gazdasszonya, de Cékla leintette.

– Nincs „de hát”, kedves Torma! Az Elnököt likvidálni kellett volna. Ez nem történt meg, ami nagy hiba.

– És a gyerek? – suttogott Paradicsom, mint aki nem is akar megszólalni, de nem tudja visszatartani az érzelmeit.

– Mit csinált volna a gyerekekkel?

– Semmit – mondta nyugodtan Cékla. – Természetesen a gyerekeknek nem eshetett volna bántódása.

– Na de akkor felismerhetett volna minket! – bukott ki Gyökérből a logika. – Felismerhetett volna később...! – lihegte idegesen, mert nagyon rosszul érintette és felizgatta az egykori főtitest hidegnek, ridegnek hangzó érvelése.

– Igen – bólintott Cékla. – Ez megtörténhetett volna. Ahogy megtörténhet holnap és holnapután bármelyik akcióban bármelyikünk esetében. Mindenütt lehetnek tanúk, gyerekek és felnőttek, civilek és titkosügynökök, akik láthatnak bennünket a helyszínen. Nem beszélve arról, hogy a város tele van kamerával...

Csend volt. Az összeesküvők többsége talán csak most látta világosan, most értette meg, hogy nem az a nagyobb csoda, ha sikerül megakadályozni a háborút, hanem az, ha élve megússzák az akciókat. Képtelenség minden esetben négy szemközt maradni az úgynevezett célszeméllyel.

Akkor is meg kell tenni, amit meg kell tenni, ha százan vannak körülöttük. Az életüket tették fel a békéért. Nem alkudozhatnak, hogy „megteszem, amit kell, csak ne legyen tanú, ne lásson senki, és éljem túl!”

– Céklának igaza van – morogta Retek. – Hibáztam. Le kellett volna löni az Elnököt és a sofőrt is. Igyekezni fogok a hibát helyrehozni.

A Generális felemelte a kezét.

– Van még valakinek nagyon fontos mondanivalója? – kérdezte, de olyan hangerővel, hogy az kérdés helyett inkább határozott kérés volt: zárják le a témát.

Gyökér szeme felvillant, mint aki szólni akar, mert ő a hosszabb, érveket ismételtető vitákhoz szokott az irodalmárok berkeiben, de végül csak nyelt egyet.

– Köszönöm – mondta a Generális. – Minden elhangzott, ami fontos, és mindenki megérthette belőle, amit meg kell értenie, hogy folytathassuk, amit elkezdtünk. És akkor most néhány további információ...

A Generális lassan végighordozta a tekintetét a Zöldségkommandó tagjain, hogy ellenőrizze: ébren van-e mindenki. Idősebb korban az álom olyan hirtelen csaphat le az elhasznált testre, mint villám a viharban. A szerencsésebb vénekhez néha ilyen gyorsan érkezik a halál is.

– A jövőben mindenkivel külön-külön beszélem meg a feladatát – mondta öreges, karcos, de többekhez szólva még mindig pattogó, határozott katonás hangján a Generális. – Nagyobb biztonságot jelent, ha nem tud mindenki mindenről. Kevesebb információ, kisebb kockázat. Ez világos?

– Világos! – mondta Cékla, és a többiek is bólogattak.

– Így, együtt tizenhárman... vagyis tizennégyen ezután valószínűleg nem találkozunk – folytatta a Generális. – Legfeljebb a hadművelet befejezése után. Remélem, akkor is ott lesz mindenki.

Elhallgatott. Végignézett a társaságon.

„Teljesen kizárt, hogy ott lesz mindenki” – gondolta, és látta az arcokon, hogy a többieknek is ilyesmi jár a fejében.

5.

A minisztertanács ülésére szokás szerint az elnöki rezidencián, a Béketeremben került sor. A Béketerem egy kétszáz-negyven évvel ezelőtti eseményről kapta a nevét. Tizen-nyolc évi gyilkos háborúskodás után egykor ebben a hatalmas szalonban írta alá hat ország uralkodója a békéről szóló megállapodást.

Körben a terem falain régi fegyverek százai függtek, kardok és puskák, harci fejszék és dárdák, amelyekről gondosan lemosták a vért. A falak előtt, egymástól öt-hat méternyi távolságra, leeresztett sisakrostéllyal tetőtől talpig vasból kiöntött, kikalapált, zárt páncélok álltak, amelyekből már több száz éve kihalhatott az élő betét.

Az egykori békeszerződést sikerült meglehetősen sokáig betartani. A következő háború csak az aláírás után huszonöt évvel robbant ki, amikor az emberek már elfelejtették, hogy a háborúban ők is meghalhatnak, de nem felejtették el, hogy szeretteiket a szomszéd nép fiai ölték meg. Elfelejtették a félelmet, de nem felejtették el a bosszút. Ez az emberi nem egyik legrosszabb, öngyilkos szokása.

A hatalmas, ovális asztal ajtó felőli végén az Elnök dőlt hátra trónszerű támlás székében.

Az Elnök jobbján a Hadügyminiszter helyezkedett el, tömzsi, kopasz ember díszegyenruhában, és szokása szerint félpercenként kilökte egy kicsit a nyelvét, hogy gyorsan

kiszáradó ajkát megnedvesítse. A főtiszték a háta mögött viparának becézték. Talán nem csak a nyelvöltögetés miatt.

Az Elnök balján a Propagandaminiszter ült, magas, testes asszony sötétkék nadrágkosztümben, feje búbján kontyba csavart fekete hajjal. Keskeny vágású sötétkék szeme, tömpe orra, vékony szája és alacsony homloka arról árulkodott, hogy vérvonalában az elmúlt évszázadok alatt talán minden emberi rassz letette a névjegyét.

A Hadügyminiszter mellett a Belügyminiszter olvasgatótt egy belső jelentést az egyetemi ifjúság ellenséges hangulatú csoportjairól. A negyven év körüli sovány férfi, aki az Elnökhöz hasonlóan a világosszürke öltönyöket kedvelte, tikkelt. Mindig tikkelt, de amikor ellenséges tevékenységről olvasott, akkor még gyakrabban rándult meg a bal szeme környéke.

Vele szemben, a Propagandaminiszter asszony mellett a Külügyminiszter ült, két kezét az asztalon pihentetve, szokásos sötét öltönyében, vakító fehér ingben, vörös nyakkendővel, mert a nemzetközi világ diplomáciai berkeiben, valamely megmagyarázhatatlan okból ez a nyakkendőszín a divat. Arca akár a Húsvét-szigetek szobraié: szorosan összezárt száj, mélyen ülő, az árnyéktól szinte láthatatlan szemek és széles, húsos, de mégis hegyes orr. Életkora megállapíthatatlan. Lehetett ötvenéves, de akár hatvanéves is.

Mellette az Elnök fia, a harmincnyolc éves Pénzügyminiszter firkált valamit, vékony, ideges alkat, aki a szája megfeszítésével előállított örök mosollyal próbálta leplezni

a feszültségét. Feszültsége forrása nem az ország gazdasági vagy politikai állapota volt, ezt a gondot az apjára bízta, hanem a házassága. Az asszony, kis gömbölyű, életvidám nő, mindenkire úgy mosolygott, és mindenkivel olyan kedves volt, mint aki felkínálkozik. Az Elnök fia biztos volt benne, hogy a felesége fűvel-fával megcsalja, amiről rajta kívül mindenki tud. És mindenki röhög a háta mögött. Ez pedig az ő pozíciójában igen káros. Gyenge szexuális teljesítménye, aminek emlegetésével a nő gyakran megalázta, csak növelte a férfi feszültségét. No, de legalább szerette volna azt a ribancot!

Az Elnök fia mellett az Igazságügyminiszter asszony villogott drága ékszereivel. Sűrű barna haját szőke tincsek csíkozták, és zöld szeme, mint a macskáé. Ha mosolygott, és gyakran mosolygott, a száját mély redők keretezték. Gyakori mosolyát az ellenséges külföldi bulvármédia mindig megemléltette, amikor az ellenzéki magatartásuk miatt ítélet nélkül börtönbe és táborokba zárt tízezrekről esett szó.

Az asztal végén a szárazföldi erők Főparancsnoka ült, egy kétméteres, százhetven kilós, sötét bőrű izomkoloszus. Valamikor nehézsúlyú ökölvívó volt, csak elhízott.

A minisztereken kívül még egy személy vett részt a minisztertanács ülésén, a Nemzeti Véderő elnöke, egy harmincéves, sovány költő, beesett arccal, lángoló tekintettel.

– Az ülést megnyitom – mondta az Elnök, és a Propagandaminiszterre nézett. – Hírek, fejlemények...?

– Két provokáció történt a keleti határ északi részén – mondta a fekete kontyos asszony mély, erős hangon. – Ma

hajnali három és négy óra között átlóttek a határon. Egy határőr meghalt, kettő súlyosan megsebesült.

– Meghalt? – nézett a költőre az Elnök.

– Rohadt gyilkosok! – vicsorgott az asztal végén a Nemzeti Véderő elnöke. – Ezt ne tűrjük!

– Nem is fogjuk tűrni! – csattant az Elnök hangja. Aztán a Belügyminiszterre pillantott. – Más aktuális?

– Az egyetemeken a Nemzeti Egység csoportok ma délelőtt spontán gyűléseket tartanak – tikkelt a férfi a szokottnál is sűrűbben. – Azonnali megtorlást követelnek az elmúlt hetek határincidensei miatt. Ha kivonulnak az utcára, közbelépünk?

– Csak ha törni-zúzni kezdenek.

– Ilyesmire a tervek szerint nem kerül sor.

– Helyes – bólintott az Elnök, és a Hadügyminiszterre nézett. – Tegnap megnéztem az új repülőgépeket. Bizonyos hiányosságokat találtam. Remélem, a jövő hétre minden szempontból harcra készek lesznek.

– Ezt biztosra ígérhetem – mondta a Hadügyminiszter.

– Magam ellenőrzöm a hadtesteket és a rakétabázisokat.

A minisztertanácsi ülés után az Elnök a szobájába kérére a Nemzeti Véderő elnökét és a Belügyminisztert.

– Azt mondtam, hogy csak sebesítsétek meg a határőröket! – rikácsolta az ifjú költő arcába. – Nem azt mondtam?!

– Nem tehetünk róla – gesztikulált a költő. – Alig látszott valami a hajnali derengésben. És a szerencsétlen éppen akkor hajolt le, mikor lőttünk. A mesterlövész bajtárs a lábára célzott.

Az Elnök az asztalra csapott

– Nem szeretem, ha hibáztok! A mi hibánk az ellenség győzelme.

– Más szempontból azonban – folytatta magyarázkodását hevesen a Nemzeti Véderő elnöke – az elhunyt határőr a haza hősi halottja. Gyilkosait meg fogjuk találni majd, ha katonáink átlépik a határt...

– Gondoskodj a halott előléptetéséről és a családja ellátásáról! – mondta az Elnök a Belügyminiszternek.

– Már intézkedtem – bólintott a szürke öltönyös. – Megkapja a *Hazáért halt meg* érdemérmét.

Az Elnök terebélyes íróasztala mögé zötytyent, és a számítógép képernyőjére pillantott.

– A héten mi várható? – kérdezte.

– Néhány nap múlva az egyik táborunkból megszökött elítéltek átszivárognak a határon, hogy merényletet kövessenek el – mondta a költő.

– Mi? Micsoda? – kapta fel a fejét az Elnök. – Ezt nem értem!

– Három elítélt négy hete két őrkatonát megölt, és megszökött az egyik táborunkból – magyarázta lassan és erősen artikulálva a Nemzeti Véderő parancsnoka. – Tehát megszöktek.

– Idáig értem. Nem vagyok hülye!

– A három rab a szökése után átúszott a határfolyón. Odaát terrorista kiképzést kaptak. Titkos információim szerint néhány nap múlva visszatérnek, hogy merényletet kövessenek el.

– Ellenem? – kérdezte az Elnök.

– Természetesen! – mondta a költő.

– Jó – mondta az Elnök. – Helyes. És mi történik velük?

– Mikor meglátjuk a három terroristát a hajnali derengésben, tüzelünk. Egyet lelövünk, kettőt elfogunk.

– Aztán kihallgatjuk őket – vágott közbe a Belügyminiszter. – Be fogják vallani, hogy merényletet akartak elkövetni ellened. A feszült helyzetre való tekintettel gyorsított eljárással halálra ítéljük, majd kivégezzük őket.

– Fotók vannak a tárgyalásról meg a kivégzésről?

– Természetesen. Minden elő van készítve a média számára.

– Helyes. Gratulálok! – mondta az Elnök. – Más?

– Két robbantás – mondta a belügyi tárca vezetője. – Terrorista merényletek a hét végén. Egy kávéház és egy koncertterem.

– Kérem a címeiket, nehogy éppen arra sétáljak az unokámmal – mondta az Elnök, és elmosolyodott. Aztán komolyra fordította a szót. – Minél kevesebb halottat akarok, ha lehet. Csak éppen amennyi feltétlenül szükséges. Nem vagyunk gyilkosok. Amit teszünk, azt hazánk jövője és boldogsága érdekében tesszük. Az embereknek tudniuk kell, hogy állandó fenyegetettségben élünk a külső ellenségeink miatt. Az életemre törnek, és így az ő életük is veszélyben van! Éljen a haza! Éljen a nemzet!

– Éljen a haza! Éljen a nemzet! – visszhangozta a költő meg a Belügyminiszter is a szokott jelszót, és a szívükre kapták a kezüket.

* * *

A Zöltségkommandó tagjai a kávéházi találkozó után úgy búcsúzkodtak egymástól, mint akik talán valóban nem látják többé a társaikat.

– Én se lőttem volna le az Elnököt – súgta unokabátyja fülébe Paradicsom. – A fiúcskának ez életre szóló, borzalmas megrázkódtatás lett volna.

– Igen – bólintott a Generális. – Ugyanolyan megrázkódtatás, amilyent száz vagy kétszázezer gyerek számára jelenthet egy háborúban az elvesztett szülő, testvér.

– Bocsáss meg! – mondta Paradicsom, és könnyezett. – Igazad van, mint mindig.

Gyökér ide-oda lépegetett, köszöngtetett zavartan, hogy utolsónak maradjon. Beszélni akart a Generálissal.

– Csak egy negyedóra – mosolygott az öreg a rossz bal szemével is. – Vagy annyi sem. Egy kis kérdés tulajdonképpen, ami foglalkoztat – mondta. – Meg foglalkoztatott mindig is. Csak most aktuálisabb, ugye...

– Persze, persze – invitálta a Generális a kávéház egyik csendesebb szegletébe szerénykedő barátját. – Csak mondd, halljuk! Ha negyedóra, negyedóra. Ha félóra, félóra.

– Tudom, hogy történelmietlen kérdés, talán buta is... – kezdte Gyökér. – Az irodalom nem ad rá választ, de sok emberben felmerül szerintem...

A Generális már tudta, mi a kérdés. Nemcsak azért tudta, mert jól ismerte egykori osztálytársát, hanem mert háborúkkal, a háború elméletével is foglalkozott, mióta pályát választott, tehát tizennyolc éves kora óta. Ismerte a civilek háborúval kapcsolatos dilemmáit.

Biztatóan biccentett Gyökérnek:

– Mondd csak, mondd!

– Szóval azt nem értem – dörmögte a másik –, nem értettem soha, pedig ismerem a történelmet, hidd el, tanítottam, szóval te talán jobban tudod... Azt nem értem, miért nem lehet elkerülni a háborúkat? Senki sem akar meghalni, senki sem akar ölni, legalábbis általában, és aztán mégis mennek az emberek ölni meg halni.

A Generális bólogatott. Na persze, persze...

Az örök nagy kérdések. Az örök nagy kérdés.

– Mert én tudom, hogy már jó ideje nem a területért, nem a vagyonért háborúznak a népek – folytatta Gyökér, hiszen voltak neki válaszai a saját kérdéseire, nem is egy, mint minden gondolkodó embernek vannak válaszai, legfeljebb rossz válaszok.

– Talán tízezer éve még ennivalóért, asszonyért harcoltak – folytatta Gyökér. – Azt meg is lehet magyarázni. Vagy néhány ezer éve legelőért, mert nem volt az állatoknak mit enniük. Azt is értem. De már jó ideje nem erről van szó... Minden ország el tudná látni a saját lakosait kenyérral, fedéllel, ha nem is extra színvonalon. El tudná látni, ha okosan gazdálkodnának azzal, ami van, amennyi van, ugye...

A rossz szemű öreg itt félbehagyta a kiselőadását, mert észrevette magán, hogy hosszan kérdezett, s akit kérdezett, azt nem hagyta válaszolni. Sok embernek van efféle szokása, hogy kibeszélhesse magát. De Gyökér tanár volt. Még lakott benne némi önfegyelem.

Hallgatott, és nagy érdeklődéssel nézte egykori osztálytársát, mint aki valóban a mindent eldöntő végső válaszra vár.

A Generális is hallgatott. Hol kezdje? Beszéljen a fegyvergyártásról? Sokan úgy gondolják, ha van puska, azt el is süti majd valaki. A fegyvergyárosok provokálják a háborút? Vagy beszéljen az emberek tudata mélyén rejtőzködő állati indulatokról? Irigységről, zsigeri gyűlöletről, gyilkos ösztönről? No igen, ez is magyarázat lehetne. De ha a tudat mélyén rejtőző vadállat akar háborút, halált, miért élnek évszázadokig nyugton emberek bizonyos országokban? Dánia, Hollandia majdnem kétszáz éve nem indított háborút. Nem beszélve Ausztráliáról. Sosem háborúzott volna, ha nem támadják meg.

– A háborút mindig a hatalmat kezükben tartó, azt a kezükből ki nem engedő országvezetők akarják az elbutított tömegre támaszkodva – mondta végül, mert hosszú élete során, és magas katonai beosztásai alatt ezt tapasztalta. – A kormányok akarják, hogy háborút fakasztva még nagyobb vagyonuk és persze még nagyobb hatalmuk legyen a nép felett. A háború szófogadó kisgyerekké teszi a lakosságot, mert aki nem fogad szót, az az életével játszik. Az efféle kormányok akarják a háborút, mert másképpen nem tudják maguk alá gyűrni a nemzetet. Nem tudják megtartani a hatalmukat, csak ha szabadjára engedik a nép tudatalatti indulatait, az irigységet és a gyűlöletet, úgy, hogy bűnbakot keresnek, és azok ellen ingerlik őket. Ha már nem találnak belső ellenséget, keresnek külsőt.

Gyökér bólogatott, hogy igen, igen, így van, csak így lehet, majd a fejét ingatta, hogy: nem, nem, nem érti.

– Nem értem, ne haragudj, nem értem, hogy az emberek miért nem ismerik fel a vezetőik manipulációit. Kilencven-éves elmúltam, az emberek lelkével is foglalkoztam, amikor az irodalommal foglalkoztam, de még mindig nem értem: miért mennek az emberek boldogan meghalni, miért engedik a gyerekeiket meghalni, a családjukat megölni egy hamis eszméért, amivel a vezetők megettették őket.

– Ezt én sem értem – mondta a Generális. – Csak azt tudom, hogy az emberiség, az ember legnagyobb ellensége a saját butasága.

6.

Cékla, az egykori főtiszt kinyitotta a pincéjébe vezető ajtón fityegő lakatot, megkapaszkodott a korlátba, és lebotladozott a lépcsőn. A fejét kissé le kellett hajtania, hogy a hájjával ne pókhálózza le az alacsony mennyezetet.

Lent katonás rendben rissz-rossz kiszolgált bútorok, ládák, szerszámok sorakoztak, valamint egy kisebb és egy jóval nagyobb hordó.

Cékla a boráról híres napsütötte hegyvidéki községből származott. Apja, meg annak az apja, neki nagyapja, meg annak az apja, neki dédnagyapja, és sok más távoli őse – vissza az időben – szőlőműveléssel foglalkozott. Szőlővel s persze borral. Családi örökségként a nagyobb hordó maradt meg, és a bor tisztelete. A kisebbik hordót a hagyománytisztelő utód vásárolta.

A hordók sosem álltak üresen.

A kisebbikből a fehér, a nagyobbikból a vörös bor nem fogyott ki.

A bor ősidők óta egyaránt öröm az örömben és az örömtelenségben.

Cékla a méretes termésköveken pihenő nagyobb hordóhoz lépett, kis üvegpoharat emelt ki a zsebéből, lehajolt, és egy pillanatra megnyitotta a csapot. Egy decit, ha kiengedett, nem többet.

Kortyolt, bólintott.

– Egészségedre! – morogta, és ivott megint.

Aztán visszatette a zsebébe a poharat, és a hordó felső részéből egy csalafinta csavarintással kiemelte az egyik hosszú dongát.

A hordó közepén, az alsó szintet jól szigetelt lemez választotta el a felsőtől. Bor csak a lenti rekeszben volt, amely rekeszt a hordó tetején szokásos dugó kihúzása után lehetett megtölteni. A felső nyílást és a hordó alsó felét egy cső kötötte össze.

A mesteri konstrukció még az ezermester ükapa talál-mánya volt, aki hol pénzt, hol fegyvert rejtegetett a fenti üres rekeszben.

Sőt, egyszer egy üldözött tüzértiszt is ott vészelte át az aktuális diktatúrát.

Az ükapa lánya mindennap egyszer ennivalót, gyertyát és időnként olvasnivalót meg tiszta fehérneműt vitt a bujdosónak.

A hordó akkora volt, hogy két ember is elfért benne kényelmesen fekvé, ha nem voltak olyan magasak, mint Cékla.

A tiszt később elvette az ükapa lányát, és így Cékla déd-nagyapja lett.

Néha a tárgyaknak kalandosabb történetük van, mint az embereknek.

Ennek sok oka lehet. Például az, hogy tovább élnek, mint a tulajdonosaik.

A hordó már százötven éves volt, amikor a tábarnok elhozta a szülőfalujából, és köré építette a házat.

Cékla levett még egy dongát, aztán benyúlt a hordóba, és kiemelt egy fémből készített fekete tokot. Nem volt vastagabb és nagyobb egy afféle hagyományos bádogtepsinél, amelyben tésztát sütnék. De ennek a toknak semmi köze nem volt a tésztához. Egy mesterlövész fegyvere rejtőzött benne.

Cékla a szobájában ült, előtte az asztalon a tok kinyitva, amikor kopogtak az ajtón.

– Bejöhettek, Papa? – kérdezte egy lányhang olyan dalamossággal, mintha énekelné a kérdést.

– Nem – mondta Cékla.

Éppen befejezte a fegyver összeszerelését. Távcsöves puska volt. A huszadik század közepén készült. Hosszú távon hatásos fegyver.

Valaki lenyomta a kilincset.

– Tudod, Baby, hogy nem szeretem, ha olyan erőszakos vagy, mint a nagyapád – mondta a tábornok nagyapa.

– Tudod, Papa, hogy nem szeretem, ha bezárod az ajtót – mondta a Babynek nevezett lány. – Ha bármi bajod van, nem tudok bemenni.

– Csak egy bajom van – mondta a tábornok.

– Mi az? – kérdezte a lány.

– Az unokám nem száll le rólam.

– Ha majd egyszer *leszálok* rólad, te fogsz a legjobban sírni.

– Ne szállj le rólam, de most menj szépen a dolgodra.

– Te vagy a dolgom. Elfelejtetted?

Cékla nem felejtette el.

A lánya bíró volt.

Az Elnök fia idősebb személlyel szemben elkövetett szemérem elleni erőszak miatt került a vádlottak padjára. A férfi akkor még az éjszakai élet császára, az idősebb hölgyek kedvelője, és az Idegenrendészeti Hivatal vezetője volt, nem Pénzügyminiszter. A bírónő egykori egyetemi társa az ügyészségről bizalmasan arra kérte a bírónőt, hogy bizonyíték hiányában szüntesse meg az eljárást. Cékla lánya nem fogadta meg a tanácsot. Felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte az Elnök fiát.

Az ítélethozatalt követő hétvégén Cékla lánya a férjével a hegyvidéken táborozó Babyhez indult, amikor a szerpentintől a kocsit a korlátot átszakítva lezuhant a szakadékba, és felrobbant, kiégett.

Mindenki tudta, de senki sem mert nyilvánosan kimondani, hogy a házaspárt meggyilkolták.

A temetés után az unoka bérelt lakásából visszaköltözött a szülői házba, a nagypapjához.

– Mától én vigyázok rád – mondta, mikor megjelent a bőrröndjével és egyméteres gyerekkori macijával. – No politika, no izgalom, no alkohol!

– Nők lehetnek? – kérdezte Cékla, aki akkor még csak kilencvenegy éves volt.

– Amennyit akarsz. Csak védekezz!

A lány még egyszer lenyomta nagypapja szobájának a kilincsét, káromkodott egy cifrát, aztán ormóttan bakancsain elcsattogott. Kinyitotta a szobája ajtaját, de nem lépett be. Becsapta az ajtót, és lassan, zajtalanul végigment a folyosó

szőnyegén. Már amennyire egy bakancsban zajtalanul járni lehet. Óvatosan kinyitotta a külső ajtót, kiment az udvarra, és az ablakhoz lopakodva belesett a nagyapja szobájába.

Az öreg mesterlövész éppen szétszedte a fegyverét, az alkatrészeket visszahelyezte a lapos fémtokba, aztán a kofferrel az ajtóhoz lépve mondott valamit, kicsit hallgatózott, majd elfordította a kulcsot, és kiment.

A lány a kerti bokrok takarásából figyelte a nagyapját.

Cékla a kocsibejáróhoz érve megfordult, felnézett az ablakokra, aztán kőkorszaki terepjárója végéhez lépett, és leemelte a hátul elhelyezett nagyméretű benzineskannák egyikét. Kipattintotta az alját, és az erre a célra kialakított rejtkehelyre csúsztatta a fémdobozt.

Nos, igen! A hagyomány!

Ükparti hordót bütykölt, az ükunoka benzineskannát.

Miután Cékla a helyére emelte a kannát, ismét körülsandított, de nem vette észre az unokáját. Harminc éve még megérezte volna, ha valaki nézi.

Beült a kocsiba, a távirányítóval nyitotta a kaput, és kihajtott az útra.

A kapu visszagurult a helyére.

– Nem hiszem el – motyogta a lány a bokor árnyékában, és a fejét ingatta. – Ezt nem hiszem el.

De persze elhitte. Ismerte a nagyapját. Ismerte a családját. És persze saját magát is ismerte. Indult a garázsba.

* * *

Táblákkal, zászlókkal feldíszített tömeg gyűlt össze a Győzelem terén, amelyet a nemzet hírneves alakjait, uralkodóit

és hadvezéreit ábrázoló, kőbe vésett hatalmas szobrok vettek körül. A kör déli oldalán, ahova a szónoki emelvényt helyezik az ünnepek alkalmával, egy húszméteres bronzkard emelkedett. Az örök harcot jelképező fegyver markolata előtt buzdították harcra a népet a nemzet vezetői, ha lehetőség kínálkozott.

Aznap a tömeg az ország egyik legjelentősebb történelmi eseményének, egy elbukott forradalomnak az évfordulóját ünnepelte.

A forradalomban tízezrek haltak meg a békéért és a szabadságért, amely szabadság a kormány szerint csak most jött el.

Az ünnepi szónok a szárazföldi erők népszerű főparancsnoka volt. Az izomkolosszus már megjelenésével, kitüntetésekkel teli díszes egyenruhájával és egykori sportsikereinek fényével ujjongást váltott ki a tömegeből.

Dörgő, mély hangja betöltötte a teret.

– ...Nem vagyunk birkák! – harsogta a történelmi eseményre, a forradalomra utaló szokásos mondatkacskaringók után. – Nem remegünk meg az ellenséges farkasordítástól! Nem rettenünk meg a fenyegetésektől! A mi országunkat mi irányítjuk! Mindenkit megállítunk, aki beleüti az orrát a dolgainkba! Az életével játszik, aki csak fél lábbal is átlépi a határt!

A tömeg ujjongott, de ujjongása nem tudta elnyomni a szónok hangját.

– Ti vagytok a nép, ti vagytok a nemzet! – emelte fel a kezét a szárazföldi erők főparancsnoka. – Amit ti akartok...

A lövéseket nem lehetett hallani. Az emberek csak azt látták, hogy a Főparancsnok karja lehanyatlik, az odarohanó testőrök pedig ráugranak, és a földre rántják a hatalmas testet.

Cékla a tetőn hagyta a fegyvert, és a lövés után negyvenöt másodperccel már a tízeemeletes épület földszintjén nyitotta ki a liftet. Kilépett, aztán a melléhez kapott.

– Jaj, ne! – morogta. – Ne most!

A falnak támaszkodott, és igyekezett mélyeket lélegezni.

Hallotta, hogy valaki kinyitja a ház ajtaját, és katonai bakancsok csattognak felfelé a lépcsőn.

– Mindegy. Gyertek! Ez benne van a pakliban – motyogta, és a pisztolytáskájából kivett egykori szolgálati fegyverét az álla alá szorította.

A lifthez vezető üvegajtó kivágódott.

A lentről sugárzó fényben az unokája állt.

– Gratulálok! – sziszegte a lány, és megragadta a nagypapa karját. – Tedd el azt a szart, és gyere! Nem halhatsz meg itt! Én akarlak megölni otthon.

Az öreg nem tudott visszatartani egy halvány mosolyt. Hirtelen megszűnt a mellkasába hasító fájdalom is.

A lánynak nem volt kedve vigyorogni, bár tény, hogy valójában oltári jó heccnek tartotta, hogy egy százhoz közeli kriptaszökevény, az egykori mesterlövész és tábornok, merényletet hajtott végre az ország főparancsnoka ellen.

Ez király!

7.

Az Elnök két óra múlva a Főparancsnok mellett állt a kórház előterében.

A nagy méretű hallban levegőt alig lehetett venni, annyi volt az újságíró, a fotós és persze számos tévéoperátor a kamerájával. A sebesült főtiszt kezét vastag kötés takarta. A testőrei szerint nyilván a fejére céloztak, de a Főparancsnok elmozdulhatott, és így felemelt tenyerét találta el a golyó. A második golyó a mögötte emelkedő kőkard markolatába fúródott.

– Láthatják, hogy az ország, amelyik valaha a barátunk volt, most az ellenségünk lett, és az életünkre tör! – mondta az Elnök emelt, határozott hangon, de indulatát érezhetően lefojtva, mint aki jelzi, hogy a legnagyobb veszélyben sem veszíti el a fejét. – Beszivárgó ügynökeik az életünkre törnek, a nemzet biztonságát veszélyeztetik. Ez is azt bizonyítja, hogy az elmúlt időszakban helyesen cselekedtünk. Helyesen cselekedtünk, amikor a rothadó kéléseket kioperáltuk a nemzet testéből. Helyesen cselekszünk, amikor a nemzet ellenségeit eltávolítjuk. Amikor olyan helyre számúzzuk őket, ahol nem okozhatnak kárt. Sajnos azonban még mindig akadnak néhányan, akik idegen országok ügynökeiként a gyilkosságtól sem riadnak vissza, hogy más országok kiszolgálóivá, rabszolgává tegyék népünket.

A *gyilkosság* szónál az Elnök a Főparancsnokra mutatott.
A vakuk villantak.

– Még mindig vannak néhányan, akik nemzetünk vesztét akarják – folytatta az Elnök. – De ezután még szívósabban, éjt nappallá téve kutatjuk a patkányok búvóhelyeit. És nem lesz kegyelem. Holnap reggel nyolctól rendkívüli állapotot hirdetek. Gyülekezési tilalom lép életbe. És kijárási tilalom este kilenc után. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a Szabadság szobrának holnapi felavatása elmarad. Minket nem lehet megfélemlíteni. Mi vagyunk, akiktől az ellenségeinknek rettegniük kell.

Az Elnök a Főparancsnokra nézett, mint aki ezzel befejezte a nagyközönségnek szánt információk közlését.

– Kívánjuk mindannyian, hogy gyógyuljon meg minél hamarabb a Főparancsnok keze! Szükségünk van rá! Szükségünk lesz rá!

* * *

– Na, most mondd el szépen, Papa, hogy mi volt ez? – kérdezte az unokája Céklát, aki az ágyán feküdt vizes törülközővel a mellén. – Mert nem magányos merénylő vagy, az tuti.

Az öreg hallgatott. Nyelt. Már elolvadt a nyelve alá tett tablettá.

Nézte az unokáját, és nagyon szépnek találta.

A lány nagyanja volt ilyen szép ifjúkorában.

Az édesanyja arca inkább érdekes volt, mint szép. Igaz, Baby apja kifejezetten vonzó férfinak számított még ötvenévesen is.

Ez persze már nem látszott, amikor Cékla utoljára megnézte őt a koporsó lezárása előtt.

A karambolban összeroncsolódott az arca.

Mondjuk Céklát sem nevezhették soha Adonisznak. Hosszú, vékony póznaként magasodott kamaszkorától kezdve hegyes orrával, nagy füleivel.

– Figyelsz rám, Papa, vagy nem vagy itt?

– Úgy nézek ki, mint aki nincs itt?

– De itt vagy, és ezt nekem köszönheted. Úgyhogy megérdemlem a felvilágosítást. Az életemet kockáztattam érted.

Az öreg morgott.

– Köszönöm, amit tettél, de ez zsarolás.

– Igen, az. Úgyhogy vagy megmondod, mi volt ez a kis akciód, vagy megyek, és feldoblak a titkosszolgálatnak.

Cékla összeráncolta a szemöldökét, és maga elé pislogott.

– Most min gondolkodsz, Papa, ilyen elmélyülten?

– Azon, hogy ismerek-e olyan regényt vagy filmet, amelyekben az unoka feljelenti a nagyapját egy gyilkos diktatúrában.

– Unoka nem, de gyerek igen. Orwell, 1984. A kislány feljelenti az apját a Gondolatrendőrségen.

– Aha! – mondta az öreg, és ebben az „ahá”-ban volt egy kis büszkeség is, hogy neki ilyen művelt unokája van.

A mobil felberregett. A lány a készülékre pillantott.

– Nincs hívóazonosító.

– Menj ki, kérlek – emelte fel a telefont az öreg.

– Minek? Tudod, hogy úgyis hallgatózni fogok.
– Jó, akkor maradj bent! – legyintett Cékla, és a füléhez emelte a készüléket. – Igen... – mondta. – Igen.... nem... igen. Rendben.

Az öreg letette a mobilt, és az unokájára nézett.

– A merénylet egy összeesküvés része – mondta.

– Ezt nélküled is sejtettem, Papa.

– Ezennel felveszlek az összeesküvők közé.

– Szuper, Papa! Mi a cél, és mi lesz a feladatod?

– Az összeesküvők parancsot teljesítenek.

– Tudom! – mondta a lány lelkesen. – És mi a parancs?

– A parancs az, hogy te ebből az összeesküvésből most maradj ki!

* * *

A Zöldségkommandó tagjainak egy része nagyon morcos volt az újabb kudarc miatt. Nem tudták, ki lőtt, hiszen biztonsági okokból az akció részleteit előzetesen csak ketten ismerték, a Generális és Cékla, de abban biztosak voltak, hogy közülük került ki a mesterlövész.

– Rossz jel! – morogta az orvos házvezetőnője a bajusz-kája alatt. – Öreg emberek üljenek a fenekükön otthon, ne politizáljanak!

– Nem politizálunk – jegyezte meg a Padlízán álnévű orvos. – Meg akarjuk menteni az országot a háborútól.

A természetes asszonyosság néhány lépésnyire állt az ovális asztaltól, ahol toloszékes szívszerelme vacsorázott. Az orvos ezerszer mondta neki, hogy üljön le mellé, étkezzen vele, de az asszony mindig elutasította az ajánlatot.

„Az a feleség helye!” – ismételte, amely mondat jelentését az orvos pontosan értette, de nem *akceptálta*, ahogy finomabb körökben mondani szokás.

Paradicsom is aggódott.

Nem tudta, nem tudhatta, ki lőtt a Főparancsnokra, legfeljebb sejtette.

– Biztosan mesterlövészt bízott meg az unokabátyám – mondta a férjének, és tétován így folytatta: – Ha nem éppen ő maga lőtt.

– Ő nem tévesztett volna el egy akkora állatot, mint a Főparancsnok – mondta Paprika. – Vagy úgy gondolod, igen?

– Ő se harmincéves már – mentegette az asszony a Generálist, mert a gyerekkori vonzalom örök.

Gyökér és Retek egy pohár sör mellett üldögéltek a kedvenc kávéházukban, amikor a sebesült Főparancsnokot meglátogató Elnök műsora ment a tévében.

Nézték. Aztán nem nézték.

Gyökér Retekre pislogott idegesen a rossz szemével, de csak a pohara kiürítése után mert kérdezni.

– Vajon nehéz eltalálni egy ekkora célpontot?

– Kétszáz méterről nem. Kétezerről igen.

– Kétezerről? Onnan nem is látni – mondta Gyökér, aztán hirtelen felcsillant a rossz szeme is. – Hacsak nem távcsővel!

Patisszon, a világtalan bíró, amikor meghallotta a hírt, fel-emelte a nyakában lógó mobilt, és hívta a Generálist.

– Csoda, hogy a kezét eltalálta – mondta.

A bíró volt az egyetlen a Generálison kívül, aki tudhatta, ki a mesterlövész.

Amíg épségben volt a szeme, szerette olvasgatni az élet-rajzokat a levéltári archívumban.

– Hetven éve ő volt a legjobb – jegyezte meg a Generális.

– A háború utolsó évében hatvanhét igazolt találatot ért el.

– Hetvenhetet – mondta Patisszon. – Ez indította el a karrierjét. De ugyebár mindenki tévedhet.

– Így van! – hagyta jóvá barátja megállapítását a Generális. – Mindenki tévedhet.

Brokkoli nem tagadta meg önmagát.

Hagymának, Hagymácskának csapta a szelet a fürdő meleg vizű medencéjében üldögélve.

A híres, antik fürdőbe szólította őket tervezett akciójuk. Az akcióra ugyan csak másnap kerülhetett sor, de bölcs dolog a helyszínt alaposan megismerni. Sun-ce két és fél ezer éves könyvében is az áll, hogy a csatateret jól ismerni fél győzelem. Vagy valami ilyesmi.

– Kár, hogy nem nekem adta a Generális ezt a feladatot – mosolygott a professzor hamiskásan az egykori prima-balerinára. – Híresen jó céllövő voltam mindig.

– Ne pedálozzon, Brokkoli, drága! Ha nem tudta volna eddig, most elárulom: én a lányokat kedvelem.

A professzor szája még nagyobb mosolyra nyílt.

– Na, végre valami, ami közös bennünk!

Hagymácska elnevette magát, és lefröcskölte Brokkolit, aki egy ókori tudóst idézve még mindig nem adta fel a harcot a szép asszonyért:

– Hagymácska, drága: a változatosság gyönyörködtet!

– Köszönöm, de én már nem akarok változtatni, ha nem muszáj – kacagott a balerina. – Egyébként is, mint a nagy író megállapította, egy nő meg egy férfi sohasem értheti meg egymást igazán, mert mind a kettő mást akar: a nő a férfit, a férfi meg a nőt. Nos, látja, nekem ilyen problémám sosem volt.

Csak Cukkini, a titkárnő és Krumpli, az egykori kém sejtette, miért nem találta el Cékla a Főparancsnokot. Hosszú életük során kitanulták a cselszövés minden csínját-bínját. Sok évtizedes konspirációs gyakorlatuk volt.

* * *

Az utcákat ellepték a rendőrök és a géppisztollyal sétálgató katonák.

Vidékről egész századokat rendelt fel a Hadügyminiszter a fővárosba.

A kiemelt objektumokat a Különleges Szolgálat fegyveresei védték.

Néhány órán belül több ezer plakát került ki az ország nagyobb városainak utcáira, és a hirdetmény természetesen megjelent a neten, valamint a kormány ellenőrzése alatt működő televíziós csatornákon is.

VESZÉLYBEN A HAZA!

A belső ellenség idegen ügynökök támogatásával
nemzetünk életére tör.

A Főparancsnok elleni merénylet
az egész ország biztonságát veszélyezteti.

Keressük együtt népünk ellenségeit!
Füstöljük ki patkánylyukaikból a terroristákat!
Nyomravezetői díj:

100 000

dollár!

A hirdetőményt egy e-mail cím, egy telefonszám, valamint az Elnök aláírása zárta le. A felhívás kihirdetése utáni órákban több száz gyanúsítotttról érkezett bejelentés a Belügyminisztérium válságközpontjába.

Százezer dollár az átlagfizetés sokszorososa volt, és az ember esendő élőlény.

A gyanúsítottak ellenőrzésére a titkosszolgálat teljes ügynöki gárdáját kirendelték.

* * *

Az Elnök este, a vacsoraasztalnál jelentette be a családjának, hogy egyetlen unokáját, a kisfiút, néhány hétre külföldre küldi.

Az Elnök felesége, természetes hatvanas asszonyság, aki az Elnök balján ült, bólintott, mint egész életében mindig. A világon milliók tudják, hogy bólintásból meg lehet élni. És nem is olyan rosszul.

Az unoka anyja, az életvidám, gömbölyded kis asszony az apósára, majd a férjére pislogott, de megszólalni nem mert.

Egykor szubrett szerepekben fénylett az Operettszínház egén, amíg feleségül nem ment az Elnök fiához. Akkora tehetsége nem volt, hogy a népszerűség csúcsán celebként sütkérezzen, de akkora igen, hogy az apósa megjegyzésére a pislogáson kívül az értetlenség más nyomát ne lehessen a mosolyában felfedezni.

Az Elnök fia, a Pénzügyminiszter éppen a tányérja fölé hajolt, amikor az apja bejelentette, amit bejelentett. Ő pontosan tudta, miért akarja az apja eltávolítani az unokáját. A legszívesebben ő is megpattant volna, két legyet ütve egy csapásra.

Az egyik légy a tervezett háborúból való kimaradása volt, a másik, hogy a feleségét itt hagyhatja, hátha telibe találja egy bomba.

Az Elnök fia a házassága előtt egy korosabb hölgybe habarodott bele. Már kamaszkorában is a nála harminc-negyven évvel idősebb nők csavarták el a fejét. Szenvedélyesen szerette azt a szép hatvanöt évest is. Persze a szerelmét nem vehette feleségül. Az apja egy közismert és jól reprezentálható nőt szemelt ki számára, akivel minden pillanat kényszer volt: az élet, a társaság, az ágy. És igen: a féltékenysége sem a szerelemről szólt, csak arról, hogy az Elnök fiát, a Pénzügyminisztert nem csalhatta meg, nem szégyeníthette meg a felesége.

Az Elnök kijelentése után mindenki hallgatott az asztal körül, kivéve az anyja mellett ülő kisfiút.

– Nem, Papa! – mondta a gyerek. – Sehova sem akarok menni!

Az Elnök mosolygott. Ismerte az unokáját. Éppen olyan konok és kemény fickó lesz, mint a nagyapja, és nem olyan puha szivacs, mint az apja.

– Az ország elnökének senki se mondhat ellent! – brum-mogta szelíden az Elnök, és még a mutatóujját is a gyerek felé emelte figyelmeztetően.

– Papa! Most nem akarok elmenni! – kiáltotta a gyerek, és nagy fekete szemét konok, haragos daccal a nagyapjára szegezte úgy, ahogy az országban senki sem tehetne volna megtorlás nélkül.

– Menj a szobádba! – csattant fel az apja. – Most! Ma nincs vacsora.

A szokott stratégia volt ez. Ha a gyerek ellentmondott a nagyapjának, ami előfordult, mert ő megtehetette, az apa szólta rá, hogy ne a nagyapjára haragudjon.

A gyerek dühösen felállt, szalvétáját az öléből az asztalra dobta, és kivágtatott az ebédlőből.

– Van egy kislány az osztályban... – szólalt meg halkán az anya. – Az egyetemi rektor lánya. Nagyon helyes. A kislány meghívta a születésnap partijára. Ki nem hagyná!

– Most kihagyja – mondta az Elnök fia. – Talán az a születésnap parti is elmarad.

Az Elnök a fiára villantotta a szemét. „Már megint túl sokat beszélsz” – üzent a pillantás.

A két nő riadtan nézett az Elnökre. Sejtették, miért maradhat el esetleg a születésnap parti, de nem mertek rákérdezni.

8.

– Két napja fáj a vállam egy kicsit – mondta a függönnyel körülvett masszázságyon heverő Propagandaminiszter asszony, aki mindig ugyanahhoz a masszőrhez járt az antik fürdőbe.

A fürdő elkülönített lakosztályában csak a kormány tagjait és hozzátartozóikat dögönyözhetette egy-két megbízható masszőr.

A miniszter asszony testőrei ilyenkor kint maradtak. A természetes hölgy még nekik sem akarta szétfolyó hurkás testét mutogatni, pedig amit a testőrök nem tudtak róla, azt ő sem tudta magáról.

– A bal csípőmnél is érzek valami húzórást, ilyesmit – panaszkodott tovább az asszony mély, erős hangján, és a lepel felé pillantott. Onnan hallotta a masszőr mocorgását.

A masszőr valóban ott mocorgott.

Ülve mocorgott. Egy széken ülve. A székhez kötözve mocorgott, szájában ronggyal, arcán kendővel.

Brokkoli az egyik, Hagymácska a másik oldalán állt fürdőköpenyben, kezükön gumikesztyűvel, arcukon álarccal. Brokkolin hagymát utánozó, Hagymácskán pedig egy brokkolit utánozó maszk volt. Az öregek is szeretnek játszani.

Hagymácska a mobiljával éppen egy fotót készített a masszőrrel, hogy dokumentálva legyen: az izmos, negyvenes férfi nem állhatott ellen.

Az idős pár a miniszter asszony érkezése előtt húsz perccel álarcban és pisztollyal sétált be a masszórhöz a személyzeti szobához vezető titkos ajtón át. (Az ajtó negyven éve, a Generális és Cékla tábornoki tündöklése idején készült.) A zöldségkommandósok azt a barátságos és kedvező ajánlatot tették a testek gyógyítójának, hogy életben maradhat, ha akar. A masszőr akart.

Nem árulta el a Zöldségkommandó tagjainak sem, hogy utálja a kormányt, és már régen meggyilkolta volna a miniszter asszonyt dögönyözés közben, ha nem volna gyáva, de ez volt az igazság.

Csak azt kérte Brokkolitól és Hagymácskától, hogy üssék le óvatosan, mint akit mozgásképtelenné tettek kis időre. Aztán kötözzék a székhez, tömjék be a száját, és takarják el a szemét.

A két összeesküvő szívesen teljesítette a szerény kérést. Brokkoli, mint etológus, nemcsak a nők, de a nagyobb állatok elkábításához is értett, és egy ügyes csapás után a masszőr a székbe rogyott.

Indulhatott az akció.

– Talán elkezdhetné, uram! – mondta enyhe csipkelődéssel a hangjában a Propagandaminiszter asszony. – Ha nem tudná, innen a Szabadság-szobor felavatására megyek. Úgy dolgozzon meg, hogy az ünnepi szónok friss és fess legyen, vagy legalábbis tele életerővel annak látszódjék.

– Úgy lesz! – mondta Brokkoli, és a lepel mögül kilépve az asszony szájára szorította a kloroformmal átitatott zseb-kendő.

A nő rugdalózó lábát Hagymácska fogta le. Az ő erejének nem lehetett ellenállni. A balerinák évtizedes kemény gyakorlása olyan izmokat fejleszt, ha közben nem teszi tönkre az inakat meg az ínszalagokat, hogy világbajnokok lehetnének bizonyos harcművészetekben, ahol kinyújtott lábbal kell az ellenfelet vízszintes állapotba rúgni.

A miniszter asszony elernyed.

Brokkoli kinyitotta az ablakot.

Egy daru kosarában két idősebb munkás dolgozott az épület külső szobrainak megerősítésén. Mindkettőn sötét védőszemüveg volt, fejükön az építőmunkások sárga sisakja, arcukat belepte a por.

Az efféle homlokzati díszeket időnként ellenőrizni kell, mert komoly balesetet okozhatnak, ha az időjárás miatt meglazulnak, és egy-egy darabjuk, vagy az egész alakzat lezuhan.

A két munkás mellett egy – padlózatán szőnyeggel kibélelt – koporsó nagyságú ketrec hevert, négy kerékkel az alján. Szokatlan tárgy. Talán egy nagyobb méretű meglazult szobor elszállítása céljából helyezték el.

A daru éppen az ablak elé emelte a kosarát, amikor Brokkoli kinyitotta az ablakszárnyakat. A kosárban álldogáló két munkás messzebről hasonlított kissé Céklára és a Generálisra. Közeliől még jobban hasonlítottak...

A két öreg óvatosan az ablakpárkányra lépett, és bemászott az ablakon. Lepedőbe göngyölték a meztelen miniszter asszonyt, majd fürdőköpenyes társaik segítségével az ablakon át a kosárba emelték, és ott a szivaccsal kibélelt

ketrecbe csúszttatták. A lepedőt gyöngéden levették róla. Azzal takarták le a ketrecet.

– Rendben! – mondta a Generális az adóvevőbe, és a kosár ereszkedni kezdett. Reteknek, az egykori pilótának egy daru kezelése nem okozott gondot.

Brokkoli és Hagymácska bezárták az ablakot, elbúcsúztak a masszórtól, az álarcokat ledobták a földre, és a személyzeti bejárat titkos ajtaján át távoztak.

Három perc múlva ismét a meleg medencében áztatták az áztatnivalójukat, és beszélgettek közös hobbijukról: a nőkről.

* * *

– Megjött a szobor! Megjött a szobor! – kiáltoztak a gyerekek a Szabadság elnevezésű téren, amikor egy darus kocsí behajtott a főútról, és a földre eresztett kosárból két idős munkás a tér közepére húzott egy lepellel letakart ládaszerűséget.

Látszott, hogy a koporsónyi alkalmatosság súlyos lehet, mert a két idősebb munkás még úgy is nehezen bírta vele, hogy a kerekein gurította.

Persze ha szobor van benne kőből vagy fémből, akkor nem lehet pehelysúlyú alkotmány, gondolták, akik látták.

A téren már tébláboltak néhányan. Főleg szülők jöttek korábban a gyerekeikkel a szoboravatásra, meg öregek, akik ráértek. Jó helyeket akartak foglalni.

A darus kocsí a munkásokkal távozott.

A gyerekek körülugrálták a ládát. Majd megölte őket a kíváncsiság, hogy mi van a lepel alatt.

A felnőttek némileg furcsállották a láda érkezését, mert mögötte, a szónoki emelvény mellett már állt egy magas, drabális alkotmány, szintén letakarva.

– Nem az a szobor? – kérdegették egymást, de nem mertek odamenni megnézni.

A gyerekeket is magukhoz parancsolták. Még csak az kell, hogy valamelyik kölyök ugrándozás közben véletlenül lerántsa a leplet!

Tuti, hogy provokációnak tartanák, és persze a szülőket gyűjtenék be.

A felnőttek a nagyobb gyerekekkel szót értettek, azok már tudták, mit jelent a félelem a hatalomtól, de az egyik kis pisis leányka nem bírta a kíváncsiságával. Lekuporodott, és belesett a lepedő alá.

Aztán rohant az anyjához a hírral boldogan:

– A néni meztelen! A néni meztelen!

– De buta vagy! – ütött a gyerek szájára az asszony inkább csak szimbolikusan, mint haraggal. – Szobor az, nem néni.

– Néni! Néni! – ugrált a kislány. – Nagy melle van! Kislátszik a nunija!

Ezt mindenki meghallotta.

A felnőttek egy része elsápadt a sejtéstől, a másik része belepirult a kíváncsiságba.

A gyerekek kevésbé jól nevelt, azaz nem idomított része a ládához rohant. Két kisfiú, a két legmerészebb, akik húszévesen már biztosan börtönben csücsülnének, mert az ilyen típusok vérbő ifjúként képtelenek ellenállás nélkül eltérni az erőszakos államhatalmat, felemelték a leplet, aztán egy-

másra vihogtak, és egy hirtelen mozdulattal lerántották a rácsokról.

A téren álldogálók úgy hördültek fel, ahogy a nagyze-nekar szólal meg, ha a karmester beinti az ötödiket.

Volt, aki akaratlanul elröhintette magát, más az Úristent szólítgatta halkán, de volt olyan is, aki a szájához kapta a kezét, és csak nyögött.

Az ember váratlan eseményre adott ösztönös reakciója jobban jellemzi a személyiségét, neveltetését, egész élet-történetét és titkos érzéseit, gondolatait, mint egy órányi, úgymond őszinte vallomása saját magáról.

A miniszter asszony a hátán feküdt. Még nem volt ma-gánál. Hatalmas teste, hurkás fehér húsa a maga ártatlan meztelenségében úgy hevert a rácsok mögött a tér köze-pén, mint az afrikai szavannákon éppen elfogott vadállatok. Mondjuk az állatokon általában több szőr van, ha nem éppen hullólk. Két melle két oldalra billent, és valóban ki-látszott mindene, amint azt az élénk kislány is észrevette.

A felnőttek magukhoz rántották a kölyköket, és igye-keztek a szemüket eltakarni. Már amennyire egy gyerek szemét el lehet takarni, ha meztelenséget láthat.

Aztán egy nő közelebb óvakodott a ketrechez, és felis-merte az ébredező miniszter asszonyt.

– Ó! – szakadt ki belőle, és rémülten a többiekre nézett:
– De hiszen ez...! – És a gyereket maga után rángatva el-rohant, mint akit üldöznek.

– Segítség! – hörgött a meztelen nő, és rángatni kezdte a rácsokat. – Segítség!

A téren egy perc múlva egy lélek sem lézengett a miniszter asszonyon kívül.

Még azzal az idős tolókcocsis öregemberrel is elsietett a kísérője, egy természetes asszony, aki a mobiljával néhány felvételt merészelt készíteni a szokatlan, nyilvános produkcióról.

Tény, a felnőttek közül jó néhánynak nagy kedve lett volna megörökíteni a rendkívüli látványt, ami soha vissza nem térő alkalomnak tetszett egy világszenzáció képi rögzítésére (és eladás esetén még szép pénzt is hozhatott volna), de a félelem a legnagyobb (és szerencsére néha a legszörnyűbb!) emberi tetteknek is az útjába áll.

* * *

A két testőr az antik fürdő lakosztálya előtt úgy döntött, hogy nem várhatnak tovább.

Egy óra telt el azóta, hogy a miniszter asszony bement a masszóréhez.

A döngönyözés legfeljebb harminc percig szokott tartani. Öltözés, vetkőzés a miniszter asszony esetében tizenöt perc. Maximum húsz. Még ha a bővérű hölgy a szakmájától eltérő, más jellegű szolgáltatásra kényszerítette is a masszórt – gondolták a testőrök –, akkor is ki kellett volna már lépnie az ajtón.

Ráadásul a szoboravatás közeli időpontja is sürgette őket.

Úgyhogy: kopogtattak.

Nem hallatszott semmi.

Erősebben kopogtattak.

Ismét csend volt a válasz.

A testőrök ekkor berontottak a lakosztályba.

A masszőr, fején kendővel, szájában ronggyal a széken rángatózott lekötözve, és halkán fuldoklott.

A masszázságy mellett a földön két álarc hevert.

Az egyik hagymát, a másik brokkolit ábrázolt.

9.

– Mi ez?! – hörgött az Elnök, amikor a titkárnője rémülten berohant hozzá a mobiljával. – Mi ez?!

A mobilon a világ egyik népszerű tévécsatornája rendkívüli híradásban mutatta a ketrecben heverő meztelen miniszter asszonyt. A felvételen először teljes terjedelmében látszott a hölgy, csupán egy-két helyen volt – a hírcsatorna belső szemérem szabályzata szerint – elhomályosítva, aztán a fejére, arcára közelített a kamera, hogy felismerhető legyen.

A filmen a főszereplőn kívül csak az emelvény látszott távolabb, a letakart valódi szobor közelében.

A hírmagyarázó értetlenségét fejezte ki a szokatlan mutatvány miatt.

„Számos meghökkentő művészeti eseményben lehetett már részünk a modern alkotók jóvoltából, de ez, amit látnak, valószínűleg felülmúlja az összes eddigi performansot, és feltételezhető, hogy megismételhetetlen. A ketrecben a háborús készülődéséről világszerte jól ismert ország Propagandaminiszter asszonyát vehetjük szemügyre úgy, ahogy Isten megteremtette. Pontosabban a megteremtés után ötvenhárom évvel. Nincsenek információink arról, hogy ki a látványosság alkotója, sőt azt sem tudjuk, hogy valójában művészeti termékről van-e szó, vagy esetleg más oka van a miniszter asszony lemeztelenítésének. Az ország

hírügynöksége még nem adott ki közleményt az esemény-nyel kapcsolatban.”

Az Elnök üvöltve hívta a Belügyminisztert. A szürke öltönyös férfi azonban nem tudott többet, mint amennyit a testőröktől néhány perccel a videofelvétel világkörüli útja kezdetén megtudott.

– A masszórt leütötték, megkötötték, a miniszter asszonyt elrabolták – jelentette az elnöki asztal mellett fel-dúltan.

– A masszórt kivégezni!

– A testőrök az ajtó előtt váraкоztak, mint mindig. Nem hallottak semmit...

– Őket is kivégezni!

– A miniszter asszonyt az ablakon át vitték ki – folytatta a Belügyminiszter. – Kivégeztessem őt is?

– Mít beszélsz?! – ugrott fel székéről az Elnök, és futkosni kezdett az asztala és az ablak között. – Hülye vagy? Azt a nőt...?! Azt a nőt az ablakon?! Mivel? Hogyan? Hát van vagy száz kiló, ember!

A miniszter szeme sarka olyan sűrűn tikkelt, ahogy egy távirógép adja le a jeleket.

– Az utcai szemtanúk szerint egy autódaru kosarában, két munkás dolgozott a fürdő homlokzatán...

Az Elnök visszarogyott a székébe.

– Azt mondd, egy daru?! Egy daru kosarában két munkás? Ez neked államvédelem? Odaállhat egy daru az elé az épület elé, ahol a Propagandaminisztert dögönyözik? Téged kellene kivégezni először!

Az Elnök a fogát csikorgatta. Már régen le kellett volna cserélni ezt a tikkelő barmot! Véletlenül elgázolni, vagy kidobni az emeletről. Ez egy áruló! Egy külföldi ügynök!

– Kik voltak? Akik látták a munkásokat, adtak személyleírást, nem?

– A két emberen sisak és sötét védőszemüveg volt. Az arcuk nem látszott. A tanúk kihallgatása folyik. De van még itt valami: a masszáztság mellett a testőrök találtak két álarcot. Az egyik hagymát ábrázolt. A másik brokkolit.

Az Elnök szeme kimeredt.

A szája nyitva volt, mint aki üvölni akar, de ahogy beszívta a levegőt, csak nyiszorgott, mint egy olajozatlan ajtó. Aztán üvöltött:

– Miiiiiii?!

– Igen... – nyeldekelte nyálát a miniszter. – Két álarc. Egy hagyma és egy brokkoli.

* * *

A nevetés öl. Nem azt öli meg, aki nevet, hanem azt, akin nevetnek. Ezt az Elnök is tudta. És az egész ország röhögött. Nem nyíltan, azt senki sem merte megkockáztatni, de otthon, zárt ajtók, ablakok mögött, párnákba fojtva, ököllel a szájban, hogy a szomszédokig se jusson el a feltörő pokoli kacagás. Vinnyogtak a nevetéstől, miközben nézték a világ tévécsatornáin ezerszer megismételt jelene-
tet: meztelen miniszter asszonyukat a rácsok mögött.

A szoboravatás persze elmaradt.

Mármint a kőszobor avatása.

Mert az élő szobor meztelen hústömegét egy világ szeme láttára „avatták fel”. Persze a rácsok mögött vergődő pucér nő a szabadság helyett inkább a rabság szobra lehetett volna.

A térre rohanó rendőröknek, kommandósoknak negyed-óraiba is beletelt, amíg a vergődő aktot kiszedték a ketrecéből és egy lepedőbe tekerve elmenekítették. A rácsozatot ugyanis az aljas emberrabló banditák két helyen lelakatolták. Körfűrészre kellett hozatni, hogy átvágják az acélt. A szerencsétlen nőszemély artikulátlanul üvöltött, rángatta a rácsokat, és védekezett a fűrészelés szikraesője ellen, miközben igyekezett itt-ott eltakarni magát. De csak két keze volt.

Mikor végre felnyitották a rácsot, és kiszedték az *országos propaganda és kommunikáció császárnéját*, ahogy családi körben nevezte magát, már csak hörgött, majd ájultan hanyatlott megmentői karjába, amivel három kommandóst golyóálló mellényestől rögtön hanyatt döntött, ami egy ötvenes asszonytól mindenképpen szép teljesítmény.

Az Elnök képernyőjén egy óra múlva ismét megjelent az összeesküvők levele.

Tisztelt Elnök Úr!

Nyilván észrevette, hogy nem csak fenyegetőzünk.

Eddig szerencsénk volt. Holnap talán már nem lesz.

Ma este nyolc óráig nyilatkozatot adnak ki kéréseink teljesítéséről, vagy egyetlen miniszterük sem lesz biztonságban!

A Zöltségkommandó

– Nem diákok voltak – mondta a belbiztonságért felelős szürke öltönyös a minisztertanácsi ülésen.

Az ülésről csak a Propagandaügyekért felelős miniszter asszony hiányzott. A rabság szobormodellje az otthonában, egy elsötétített szobában nyögdecselelt.

– Nem diákok voltak, ezt már tudjuk! – rázta a mutatóujját a levegőben az Elnök. – De akkor kik? Kik „tréfálkoznak” idióta álarcokban, ha nem hülye kölykök?

A Belügyminiszter ide-oda pislogott, hogy merje-e mondani, aztán csak annyit bökött ki, hogy:

– A szemtanúk szerint idősebbek voltak.

– Idősebbek? Diákoknál idősebbek? – bámult az Elnök a miniszterre. – Ez mit jelent? Húszévesek?

– Több – mondta a szürke öltönyös halkán.

– Harminc? Negyven?

– Több – mondta ismét a miniszter.

– Mi ez?! – rikácsolt az Elnök, mint egy felijesztett fáncánkakas. – Találgatódsz? Csak nem azt akarod mondani, hogy a Főparancsnok elleni merényletet és azt az elmebeteg viccet egy magatehetetlen asszonnyal hatvan-hetven éves vén trotlik követték el?!

– Nem, Elnök úr – tikkelt a miniszter sűrűn. – A szemtanúk leírása alapján nyolcvanévesek is lehettek. Vagy több!

Az Elnök szája remegett, tekintete végigsiklott a jelenlevőkön, mintha látni akarná, hogy jól hallotta-e, amit hallott.

A döbönt arckifejezések, az elnyílt ajkak láttán tudta, hogy jól hallott.

És akkor eszébe jutott a két vénség az országúton.

Ez az! Meg akarták ölni. Hát persze...! Az egyik lefeküdt az útra, a másik megállította a kocsit. Ócska trükk! Mégis beszopta. De miért nem ölték meg? Hát persze...! A gyerekek! Ott volt az unokája.

Az Elnök felugrott.

– Hullajelöltek törnek az életünkre? Ezt nem hiszem el! – hörögte, és azonnal kiadta a parancsot: – Minden idősök otthonát, aggok menhelyét, és a kórházak elfekvő részlegét megszállni, átfésülni! Minden hetven éven felülit ellenőrizni: hol járt a mai napon? Tegnap, tegnapelőtt, a múlt héten! Ki tanúsítja az alibijét? Akinek nincs alibije, azt begyűjteni, bezárni, a leggyanúsabbakat kivégezni! Majd adok én nekik Zöltségkommandót! Majd adok én nekik fenyegetést! Ha kell, minden öregek otthonát leöntöm benzinnel, aztán felgyújtom! És én ott fogok állni, és röhögni, amikor égő fáklyaként kirohangálnak a vén szarosok!

Az utolsó mondatokat már üvöltötte. A minisztertanács tagjai sokszor látták tombolni az Elnököt, de így őrzöngeni még sohasem. Nem tudhatták, hogy az Elnök szeme előtt a botjára támaszkodó barna sapkás vén kripli táncolt, aki biztosan megölte volna őt, ha nincs ott az unokája.

* * *

Az ellenzéki pártok vezetői rácsok mögött voltak, vagy a temetőben.

De minden pártban akadtak olyan helyi megbízottak vagy egyszerű tagok, akik a vezetők helyére álltak, és ké-

szültek az ellenállásra, a harcra. És ezek a bátrak nemcsak újra megszervezték a pártjaikat, de az illegalitás nehéz körülményei között össze is fogtak, ami ebben az országban soha nem volt jellemző gyakorlat.

Érthető módon ők is kíváncsiak voltak, hogy kik követtek el merényletet a Főparancsnok ellen, és kik cipelték a Szabadság térre a meztelen miniszter asszonyt. Kik követtek el mindazt, amire ők a titkos apparátusukkal és a fegyvereikkel képtelenek voltak?

Annyit tudtak, hogy a titkosügynökök tömege először iskolákban, újabban pedig idősök otthonában és elme-gyógyintézetekben nyomozott megveszekedett indulattal, mindent felforgatva, mindenkit a Zöltségkommandóról faggatva.

Nem tudták, kik rejtőznek a furcsa név mögött. Képtelenek voltak az összeesküvők nyomára bukkanni. Meg kellett várniuk, amíg az összeesküvők keresik meg őket.

A Generális éppen megszokott délutáni gyógyteáját szűrte le, amikor a mobil a nemzeti himnusz első ütemeivel jelzett. Nem volt házvezetője, mint az orvosnak, és unokája sem, mint mesterlövész tisztársának, Céklának. Csak egy megbízható takarítónő járt hozzá kéthetente.

– Tudják – hallatszott köszönés helyett mély férfihan-
gon, amikor a Generális belépett a süketszobának kialakí-
tott üres kamrába, és a füléhez emelte a mobilt.

– Az emberek nem vakok – mondta a Generális.

– Lenyomozzák az öregek otthonait, aggok házait. Még a kórházak elfekvőit is!

– A prospektúrákat nem? – morgott a Generális.

– Még az is lehet. Hiszen elkövetkezhet a feltámadás, ahogy meg van írva.

– Javaslat...?

– Egyenként kellene meggyőzni a pácienseket. Az El-
nököt, úgy látszik, nem érdekli a nyilvános botrány. Sőt!
Bevadult. A merényletet arra használta, hogy bevezesse a
rendkívüli állapotot. A miniszter asszony pucér produkci-
ója se jött be. A rakétákat bármikor elindíthatja. Utána a
csapatok átlépik a határt.

– Kivel kezdjük?

– Az Elnökhöz közel álló leggyöngébb láncszemmel.

– Rendben.

– Tudod, mi a fiú gyöngéje, ugye?

– Tudom.

– Egyébként ma van a felesége születésnapja. Ismét valami ékszer vesz neki, gondolom, mint mindig. És ott veszi, ahol szokta.

* * *

A miniszterek melletti testőrség létszámát megkettőzték.

Az Elnök fiát már négy testőr kísérte a város leghíresebb és legrágább ékszerboltjába a Győzelem tere árkádjai alatt.

Két sötét szemüveges kint maradt az utcán, kettő bent a miniszterrel.

– Nyaklánc, karkötő – mondta az Elnök fia, akit a tulajdonos már várt, és maga szolgált ki.

Intésére a legrágább kollekciókat pakolták az üvegre.

A közeli pultnál, a miniszter üvegasztalával félíg-meddig szemben, egy idősebb félvér hölgy szintén nyakláncokat nézegetett. Rövid, göndör ősz haja kissé szabálytalan, de izgalmasan szép arcot keretezett. Sima, feszes kreol bőrét egy ifjú lány is megirigyelhette volna. Mélyen kivágott világoskék blúza talán nemigen illett egy matrónához, de ezzel a testtel és ilyen mellekkel kár lett volna zártabb ruhát felvennie.

„Láthassák a halandók mindazt a szépséget – írja az ókori szerző –, ami nekik megadatik rövid útjuk során a siralom völgyében.”

A hölgy egy kétsoros igazgyöngyöt próbálgatott, amikor az Elnök fia ránézett. A fehér nyakék a világosbarna bőrön úgy ragyogott fel, mint sötét égbolton átszáguldó

meteor tűzcsíkja. A miniszter kezében a gyémánt nyaklánc megremegett, és tekintetét nehezen tudta visszaemelni a feleségének szánt ékszerre.

– Megnézném ezt a láncot... – dadogta az ékszerszalonnatulajdonosának. – Megnézném esetleg valakin... – És ismét a félvér hölgyre pillantott.

A tulajdonos nem ma jött le a falvédőről. Ismerte a miniszter előtörténetét, és látta a tekintet irányát.

– Megkérjem esetleg a hölgyet...? – kérdezte halkán az Elnök fiát, aki bólintott.

A hölgy volt olyan kedves, és a tulajdonos udvarias kérésére elvállalta az ékszer bemutatását. Széles mosollyal a miniszterre villantotta hibátlan fogsorát, és a nyaklánc felhelyezése közben váltottak néhány halk mondatot.

A tulajdonos csak annyit hallott az üzleti életben kifejlesztett különösen éles hallásával, hogy: Hilton 302, de ezt is elfelejtette azonnal.

Aztán a hölgy elbúcsúzott az Elnök fiától és távozott.

A miniszter becsomagoltatta az ékszert a hozzá tartozó karkötővel, sőt megvette a dupla igazgyöngysort is, amit a félvér hölgy nézegetett.

A testőrök a feleségének szánt kollekcióval együtt a kocsikba parancsolta, az igazgyöngysort a zsebébe csúsztatta, és gyalog indult a közeli hotel felé.

Az egyik testőr, a rangidős titkosügynök hívta a felettesét.

– Egy idősebb félvér nő után ment a Hiltonba – számolt be a történetek végéről.

– Biztosan nő volt? – kérdezte a parancsnok.

– Biztosan. Hőfényképet készítettünk róla előlről, hátulról. A táskájában csak kozmetikai szerek voltak, és a mobilja.

– Mindig ezt csinálja a balfék! – dühöngött a parancsnok. – Aztán fedezzük az apja előtt! Meg simítsuk el a botránnyait! Hány éves lehetett a nő?

– Hatvan. Hatvanöt. Maximum hetven, de akkor nagyon jól tartja magát. A védencünk teljesen begőzölt. Elvesztette a fejét. Meg sem próbálhattuk lebeszélni.

– A mikrofon...?

– Rajta van. A zakójába rejtettük. Nem tud róla. Kapcsolom.

„Mit csinál? Mit csinál? Ne tépd el, ember! Leveszem. Te kis mohó! Na, gyere, gyere! ... Te, Istennő! Te...! Te gyönyörű! Te csodás!”

– Köszönöm, ennyi talán elég az élvezetből! – vágta el a szerelmi hangjátékot a parancsnok. – Várják meg, amíg kijön. Aztán ketten kísérjék haza, ketten pedig kapják el a vénasszonyt, és hozzák be!

– Ne érje véletlenül halálos baleset? – kérdezte a titkosügynök.

– Ha egy mód van rá, itt bent intézzük el. Nincs szükségünk a nyilvánosságra, ha nem muszáj.

Az Elnök fia negyvenöt perc múlva távozott a hotelből, és az egyik kocsival meg a két testőrrel hazaindult a felesége születésnapját megünnepelni.

A másik két testőr besietett a hotelbe.

A portás segítségével megismertek egy női álnevet, egy hamis lakcímet, és egy szobaszámot. Aztán az egyik gorilla megállt az előtérben, a másik pedig felrohant, és behatolt a 302-es lakosztályba.

– Üres! – szólt le a társának. – Figyelj!

A másik testőr figyelt, de a hotelt csak egy magas, világosbarna bőrű vénember hagyta el, karján egy csontsovány, sápadt, botra támaszkodó öregasszonnyal, akinek fejét könnyű fehér fátyolos kalap takarta.

Még a gorilla is furcsálkodva nézte a különös párt.

– Sajátos ízlésük van egyeseknek – vigyorgott a portás bizalmasan, mert szeretett jóban lenni a hatalommal.

A két gorilla átkutatta a hotelt.

Az idősebb félvér nőt nem találták.

Kiadták a körözést.

* * *

A mobillal rögzített vad szerelmi légyottot Hagymácska Cukkinivel, Brokkolival és a Generálissal nézte. A nyakában egy duplasoros gyöngy nyakék világított.

– Ebből a szögből nem látszik minden olyan jól – mentegetőzött a privátfilm női főszereplője, amikor a Pénzügyminiszter feje takarásba került. – A mobilt csak a fejem mögé tudtam tenni. Amíg kiment a fürdőszobába, el kellett rejtenem valamennyire, hogy ne vegye észre. Mögöttem, a polcon a váza és néhány könyv közé támasztottam.

– Profi munka – mondta Cukkini. – Egy hivatásos nem tudta volna ilyen ügyesen. Egy-két pillanatra ha látszol. Azt ki lehet takarni.

– Kösz, de nem volt nehéz. Pláne, hogy annyit éreztem, mint egy almáspite, ha beleharapnak.

– Ügyes, ügyes, Hagymácska, de mostantól, amíg az akció tart, vonuljon illegalitásba – jegyezte meg a Generális. – Például vegyen fel egy parókát!

– Egy másikat? – mosolygott a nyolcvankét éves hölgy.

– Ez nem a hajad? – bámult Cukkini.

– Azt hitted?

– Tökéletes!

– Majd megadom a parókakészítőm címét.

– Kösz!

– Nincs mit!

A hölgyek nyelve pergett. A film is.

– A pornópiacon egy vagyont kapna érte – jegyezte meg szakértői szemmel Brokkoli. – El nem tudom képzelni, hogy azt a mutatványt a talpával hogyan csinálta! Hogy tette a saját fejére?

– Még nem volt balettművésszel, uram? – mosolygott az etológia professzorára a balerina.

– Dehogynem voltam. Csak nem emlékszem ilyen kunsztra.

– Akkor nem a tapasztalatával van baj, hanem a memóriájával.

– No, azt hiszem, eleget láttunk – állította meg a filmet a Generális. – Megcsináljuk a kitakarásokat, és az Elnök fia is kap ajándékot a felesége születésnapján.

– Irigyellek kicsit – mondta Cukkini, mikor kettesben maradtak a fürdőszobában.

- Igen, tudom. Te talán élvezted volna.
A csontsovány, tüsi hajú nő elmosolyodott.
– A fiatalok azt hiszik, hogy egy idős ember már nem érez gyönyört.
– Amit ők, azt talán nem – mondta az egykori balerina –, de a kis öröm is jobb a semminél.
– Már pusztán az, hogy egy meztelen férfihoz ér a testünk...
– Maradjunk a meztelen testnél a nem meghatározása nélkül! – nevetett Hagymácska, és vele Cukkini.

* * *

Krumpli, mert ő, az egykori kém volt a profi hacker a csapatban, közlésre alkalmassá varázsolta a videofelvételt, azaz elhomályosította Hagymácska arcát. Ezután a filmet eljuttatta a Pénzügyminiszter laptopjára.

Az Elnök fia, mikor meglátta a félreérthetetlen nyitóképet (éppen premier plánban üvöltött a gyönyörtől), megismerte a váratlan vérnyomás-emelkedés kábító érzését, ami többnyire az idősebbek kiváltsága.

A film kissé hosszú címe az ő homlokán futott végig vörös betűkkel:

A FELVÉTELT NYILVÁNOSSÁGRA HOZZUK A HÁBORÚ ELSŐ NAPJÁN!

A Zöldségkommandó

– Te voltál a főbíró – mondta a Generális Patisszonnak, akinél az alkony órájában teázott. – Neked talán eszedbe jut, mivel foghatjuk meg azt a nőt. Élete során biztosan elkövetett valami hibát.

Az örökké mosolygó Igazságügyminiszter asszonyról volt szó.

– Ha valaki, akkor te tudhatod – folytatta a Generális –, hogyan törölhetjük le az arcáról a győztes mosolyt. Hogyan érhetjük el, hogy ne akarja olyan nagyon a háborút? Hogyan érhetjük el, hogy ellene szavazzon?

A világtalan férfi a barátja felé emelte az arcát, mintha meg akarná nézni.

– Azt kívánod a Törvény emberétől, találja ki, mivel zsarolhatunk egy embert? Én mondjam meg, mivel tehetjük tönkre? Egész életemben a Törvényt védtem...

– Törvény... – mormolta a Generális. – Sokféle törvény van... Van az állami törvény és van az emberi törvény. És a kettő nem mindig találkozik. És ha nem találkoznak, akkor az emberi törvény előbbre való. Vagy nem?

– Egész életemben a Törvény szolgája voltam...

A fehér labrador fektéből felállt, és a világtalan férfi combjára hajtotta a fejét, mint aki megérezte, hogy nehéz helyzetbe került. Talán meg is érezte. A kutya a gazdája felítatása az ösztönök kiismerhetetlen világa felé.

– Megszigorították az ellenőrzést – mondta a Generális.
– Nem tudjuk elrabolni. A merénylet sem célra vezető. Esetleg nem sikerül, és csak mártírt csinálunk belőle, mint a Főparancsnokból. Ha nem találunk a miniszter asszonyon fogást, ahogy az Elnök fián találtunk, támogatni fogja a támadást.

A Generális elhallgatott.

Gyakran akad olyan helyzet, amelyben már nem érdekes győzködni a másikat.

A főbíró is tudta, hogy mi a tét. A főbíró is átélte a háborút gyerekként. Bomba ölte meg imádott anyját.

Az elmúlt években ő is döbbenetesen észlelte, ahogy a kormánytagok és a körülöttük lebzselő rokonok, barátok klánja kirabolja az országot, vagyonokat csúsztatnak a strómanjaiknak, kiirtják az emberekből a szolidaritást, és az egészségügyet meg az oktatást a legsötétebb Afrika színvonalára züllesztik. Mint szakember pontosan észlelte, ahogy fokról fokra eldurvítják a közéletet, szájuk íze szerint átírják az alkotmányt, a törvényeket, elmélyítik a diktatúrát.

A bírálóikat, ellenfeleiket elüldözték az országból, vagy koholt vádakkal börtönbe, munkatáborba zárták. Patisszon kollégáit, tanítványait, bírók, ügyészek, ügyvédek százait tartóztatták le. Sokukat megkínózták, és volt, aki a kínzásba belehalt.

– Tudok egy ügyről – törte meg végül a csendet. – Néhány éve történt... Én akkor már rég nem voltam aktív, de a kapcsolataim éltek ...

Patisszon elhallgatott. Az arcához nyúlt. Mutatóujjával megsimította az ajkát. Ez a mozdulat még a gyerekkorából maradt rá. A testvéreére árulkodott, és az anyja a gyerek szájára tette a mutatóujját. „Soha! – mondta az anyja. – Soha ne árulkodj senkire!”

– Mi volt az az ügy? – kérdezte.

A kutya otthagya Patisszont, átsétált a Generálishoz, és megnyalta az öreg ölbe tett kezét, mint aki arra kéri, hogy most már hagyja békén a gazdáját, ne idegesítse.

De a volt főbíró már döntött.

– Elintézte, hogy felmentsenek egy gyanúsítottat a gyilkosság vádja alól – mondta halkán, de határozottan. – Nagy összegről volt szó.

– Emlékszem egy ilyen esetre – mormogta a Generális. – Váratlanul felmentettek valakit, aki megölte a feleségét meg a felesége szeretőjét. Nem a Don unokaöccse volt a vádlott?

– Ő volt – bólintott a világtalan férfi. – Az az énekes színész, aki később részegen nekihajtott egy fémoszlopnak, és ottmaradt.

– Ez kemény ügy. Ezzel le lehet törölni a miniszter aszszony mosolyát.

– Nincs bizonyíték.

– Aki fizetett, annál biztosan van.

– Csak nem képezed, hogy megkeresem a Dont?

* * *

Patisszonért és a kutyájáért egy elsötétített ablakú, go-lyóálló Mercedest küldött két testőrével a Don.

A két férfi igen régről ismerte és tisztelte egymást.

Ötven-ötvenkét éve is lehetett annak, hogy a Család akkor még ifjú vezetője kisebb születésnap ajándékkal kedveskedett a bírónak. Az ország aktuális szépségkirálynője csengetett az ifjú törvényszolga lakása ajtaján egy palack Dom Perignon White Gold Jeroboám pezsgóval, amelynek akkori ára tízezer dollár volt. (A királynő kétszer ennyibe került napi árfolyamon.)

A még egyedül élő Patisszon ajtót nyitott, a hölgy átadta a Don üdvözlését, de nem léphette át a küszöböt.

Az ifjú bíró csak annyit mondott, hogy: „Kérem, kisaszszony, vigye vissza magát meg a pezsgőt a Donnak, és mondja meg, hogy tisztelettel megköszönöm a jókívánságát, de ha még egy ajándékot küld bármikor, bármilyen alkalomból, a bíróságon találkozunk.”

Főbírósága hosszú ideje alatt Patisszon több tárgyaláson ítélkezett a Család megtévedt tagjai felett. Mindig korrekt, nem túl szigorú, de nevelő hatású ítéletet hozott. Tény: volt köztük néhány hosszú börtönbüntetés is.

A Don, ha az Operában találkoztak, fejbólintással üdvözölte a főbíró a páholyából, aki a köszöntést apró biccentéssel viszonzta állandó földszinti helyéről, a tizedik sorból.

Patisszont nem motozták meg a testőrök, mielőtt a kutyájával együtt beült a Mercedesbe. Ez is a Don bizalmát és tiszteletét jelezte.

A fehér labrador a széles padlózatot takaró szőnyegen Patisszon lábához heveredett, és sem az öreg, sem a két testőr nem szólalt meg a hosszú út során.

A Don is elmúlt már nyolcvan. A Család vezetését átadta az egyik unokájának, egyetlen lánya nagyobbik fiának, és kiköltözött a farmjára egy magas kerítés mögé.

Nagy kertje volt. Szerette a virágokat. Különösen a rózsákat. Virágnemesítéssel is foglalkozott.

A fehér-kék csíkos rózsát róla nevezték el La Rosa de Don-nak.

A Család feje kisebb kastélynak is beillő háza ajtajában fogadta Patisszont.

– Nagyon örülök, hogy láthatom, főbíró úr! – mondta.

– Én is örülök – állt meg előtte Patisszon. – Örülök, bár én nem láthatom.

– Sajnálom – mondta a Don.

A két öreg sokáig szorongatta egymás kezét, mintha ezzel jeleznék, hogy bizalom és szimpátia van a gesztusban. Még soha nem álltak ilyen közel egymáshoz. Kézfogásról pedig mindeddig szó sem lehetett.

A pszichológusok szerint a bölcs öregségnek – a számtalan hátrány mellett – egyik nagy előnye, hogy működik a megbocsátás. (A bölcs öregségről van szó.)

A Don a hatalmas nappaliba vezette Patisszont, ahol bemutatatta családjá jelenlévő tagjainak. Aztán hármásban maradtak: Patisszon, a Don, meg a labrador.

– Milyen békesség van itt! – mondta Patisszon. – És mi csoda virágillat! Olyan ez, mint egy rózsaarborétum.

A Don öregesen nevetgélt.

– Ezt még nem mondták a kertemre. De a békesség igaz és jó. Legalábbis számomra.

– Igen, igen – dörmögte Patisszon. – Az mindenki számára jó. Már mint a békekesség.

– Az biztos, hogy jobb, mint a háború! – sóhajtott a Don, mert nem lett volna Don, ha nem tudja, hogy miért hívta fel az egykori főbíró, életében először.

Természetesen tájékoztatták a Főparancsnok elleni sikertelen merényletről, és az élő szobor leleplezéséről a Szabadság téren. De erről mindenki tudhatott. A Don azonban a Zöldségkommandóról is értesült. Azt nem tudta, pontosan kiből áll, de az események alapján voltak sejtései.

Vannak, ha nagyon kevesen is, akik minden fontos információhoz hozzájuthatnak. Ez persze nem olcsó mulatság. Érdekes, hogy ezek a jól tájékozott emberek értenek legjobban a hallgatáshoz.

A Don aktív életében minden kormányzattal, hivatalnoki gárdával igyekezett jó viszonyt kiépíteni, ami így vagy úgy, ennyiért vagy annyiért általában sikerült. Az állam jelenlegi Elnökét azonban nem kedvelte. Ártott az üzletnek. Túl sok ügyfelét tüntette el, zárta táborba vagy üldözte külföldre.

Az Elnök is tudta, hogy van egy komoly ellensége az üzleti világban. Mégsem nyúlt a Donhoz vagy a Család más tagjaihoz.

Valószínűleg tudta, hogy a Család bérnyilkosai nem követnek el olyan hibát, mint a Főparancsnok merénylője, mert a megbízójuk tenné el őket láb alól.

– Reméljük, nem lesz háború, bármennyire is ez a veszély lóg a levegőben – kapta fel a Don utolsó szavát a volt

főbíró. – Az üzleti világ sikeres működéséhez is békére van szükség. Hacsak nem fegyverrel kereskednek.

– Nos, arról szó sincs! – mondta a Don, és megsimogatta a lábához dörgölöző kutya fejét. – A fegyverüzletből okkal maradtunk ki. Bár a profitja mindent felülmúl, a következménye több mint kellemetlen. A halott ember nem vásárol, és nem vesz igénybe sem legális, sem illegális szolgáltatást. A háború nekünk rossz üzlet.

Patisszon mélyet lélegzett. „Most már a tárgyra kellene térni” – gondolta.

– Azt hiszem, a kormányban minden miniszter sokat tehet egy háború elkerüléséért. Az egyik többet, a másik kevesebbet... Az Igazságügyminiszter talán többet.

A Don a kutyáról Patisszonra kapta a pillantását. Tudta, hogy ez utóbbi megjegyzés rejti a szokatlan látogatás magyarázatát. Sőt, már azt is tudta, mit kér tőle a volt főbíró.

Az ember hivatása, szakmája azokat a képességeit, érzékeit fejleszti a legmagasabb szintre, amelyek hivatása, szakmája gyakorlásához a legfontosabbak. A jó nyomozó a gyanú és a megfigyelés királya, a jó pincér, orvos, kereskedő az emberismeret tudósa, a Keresztapa pedig az elhallgatások megsejtésének, a machinációk felismerésének és a félszavakból értésnek a mestere.

Csend volt. A Don emésztette a kérést, Patisszon pedig időt hagyott a partnerének, hogy átgondolt igent vagy nemet mondhatson.

A labrador figyelmes pofáját a Keresztapára fordította, mintha ő is várná a választ.

– Van itt valahol néhány fénykép – mondta a Don. – Mindjárt megkerestetem. Tudja, főbíró úr, mindig szerettem, ha a napi tevékenységünkről dokumentáció készül. Már az emlékek miatt is. Az embert, ha megöregszik, elszórakoztatja a régi fotók meg a feljegyzések nézegetése, olvasgatása.

* * *

Azon a napon, amikor Patisszon meglátogatta a Család fejét, a Dont, estefelé az Igazságügyminiszter asszony egy alapítványi vacsorán vett részt.

Szeretett alapítványi vagy jótékonyági partikon részt venni. Ezeken az alkalmakon mindig ott volt a média, és az újságírók a tudósításukból ki nem hagyták volna a miniszter asszonyt.

Egy csinos nő, aki mindig mosolyog, no meg ráadásul kormánytag is, majdnem olyan vonzó alany a média számára, mint egy szappanopera főszereplőnője, akiről véletlenül leesik a melltartó a tengerparton, ha ott vannak a fotósok.

A hölgy tucatnyi alapítvány igazgatóságának volt a tagja. Persze kormánybarát alapítványoknak, ami nem művészet, hiszen az elmúlt években – ellenséges tevékenységre hivatkozva – az összes többit megszüntették a civil-szervezetekkel együtt, és vezetőik jobb esetben otthon reszkettek, hogy mikor jönnek értük, rosszabb esetben valamelyik munkatáborban ették a híg levest.

A vacsora beszédekkel kezdődött, amint szokás, majd pohárköszöntőkkel és falatozással folytatódott.

Az alapítvány a daganatos betegek támogatására jött létre. Az alapítványi elnök beszédében hangsúlyozta a szomszédos ország évek óta tartó folyószennyezésének gyilkos veszélyeit, ami most már tűrhetetlen.

„Úgy látszik – mondta az alapítványi elnök –, hogy a békés eszközök nem vezetnek célra.”

A vacsorán részt vett néhány daganatos beteg. A megjelentek között volt egy csontsovány idős hölgy is, akinek bolyhos tüsi haja jelezte, hogy túl van a kemoterápián.

Az Igazságügyminiszter asszonyt némi kényszerek a mellékhelyiségbe szólították, és már kényelmesen elhelyezkedett, mi több, elindult a megkönnyebbülés felé, amikor egy borítékot csúsztattak át hozzá a fülkéket elválasztó lemez alatt.

– Ki az? Mi ez? – kiáltott fel a miniszter asszony szokott éles hangján, de válasz nem érkezett, és aktuális helyzetében ő sem rohanhatott ki.

A borítékon nem volt név, cím, csak egyetlen mondat:

**A FÉNYKÉPEKET NYILVÁNOSSÁGRA HOZZUK
A HÁBORÚ ELSŐ NAPJÁN!**

A Zöldségkommandó

„Miféle fényképeket?” – gondolta a meghökkent hölgy.

Nem emlékezett rá, hogy valaha meztelen fotók készültek volna róla, kivéve amelyeket ő csinált saját magáról, hogy idősebb korában majd megcsodálhassa.

Te jó ég! Valamelyik szeretője képes volt titokban felvételeket készíteni? Ha így van, az a szemét holnapra halott lesz.

„Levélbomba?” – villant a gondolata, de amint a menyezeti lámpák felé emelte a borítékot, látta, hogy valóban csak fotókat tartalmaz.

Feltépte a papírt, és elakadt a lélegzete. A fotókon ő volt: látszott, amint kötegnyi pénzt vesz át egy autóban. A fényképen szerepelt a dátum is. Az a bizonyos dátum! A gyilkos felmentése előtt egy héttel.

„A nyomorult üvegszemű kurván kamera volt – harapta be a száját a miniszter asszony. – De hol? Hol? A bross a ruháján? Vagy a medál! Nem! Az üvegszem!”

Úgy forgatta agyában a felismerést, mintha az lényeges volna. Nem mindegy, hol volt a kamera?

Észbe kapott. Felállt, rendbe hozta magát, majd apró darabokra tépte a fotókat meg a borítékot, a végécsészébe dobta az egészet, és leöblítette.

Az előtérben gyors kézmosás közben megvizsgálta az arcát, és felpróbált egy mosolyt. A mosollyal sietett ki.

Az egyik testőr észrevehetett valamit, mert halkán megszólította.

– Minden rendben van, asszonyom?

– Persze! – mondta a nő. – Minden! Pisilni még egyedül is tudok.

Nem kérdezhetette meg a gorillától, látott-e valakit a melékhelyiségből kilépni. Senki nem sejtheti, hogy zsarolják.

Mosolyogva ment az asztalához, és a távozása előtt még egy negyedóra leült. „Nehogy azt hidd már, te nyomorult zsaroló, hogy félek! – üvöltötte magában. – Az Istentől sem félek!”

De néhány pillanat múlva már csak az zakatolt benne, hogy: „Úristen! Ha ez kiderül, végem van!”

Szokott bájos mosolyával körülnézett, hátha észreveszi valamelyik régi szeretőjét, vagy legalább egy ismerős arcot, akinek tulajdonosáról ezt az aljasságot feltételezheti. De nem látott senki gyanúsíthatót. Az alapítványi vezetők meg az adományozók ültek az asztaloknál a családjukkal, és körben a titkosügynökök. Egy távoli asztalnál az a bolyhos hajjú beteg nő fogyasztotta a süteményét, akit nyilván az adományozók szívének meglágyítására hívott meg az alapítvány.

„Kötelezővé kellene tenni az eutanáziát ilyen esetekben – gondolta a miniszter asszony. – Mióta mondom már! De senki sem állt mellém! Mindenki finomkodik! Egy vagyronba kerül a kezelésük! És kidobott pénz!”

* * *

– Le fogsz mondani! – sziszegte az Elnök, két tenyerével az asztalára támaszkodva. – Vagy le kell hogy váltsalak!

A Propagandaminiszter asszony az asztal előtt állva előrehajolt, és az Elnök arcába meredt, mint vad szelindek vi-csorog az ismeretlen látogatóra.

– Azt te nem teheted meg! – köpködte ki a szavakat.

– De bizony megtehetem!

– Az egész háborús propagandát én építettem fel!

– És most te rombolod le! – vicsorgott az Elnök.

– És ha elmondom, amit tudok? – visított a nő.

– Azt próbáld meg, szemét kurva, addig élsz!

A Propagandaminiszter asszony csak tátogott. Nem kapott levegőt.

Megszólaltak a harangok. Dél volt.

Délelőtt tört ki a botrány a Nemzeti Párt egyik területi szervezetének gyűlésén. Pontosabban nem botrány, hanem a röhögés tört ki. De a kettő ugyanaz.

A Propagandaminiszter asszony indulatokat gyűjtogató beszédében a szomszédos ország ellenséges aknatevékenységét, aljas vádaskodását, háborúra való készülődését bizonygatta, és végül azt mondta, hogy „ezek a meztelen tények”. Akkor tört ki a röhögés. Nem lehetett tudni, ki kezdte, pedig a testőrök és a titkosügynökök nagyon figyeltek. Igaz, ők is nehezen fojtották el a vigyorukat.

Az emberek egy része előrehajolt, fuldoklott, mások könnyeztek a kacagástól. A Propagandaminiszter persze üvölni kezdett, hogy kikéri magának, meg hülye banda, és megérdemlik, ha ez meg az lesz velük!

Aztán lerohant az emelvényről, és a testőreivel kisietett.

Az Elnök felemelte a kezét, és minden szónál a levegőbe bökött a mutatóujjával:

– A saját pártunk tagjai nem röhöghetnek ki a miniszteremet! Ha mégis, akkor azt a minisztert le kell váltani! Vagy le kell lőni!

– Mi? Mi? Te? Engem? – hörgött a nő, a szeme kimeredt, aztán összerogyott az asztal előtt.

Az Elnök megnézte, megtapintotta a nyaki verőérét, aztán csengetett.

– Megőrült a szerencsétlen – mondta a berohanó öröknek. – Már nem tudja, mit beszél. Vigyék zárt osztályra!

– Miniszter urat a hatos kijáratnál várja a kocsi, és a kettes titkos útvonalon mennek a célállomásra! – jelentette az őrparancsnok a főbejárat fülkájéből telefonon a Hadügyminiszter testőrének.

– Értettem – mondta a testőr. – Hatos kijárat. Kettes út. Indulunk.

Gyakran előfordult, hogy az eredetileg megbeszélte menetrendet biztonsági okokból módosították. A kormány tagjainak útvonalát a titkosszolgálat új információi alapján akár percenként is megváltoztathatták. Ez többnyire az Elnök, a Hadügy- és a Belügyminiszter mozgását érintette. Különösen most, hogy az ismert atrocitások történtek a Főparancsnokkal és a Propagandaminiszter asszonnyal.

A miniszterekre vigyáz az apparátus. Nem azért, mert a kormánytagok pótolhatatlanok (mint tudjuk, a temető tele van pótolhatatlan emberekkel), hanem mert egy új miniszter leváltja a régi embereket, új apparátust akar.

A Hadügyminiszterre vonatkozó jelenlegi változtatás azonban, amely a hatos kapuhoz rendelte a gépkocsit, nem a titkosszolgálat utasítására vált szükségessé, hanem egy tarkóra szorított Walther P38-as pisztoly miatt.

A tarkó az őrparancsnoké volt, a pisztoly pedig Retek tulajdona.

A telefonálást kisebb baleset előzte meg.

A Hadügyminisztérium főbejáratánál fehér kalapban sértő idősebb hölgyet ütött el a kerékpárjával egy szakállas, sötét szemüveges öregember. A szerencsétlenül járt hölgy és az öreg is elterültek a járdán. A főbejárat őrségének két tagja odafutott, hogy eltávolítsák a sérülteket. Biztonsági okokból sem sebesültek, sem halottak nem tartózkodhattak a Hadügyminisztérium környékén.

A két ór a földre hanyatlott, amint az elektromos sokkolók megérintették őket, a két karambolos, az elfátyolozott Cukkini és a szakállas Gyökér pedig feltápáskodott. A külső kamera rögzítette az eseményeket, az őrparancsnok a képernyő előtt ülve látta, mi történik, de nem nyomhatta meg a központi riasztót, mert egy pisztoly kellemetlenül hűvös csövét érezte a tarkóján. Ezt követően egy kesztyűs kéz apró cédulát csúsztatott a szolgálatos katona elé az asztalra az utasítással.

Az őrparancsnok ekkor telefonált.

Mikor letette a kagylót, apró szúrást érzett a nyakán, és feje az asztalra bukott.

– Szép álmokat! – suttogta Retek, majd eltette az injekciós tűt és kisietett, hogy segítsen a társainak a bejárat fülkébe vonszolni és a radiátorhoz bilincselni az elkábított katonákat. Csak ezután törölte a videofelvételeket.

Az idős emberek igen sok mindent képesek elvégezni, ha szükséges. Ebből következtethető, hogy a korai nyugdíjazás bizonyos esetekben káros az egyénnek, káros a családjának és káros az egész országnak, plusz emberiség.

* * *

A Hadügyminisztérium hatos kapuja előtt a fekete szolgálati Mercedes várta a miniszter urat. Az egyik testőr a sofőr mellé ült előre, a másik hátra a miniszterhez.

A sofőr, idős, magas férfi, a minisztériumi közalkalmazottak szokásos zöld egyenruhájában feszített.

A sofőröket, szintén biztonsági okokból gyakran váltogatták. A testőrnek feltűnt, hogy egy ilyen idős pofát osztanak be a miniszter szolgálatára, de az öreg kitűzője tökéletesen hiteles volt, fotóval, névvel, törzsőrmesteri ranggal, főparancsnoki aláírással és vonalkóddal.

– Az úti cél: a határ menti katonai rakétabázis – mondta a testőr. – Kettes titkos útvonal.

– Értettem – mondta az öreg, és indított.

A rakétabázis meglátogatása, miniszteri ellenőrzése igen fontos volt az Elnök szerint.

– Ha esetleg egy külső ország provokációja miatt háború törne ki – magyarázta délelőtt a főtiszti értekezleten a tárca vezetője, és nyelvével megnedvesítette kiszáradó ajkát –, erről a bázisunkról indítjuk a védelmi rakétákat az ellenséges hadállások megsemmisítésére.

A terepjáró két óra múlva ért a bázis közelébe. Az átlagos menetidő húsz perccel kevesebb, de a miniszter prostataproblémái közismertek voltak. A rövid vizelési útmegszakításokra a biztonsággal védhető kormányzati mobilvécéknél került sor.

A rakétabázishoz vezető szolgálati úton táblák jelezték a sebességre és a biztonságra vonatkozó információkat, a szokásos propagandaszövegeket, valamint más kötelező

rendelkezéseket a határ elkerülésére és a határsértők megsemmisítésére vonatkozólag. Az út bal oldalán sárgás homokkal borított emelkedő futott egy erdős szakaszig, ami után tiszta időben már látszottak a szomszéd ország lankái. A határt elektromos jelzőberendezések és a két szögcsdrót közé telepített aknák védték.

A terepjárót a bázistól néhány kilométerre, egy sorompóval ellátott őrhelyen tábornoki egyenruhában feszítő idős úr állította meg.

– Mi van itt? – morgott a miniszter. – Már behívtuk a nyugdíjasokat is? És rögtön a vezérkart? Én erről miért nem tudok?

Az öreg ismerősnek tetszett.

Talán régen főtiszt lehetett, futott át a miniszter agyán a gondolat, amikor ő még alhadnagyként itta el az életét egy vidéki garnizonban.

De nem ért rá az emlékezésre, mert mire a tábornoknak öltözött öregúr a kocsijához ért, az autó minden ablakához egy-egy halál-álarcos dugta a fejét, és fegyvert tartott a testőrökre. A zöltségkommandósok, mert hiszen ők voltak a hullasereg, az árokból ugrottak elő, már, ha nyolcvan-kilencven évesek esetében ugrándozásról beszélni lehet.

– Mi ez már? – bődült el a miniszter. – Megjöttek a zombik?

– Kérem a kísérőket, szíveskedjenek kiszállni – nyitotta a kocsiját a Generális, mert természetesen ő volt a tábornok. – A miniszter úr marad.

A két testőrt az álarcosok beterelték a szolgálati bódéba, és a már korábban lefegyverzett katonákhoz bilincselték a foglyokat.

Aztán mind kinéztek az ablakon.

Vártak.

– Fogadjunk egy üveg pezsgőbe, hogy nem mer megszökni! – szólalt meg Paprika.

– Tartom! – mondta Gyökér és Retek egyszerre.

A kocsi ajtaja hirtelen kinyílt, a miniszter kiugrott az autóból, és futásnak eredt a távoli facsoport felé.

Ha a fákat eléri, megmenekül, gondolta. A fák után a szenzorok bejeleznek a határvédelmi központba, és öt perc múlva a helyszínen lesznek a katonái.

Majd ad ő álarcosbált ezeknek a hullajelölteknek!

De nem adhatott. Egy kiáltás megállította.

– Nem tud olvasni? – harsogta Cékla egykori öblös tábornoki hangján, és öklével megdöngette az út szélén álló fémtáblát. – Aknamező! – És megismételte: – Aknamező!

A miniszter dermedten megállt. Megállt, és a lába elé nézett. Nem látott mást, csak homokot.

– Úristen! – nyögte. – Úristen! Hát persze! – És úgy állt kis terpeszben, ahogy a kiáltás megbénította.

Nem látszottak az aknák zárófedelei. Nem látszott semmi. Homok volt mindenütt. Homok, homok. Hogy a menekülő még véletlenül se vegye észre, hol várja a halálos robbanás. Ő rendelte el, hogy így csinálják. Ő írta alá. És most ott áll mozdulatlanul a saját aknamezője közepén. Ott áll, és a derekát kicsavarva, kifordítva kiabál az út felé:

– Segítség! Segítség!

A Zöldsegkommandó tagjai integettek, és összevissza kiabáltak.

– Maradjon ott! Ne mozduljon! Majd jönnek a bázisról és kiszabadítják. Lehet, hogy már ma este. De holnap biztosan. Látja, miniszter úr, ilyen a háború: rakétabázis, határ, szögessdrót, aknamező. Ezt akarta, nem? Most lesz ideje gondolkozni!

– Ne hagyjanak itt! – ordított a szerencsétlen kis kopasz férfi, mikor látta, hogy a társaság beszáll a miniszteri Mercedesbe és a faház mögül előguruló kisbuszba. – Ne hagyjanak itt! Legyen magukban könyörület!

– Érdekes az ő szájából hallani a könyörület szót – mondta Hagymácska –, de jólesik. – És levette az álarcát a kocsiban, mert már nagyon unta.

Gyökér kuncogott. Nagyon büszke volt magára. Miután reggel, az akció megbeszélésekor a Generális tájékoztatta a társaságot a Hadügyminiszter programjáról és úti céljáról (vajon honnan tudta?), Gyökér vetette fel az akció megbeszélésén, hogy ha mind bent maradnak a faházban, a miniszter biztosan meglóg a kocsiból, és a határ felé menekül majd.

– Nyertünk! Ugye megmondtam! – bizonygatta, és persze mindenki dicsérte.

– Aki másnak vermet ás, maga esik bele – idézte a népi szólást Hagymácska.

– Oké! Két üveg pezsgővel jövök – mondta Paprika, és a hátsó ülésen átölelte a feleségét. – Elfáradtál?

– Nagyon – mondta a görnyedt öregasszony, és a férje vállára hajtotta a fejét. – Az izgalom jobban kimerít, mint a dudvázás a kertben.

– Ez is *dudvázás* – bökött Gyökér a megállás nélkül vi-sító miniszter felé, és büszke volt, hogy eszébe jutott egy ilyen metafora.

* * *

Már alkonyodott, amikor a kommandósok harckocsija az őrhelyhez dübörgött.

A rakétabázison a parancsnok utasítására a legmagasabb vészjelzés vörös lámpái forogtak. A miniszteri Mercedes ugyanis nem futott be a megbeszélte menetrend szerint, és sem a testőrök mobilja, sem az őrhely nem válaszolt a fo-lyamatos hívásra.

A kommandósok fegyvert szegezve rohamozták meg a faházat, de csak a foglyokat találták odabent.

Aztán meghallották a rekedt kiáltásokat.

– Segítség! Segítség!

A szerencsétlen ember nedves nadrágban, remegő lábak-kal, reszkető szájjal ugyanott állt, ahol Cékla kiáltására megdermedt. Tekintetében már az örület fényei villogtak, amikor a kommandósok berohantak érte.

– Ne! Ne! – sikoltott utolsó erejével a kis kopasz ember.
– Megállni!

A négy kommandós lefékezett. A parancs, az parancs. Pláne, ha a Hadügyminiszter adja ki. De nem értették, miért áll a felettesük olyan kifacsartan, mint akinek földhöz ragadt a lába. Rókacsapdába lépett? Vagy odaszögezték?

– Mi baj, miniszter úr? – kérdezte az egyik katona, mire a miniszter mutogatni kezdett körben a földre, és suttogva csak annyit ismételt, hogy:

– Aknák! Aknák!

– Itt nincsenek aknák – mondta a kommandós, és elindult a remegő férfi felé. – Ezt a területet nem aknásítottuk el. Nem volt rá parancs.

A miniszter ájultan hanyatlott a homokra.

A kommandósok felemelték a magatehetetlen testet, és levitték az országútra.

A fémtábla mellett vonultak el, amelyre Cékla egy órával korábban rácsapott.

A táblán egy mókus rajza mellett rövid szöveg állt:

VIGYÁZZUNK AZ ÁLLATOKRA!

Az Elnök másnap reggel rendkívüli minisztertanácsi ülést hívott össze.

Ketten hiányoztak.

A Propagandaminiszter asszony gyengélkedésre hivatkozva nem volt jelen.

A Hadügyminiszter pedig az Állami Titkos Elmeógyógyintézetben feküdt megfigyelés alatt.

– Vigyázz! Akna! Ott! Ott! Robban! – kiabálta rémülten, és keze, lába meg-megrándult a szíjak alatt.

A többi miniszter megjelent a rendkívüli ülésen.

Az Elnök fia azonban most nem mosolygott. Sőt, a Külügyminiszter, aki hivatalából adódóan igen jó megfigyelő volt, észrevette, hogy az idősebb hölgyek ifjú lovagjának szeme kialvatlanságról árulkodik, sűrűn nyeli a nyálát, és ujjjaival önkéntelenül dobol a papírjain.

„Nehéz éjszakája lehetett” – gondolta a Külügyminiszter, de a részleteket nem képzelte el a diplomatikus gentleman.

Ő volt az, aki észrevette az Igazságügyminiszter asszony ajka melletti ráncok mélyülését is, amit a pénztárvételről készült fényképek véshettek a bájos női arcra.

Persze a fotókról a Külügyminiszter ugyanúgy nem tudott, mint ahogy a lepedőakrobatikában jeleskedő balerina videójáról sem.

– Gondolom, a jelenlevők értesültek, mi történt – harogta az asztalfőn az Elnök a szokásos köszöntés helyett.
– Az őrkatonák és a két testőr részletes leírást adtak a mérénlyókról.

Az Elnök ivott egy korty vizet, hogy erőt gyűjtsön a bejelentéséhez.

Aztán megszólalt.

– A haza ellenségei, az úgynevezett Zöldségkommandó valóban kriptaszökevényekből áll, ahogy a Belügyminiszter úr is állította. Nyolcvan-kilencven éves vén banyák és még vénebb trotlik hazánk elpusztítására szövetkeztek. Tudjuk, kik bérelték fel ezeket a hullajelölteket! Nagyon is tudjuk, kik a valódi ellenség, a valódi gonosz a határon túl! Jellemző, hogy már csak egy ilyen elbutult, agyatlan társaságot küldhetnek harcba ellenünk! Vezetőjüket, a Generálist jól ismerjük. Régen megérett a golyóra, hiszen politikai aknamunkája évtizedek óta közismert. Ez az én hibám! Az én humanista lelkem...! Mert mindig bízom az ellenfeleinkben, hogy változni fognak! Azt gondolom, ők is a haza gyermekei! Már régen falhoz kellett volna állítani mindet! No, de ami késik, nem múlik. Most elkapjuk a bandájával együtt! És példát statuálunk, hogy soha senki ne próbálja dicsőséges útján megállítani a nemzetet!

Az utolsó szavakat az Elnök már ordította, és székéről felugorva az öklével csapkodta az asztalt.

– Nincs kegyelem! Se tízévesnek, se százévesnek! Elvárom, hogy ebben támogassatok!

– El kell kapni őket! – morogta a Főparancsnok.

– És gyorsított eljárással halálra ítélni! – visított az igazságügyi tárca vezetője.

– Ha a kezem közé kerülnek...! – vicsorgott a költő. – Ha a kezem közé kerülnek...! Már nem lesz szükség tárgyalásra!

– Személyesen akarom kivégezni a Generálist! – hörgött a Belügyminiszter, és az arca rángatózott veszett indulatában. – Én személyesen!

* * *

Ahhoz persze, hogy a Belügyminiszter személyesen végezze ki a Generálist, el kellett volna fogni. Csakhogy a Generálist meg a másik beazonosított akcióhóst, Céklát, a sofőrt elnyelte a föld. Különben hogyan volna lehetséges, hogy az ügynökökkel, besúgókkal sűrűn behálózott országban egyiket sem találták meg?

Az etológia és biológia professzorának magas falakkal és vad kutyákkal védett házában a Generális mobilja a nemzeti himnusz első ütemeivel jelzett.

– Tudnak rólad, meg a hosszúról – hangzott mély férfihangon. – A Belügyminiszter személyesen akar kivégezni.

– Megtisztelő – mondta a Generális.

– Szerintem pánikban vannak. Ha nem fejezitek be az akciót gyorsan, az Elnök képes megnyomni a gombot. És te tudod, ha az első rakéta átrepül a határon, nincs visszaút.

– Tudom. És mit kell még tudnom?

A mély hang tulajdonosa részletezte a miniszterek programját.

– Maximum három napra van szükségünk – mondta a Generális, és letette a kagylót, mert valaki kopogott a szoba ajtaján.

– Minden rendben? – kérdezte Brokkoli szokás szerint, mikor belépett.

– Minden sohasem lehet rendben – mondta a Generális, komolyan véve a kérdést. – Akinél minden rendben van, az már nincs életben. De ha a dolgok fontosabb része rendben van, örülhetünk.

A Generálison kívül Krumplit, az internetes zsonglőrt, meg Céklát és Cékla unokáját látta vendégül a professzor. A nagyapa nem merte a házában hagyni Babyt. Egy ilyen hebrencs ifjú lány képes bombát hajítani a Parlementre, hogy bebizonyítsa: megérdemli a bizalmat.

A Külügyminiszter időben gondoskodott mindkét lányáról, két vejéről és négy unokájáról. Amikor az Elnök és a kormány távlati terveiben a háború nagyszerű képzelete kirajzolódott a nemzet kéklő egén, és ezt bizony ő, a Külügyminiszter észlelte a leghamarabb, az Egyesült Államokba küldte mindkét családot. Csak a felesége és annak idős édesanyja maradt vele.

A rendkívüli minisztertanácsi ülés után úgy döntött, hogy maradék családtagjait is eltávolítja a fővárosból.

A nyugati ország szélének hegyes vidékén volt egy farmja házzal, kis erdővel, patakkal, tóval. Oda indult a feleségével, az anyósával és a nélkülözhetetlen házvezetőnővel, aki már öt éve a szolgálatukban állt.

Az autót a testőrség kísérte. Egy kocsi elöl, egy hátul, az Elnök utasítása szerint.

– Nem szeretem ezt az autót – szipogott a hátsó ülésen a miniszter feleségének kilencvenéves mamája, és látható rosszindulattal pislogott a sok sejtelmes kék-zöld-sárga-piros fénnel világító, villogó képernyő felé. – A sebességet sem mutatja rendesen.

A házvezetőnő az öregasszony karjára tette a kezét.

– Dehogynem, mama! Csak számmal mutatja. Tetszik látni? Ott! Ezt az autót komputer irányítja. Nem kell folyton váltogatni, meg nyomogatni a pedált, meg magától.

– Nem biztonságos – mondta a néni. – A régi jobb volt. Az asszony az első ülésen apró mosollyal a férjére pillantott, mintha azt mondaná: „Ez az anyám!”

A férfi nem figyelt rá. A fülhallgató fénye pirosan villogott.

Az Elnökkel beszélt a titkos vonalon.

– Igen... igen... értem, intézem – mondta, és megérintette a zöld telefonkagyló gombját a kormányon.

A zöld rajzocska egy pillanat múlva ismét villogni kezdett.

A Külügyminiszter összevonta a szemöldökét. Az Elnök nem szokta egymás után kétszer hívni. Mindig felírja, amit mondani akar, és így nem felejt el semmit.

A miniszter megérintette a kapcsolót.

– Remélem, mindannyian jól vannak – hallott egy öreges férfihangot.

– Igen, jól. Kivel beszélek?

A feleség a férjére nézett. Az elnöki vonalon hívják, és nem tudja, kivel beszél?

– A jótevőjével beszél – mondta az öreges hang. – Ezért nagyon figyeljen, és kövesse az utasításaimat. Amikor a határhoz vezető útkereszteződéshez érnek, nem a hegyek felé indul, hanem a határ irányába.

A Külügyminiszter nyugalma, önuralma közismert volt. Néhányan a húsvét-szigeti szobrokhoz hasonlították, mint tudjuk.

Most is csak a szokottnál sűrűbb pislogása jelezte, hogy feszültebb az átlagosnál.

– Ez nem fog működni – mondta diplomáciai tolvajnyelven, ami azt jelentette, hogy szó sem lehet róla.

– A testőröknek majd azt mondja – folytatta nyugodtan a Generális, mert természetesen ő volt az öreges hang tulajdonosa –, hogy az anyósa meg akarja nézni a határváros után tíz kilométerrel található templomot, ahol ifjabb korában a lányával és a férjével járt.

A Külügyminiszter elhallgatott. Tudta, melyik templomról van szó. Láta az ott készült régi családi fotót is. Ismerte a történetet.

De honnan ismeri a sztorit ez a vén kecske?

– Nem tartom jó ötletnek – mondta, ami azt jelentette, hogy nem hajtja végre az utasítást.

– A kocsijának most nem működik az irányjelzője.

A miniszter kipróbálta. Valóban nem működött.

A tető azonban minden beavatkozása nélkül hátracsúszott, és a levegő keményen bevágott az utastérbe.

– Bocsánat a kellemetlenségért – mondta a Generális –, de szeretném, ha megértene.

A mama sikkantott, a feleség pedig a férjére nézett.

– Mit csinálsz, drágám? Kivisz bennünket a szél.

A miniszter megnyomta a zárógombot, és a tető visszacsukódott.

– Csak kipróbáltam – mondta.

A miniszter tudta, hogy hacker vette át a kocsirányítást. Egy hacker, aki bármit megtehet az autóval.

– Szóval, miniszter úr, mi az álláspontja? – kérdezte a Generális.

– Sosem húzom le a tetőt, nem egészséges – mondta a miniszter.

– Jó volna, ha hinne nekem – sóhajtott a Generális. – Úgyhogy most nem működik a fék. Ha a testőrök kocsija hirtelen megáll, maga belerohan.

A miniszter óvatosan a fékre lépett. Nem hitte el, hogy ezt is megtehetik vele. De megtehették. A fék valóban nem működött.

A felesége észrevette, hogy valami baj van.

– Mi a gond, drágám?

– Semmi, semmi... Csak arra gondoltam, hogy ha már erre járunk, megnézhetnénk azt a régi templomot. Tudod, ahol gyerekkorodban anyáékkal jártál... Amiről fénykép is készült. Itt van közel a határ túloldalán.

– Ó, kedvesem! – csillant fel az anyós szeme. – Milyen szép gondolat!

– Nincs rá engedélyünk – hebegte az asszony. – Át akarod lépni a határt?

A miniszter bólintott.

– Biztosan meg fogják érteni a kollégák. Majd azt mondjuk, hogy a mama kívánsága...

– Utolsó kívánságom? Erre gondolsz, fiam? – nevetgélt az öreg hölgy, és örömeiben megragadta a házvezetőnő karját.

A házvezetőnő halványan elmosolyodott, és hátrapillantott a testőrök kocsijára. Ő tudta, hogy a miniszter telefonbeszélgetése és a templomlátogatás között összefüggés van. Már azt is sejtette, hogy valaki zsarolja a minisztert,

ezért próbálta ki az irányjelzőt, amelynek egyébként nem sok értelme lehetett, mert egyenes útvonalon haladtak. És a tetőt sem ő húzta le.

A besúgónak alkalmazott titkosügynököket sok mindenre felkészítik, de arra nem, hogy mit csináljanak, ha egy százharminc kilométeres sebességgel haladó gépkocsi le akar térni a kijelölt útról, és nem akarnak meghalni.

– Helyesen döntött, miniszter úr! – hallatszott a Generális hangja a headsetben. – Önök elhagyják az országot, és nem térnek vissza. Külföldön több bankbetétje van, tehát anyagi gondjai nem lesznek. A lányai és az unokái is várják New Yorkban. A testőrök el fogják kísérni a határig, de ők nem mehetnek tovább. A házvezetőnője, aki titkosügynök, a határállomásnál majd megpróbál kiszállni a kocsiból, hogy jelezze a gorilláknak meg a rendészetnek a szökést, de az ajtó be lesz zárva. Erre figyelmeztesse a hölgyet. Nincs nála pisztoly, és nincs felkészítve gépkocsiban folytatott közelharcra. Havonta jelentett, ez volt a dolga. A határ elhagyása után majd tegyen vele, amit akar. A nyomkövetést a mobiljából meg a kocsiból kapcsolja ki, akkor nem találhatják meg. Jó utat!

– Köszönöm – mondta a miniszter, és egy rezdülés sem mutatta az arcán, hogy meglepte, amit a házvezetőnőjéről hallott.

Egy diktatúra külügyminiszterét még az infarktus sem lepheti meg váratlanul.

A miniszter a közvetlen adóvevőn hívta a testőrök kocsiját.

– Az anyósom kérésére átmegyünk megnézni egy templomot, ami a határ közelében van – hallották mindkét kocsiban.

– Ez nincs az útitervben – mondta a testőrök rangidős parancsnoka.

– Most már benne van – mondta a Külügyminiszter. – Egy idős hölgy kívánságát teljesíteni illik. Félóra az egész.

– Elkísérjük a határig, miniszter úr!

– Köszönöm, ezt el is várom – mondta a miniszter, és mindhárom kocsi ráfordult a határhoz vezető útra.

A házvezetőnő nehezen tudta elrejteni a nyugtalanságát. Hátra-hátrapillantgatott, hátha a testőrök észreveszik, hogy valami baj van.

– Megkérhetném, hogy adjon az anyósomnak vizet? – szólott a miniszter a forgolódo asszonyhoz.

– Nem vagyok szomjas – mondta az öreg hölgy, de a lánya leintette.

– Innod kell, anya! Neked sokat kell inni, tudod, mutattam a guglin!

A miniszter felesége nem értette pontosan, hogy a férje miért szólott a házvezetőnőnek, de azt tudta, hogy még sosem kérte ilyesmire.

Ebből sejtette, hogy „helyzet” van. És bármi legyen is az a „helyzet”, az ura tudja, mit csinál. Neki pedig egyetlen feladata van: segíteni.

A házvezetőnő előszedte a palackot, egy műanyag pohárba vizet töltött, és megitta az öreg hölgyet. Aztán visszatette a palackot és a poharat a hűtőtáskába.

– Köszönöm – mondta a férfi. – Rövidesen a határhoz érünk. Biztonsági okokból az ajtók zárva maradnak.

A házvezetőnő dermedten ült a helyén, és mereven a tájat bámulta.

Nem tudta, hogy a miniszter sejti-e az ő valódi szerepét, de azt tudta, hogy mindig magánál tart egy kis kaliberű önvédelmi pisztolyt.

A határnál a testőrök autói félreálltak.

A miniszter melléjük gurult, és lehúzta az ablakot.

– Itt várjanak, kérem. Köszönöm! – mondta, és búcsút intett.

A testőrök parancsnoka bólintott. Már beszélt a központtal, és jelentette a megváltozott útirányt. Senkinek sem tetszett a döntés, de egy minisztert csak elnöki parancsra állíthattak volna meg. Ezzel a kis ügygel azonban féltek az Elnököt zavarni.

A házvezetőnő arra készült, hogy egy szemvillantással, intéssel jelez a testőröknek, de a miniszter felesége véletlenül éppen akkor lett szomjas.

– Adna nekem is egy pohár vizet, ha szépen kérem?

– Persze, persze – motyogott a nő, és ismét kivette a palackot meg egy poharat.

A határőrök közben felemelték a sorompót, a kocsit átgyördült, és felgyorsított. Két-három kilométerrel arrébb a kereszteződésben a miniszter letért egy mellékútra, aztán félrehúzódva megállt.

– Viszontlátásra! – fordult hátra, és hidegen az aszszonyra nézett. – Egy óra alatt eléri a határt.

- Viszontlátásra – mondta a nő, és kinyitotta az ajtót.
- Hova megy? – kérdezte az öreg hölgy.
- Haza – mondta a férfi.
- Kezicsókolom – mondta a házvezetónő, aki közben kiszállt, majd becsukta a kocsit ajtaját.
- Ez udvariatlanság! – pislogott a vejére meg a lányára az öregasszony. – Visszajöhetett volna velünk is, nem?
- Mi már nem megyünk vissza, mama – mondta a miniszter, és a kocsit meglódult.

A miniszter felesége a férjére nézett, de nem kérdezett semmit.

Az anyjának is csak annyit mondott, hogy:

- Várnak New Yorkban a gyerekek, anyukám.
- Értem – motyogta az öreg hölgy, pedig félig sem értette, mi történik. Mindegy. Megszokta az elmúlt évtizedek alatt, hogy a gyerekek döntenek helyette. Biztosan jól döntenek.
- A templomnál azért megállunk, fiam? – kérdezte.
- Természetesen, mama – mondta a miniszter.

– Menjenek utána! Öljék meg! Ne érje meg a holnapot!

Az Elnök üvöltött, és egy dossziéval csapkodta az asztalt.

Ez fáj. Mármint a Külügyminiszter szökése fáj neki.

A titkosügynök házvezetőnő zavaros meséje a titkos telefonálóról, a nem működő irányjelzőről meg a magától kinyúló kocsitetőről nem érdekelte.

Csak a Külügyminiszter szökése érdekelte.

– Hogy merete?! Hogy merészelte? Mindent nekem köszönhetett! Engedtem, hogy kimenjen mind a két lány! Bármikor megölelhettem volna őket, és nem tettem! Nem tettem! Az én jó szívem...! Menjenek utána! Likvidálják a pereputtyával együtt! Ne érje meg a holnapot!

A Belügyminiszter, aki az információkat hozta, fel-alá rohanguált és a fogát csikorgatta.

A Főparancsnok fehér pólyával a kezén az ablaknál álldogált.

A Nemzeti Véderő vezetője, a költő, félhangosan káromkodott, ahogy a kissé ittas emberek szoktak elfojtott dühükben.

– A kurva anyját! A kurva anyját! Nyomorult áruló! Ki kell nyírni!

Kicsapódott az ajtó, és a dühöngés cirkuszába berobbant az Igazságügyminiszter asszony a hírrel.

– Itt van az összes gyanúsított! Behozattam őket! – rikácsolta, aztán az ablakhoz rohant, és kimutatott. – Végezzünk velük, és nincs több Zöltségkommandó!

Az Elnök és a Véderő parancsnoka az ablakhoz sietett.

Az udvaron géppisztolyos katonáktól körülvéve kis csoport öreg ember álldogált. A legtöbben bottal, mankóval, ketten tolószékben, egy pedig hordágyon, mert vagy beteg volt, vagy annyira megverték.

– Ezek?! – hörrent fel az Elnök. – Ezek?

– Igen, ezek azok! Bevallották! – köpködte a szavakat a miniszter asszony.

– Bevallották? – morgott a Főparancsnok. – Ezek egy pofonra elvállalnák, hogy ők ölték meg Jézus Krisztust.

– Mindegy! – kiabált a momentán mosolytalan hölgy. – Ha nem azok, akkor is ki kell végezni őket elrettentésül, hogy minden zöltség tudja, mi lesz a sorsa! Belefőzzük a levesbe!

– Nem rossz ötlet! – vigyorgott a Nemzeti Véderő parancsnoka. – „Belefőzzük a levesbe!” Példát statuálni sosem hiábavaló.

Az Elnök hallgatott. Meg-megrándult az arca, miközben mérlegelte a javaslatot.

– Példát statuálni jó módszer – mondta a Főparancsnok. – Éppenséggel ki lehet végezni ezeket is. De akkor fel kell rendelnem vidékről még néhány századot. Az öregeknek sok rokonuk van, meg ismerősük, akik esetleg ki fognak vonulni az utcára. És a külföldi tudósítóknak meg a nagykövetségeknek is ki kell találni valami elfogadható indokot,

hogy ne fújják fel, mint szokták. Öregeket kivégezni olyasmi, mint gyerekeket megölni. Na, persze ez nem akadályozhat meg minket, ha a likvidálásukról döntünk. Kérdés: szükségünk van-e egy ellenséges kampányra most a támadás előtt.

– Táborba velük! – kiáltotta az Elnök, és ott hagyta az ablakot. – Azt úgysem élik túl!

* * *

A régi temetőbe már senkit sem temettek.

Sok híres ember pihent itt. Talán ezért nevezték a Hősök temetőjének.

A Generális utasítása szerint a titkosan újjászervezett ellenzéki pártok képviselőjének a legnagyobb nemzeti költő sírjánál kellett várakoznia. A síremlék előtt, amelyre a költő egyik versének néhány sorát írták, két félkörből álló márványpad fogta közre magát a sírt, hogy akár többen is leülhessenek emlékezni.

Minden nemzet megbecsüli legnagyobb költőit, ha már meghaltak.

Az ellenzéki pártok vezetői is biztonságosnak tartották a kijelölt helyszínt a találkozásra. Igaz, még mindig csak annyit tudtak az összeesküvőkről, hogy Zöltségkommandónak nevezik magukat. De hogy kik a kommandó tagjai, és milyen eszme vagy cél mozgatja őket, nem volt előttük világos.

A Generálisról tudtak. Az ellenzéki pártok közös információs központjába is eljutott a hír, hogy a titkosügynökök a Generálist keresik.

A pártok képviselője egy fiatal, fekete hajú lány volt nagy, világoszöld szemmel, vastag szemöldökkel, és bár könnyű, virágos ruhájában húszévesnek sem nézett ki, már elmúlt harminc.

Tudta, kit vár.

A lány a középiskolában tanult a Generálisról. Akkor a tábournok még benne volt a tankönyvben. Még egy fotó is volt róla: magas, délceg katonatiszt, a mellén tucatnyi kitüntetéssel.

Alacsony, vékony öregasszony karjába kapaszkodó, bottal botladozó szakállas öregember közeledett a nagy költő sírja felé. A hölgy fejét fátylas kalap takarta.

„Na, ezek is jókor...!” – gondolta a lány, és leguggolt, mintha a sír körül tenne-venne.

Az idős pár elsétált mögötte.

– Néhány perc múlva jöjjön utánunk – hallotta a női hangot, és bár fel sem nézett, miközben a száraz virágokat igazgatta, látta, hogy a két öreg a fákkal sűrűbben benőtt százötven-kétszáz éves sírok felé botorkál.

Kis idő múlva felállt. Két tenyerét egymáshoz dörzsölte, ruháját leporolta, aztán egy kis üres műanyag vödörből kidobta a száraz virágot, és elindult az öregek után, mintha vízért menne.

A Generális és Cukkini egy kópadon ülve várták.

A lány rájuk mosolygott, megmondta a jelszót meg az álnevét, és az ellenzéki pártok nevében megköszönte, amit eddig tettek.

Ezt bízták rá a vezetők, ez kötelessége volt.

– Hány éves vagy? – kérdezte Cukkini.

– Harminckettő – mondta a lány.

Nem mertte megkérdezni, hogy a néni hány éves.

– Én hetvenhat éves vagyok – mondta Cukkini kérdés nélkül, de gyorsan hozzátette: – Nyáron. Télen nyolcvanöt.

A lány elnevette magát. Tetszett neki az öreg csaj stílusa.

– Bemutatkozásnak ez talán elég lesz – szólt közbe a Generális. – Inkább arról beszéljünk, hogyan tudunk együttműködni.

– Mi mindenben támogatjuk a Zöldségkommandót... – kezdte a lány a betanult szöveget, de a Generális egy apró kézlegyintéssel leállította.

– Egyelőre mi támogatjuk a pártokat. És ez még néhány napig így is marad. Amit eddig csináltunk, annak egy részéről tudtok, más részéről nem tudtok. A lényeg, hogy a kormányt, a kormánytagokat döntésképtelen helyzetbe akarjuk hozni, hogy a háború kitörését megakadályozzuk, és ez hatvan-hetven százalékban már sikerült is.

A lány szemöldöke feljebb ugrott. Ő és a pártok vezetői csak a Főparancsnok elleni merényletről és a Propaganda-miniszter asszony leleplezéséről tudtak. Mindez semmiképpen sem lehet hatvan-hetven százalék.

– Még szükségünk van egy kis időre, hogy a kormányt megbénítsuk – folytatta halkán a Generális. – A pártoktól azt várjuk, hogy amikor jelt adunk, akkor percekben belül az utcára vonuljon mindenki. Mindenki, akire számíthatnak, és akit el tudnak érni.

– Perceken belül? – tágult a lány nagy szeme még nagyobbra.

A kifejezés naivnak tűnt.

„Perceken belül?”

Perceken belül csak egy rakétát lehet átlőni a szomszédos országba. Egy tömegtüntetés megszervezéséhez napokra, de legalábbis órákra van szükség. És órák is csak akkor elegendők, ha valami döbbenetesen felháborító ügy vagy botrány ad okot a tiltakozásra.

– Tudom, hogy egy tüntetés megszervezéséhez napokra van szükség – mondta a Generális. – És felháborítóan botrányos ügy kell ahhoz, hogy az emberek egy-két órán belül az utcára menjenek. A botrányt mi szállítjuk, a tüntetést a pártok szervezzék meg.

A lány bólogatott.

Fiatal kora ellenére nagy tapasztalata volt a tárgyalásban, a szervezésben, a konspirációban, de most mégsem tudta, hogyan szedjen ki több információt az öregből a várható „botrányról”.

– Azt mondta, hogy „amikor jelt adunk”.

– Igen. Amikor jelt adunk.

– Milyen jelről van szó? Tudni kellene valami közelebit... Tudni kell az előkészületek miatt. Mármint előkészültre a tömegtüntetés elindításához. Talán egy bizonyos épület kigyullad vagy felrobban? Esetleg az Elnököt éri támadás? Vagy a katonaság lép fel erőszakosabban?

A Generális hallgatott. A sírokat nézte. Azon gondolkodott, mennyit mondhat el az ismeretlen lánynak. Nem

azért, mintha nem bízott volna benne. De ha elkapják és megkínózzák... A fiatalok nehezebben bírják a fájdalokat. Nincs benne gyakorlatuk, mint az öregeknek, akiknek évtizedeken át hol itt fáj, hol ott, és néha nagyon.

– Egy rövid filmfelvételt küldünk majd át. Olyan botrányos leleplező jelenetet, amely kiválthatja az azonnali tömegtüntetést, és a rendőröket, a katonákat is megbéníthatja. Ezt a filmet azonnal szét kell majd küldeni az egész országban minden általatok ismert e-mailre, közzétenni a közösségi oldalakon és a külföldi médiában a tüntetésre való felhívással együtt.

– Ez megoldható, megoldjuk – bólogatott a lány. – Lehet tudni, hogy körülbelül mikor számíthatunk a „jelre”?

– Két nap. Maximum három. De a film küldése előtt néhány perccel valaki telefonálni fog, hogy minden a megbeszéltek szerint történik.

– Valaki? Nem ön?

– Nem. Én akkor talán már nem leszek életben.

16.

A meglegyintett csengő gyöngé hangjára a bordó zakós, fehér nyakkendő fiatal recepciós kijött az irodájából.

Nagyon idős, bőrig ázott pár álldogált a hotelporta előtt.

Kint zuhogott. Augusztusi eső, nyár végi eső, langyos eső.

A férfi már elmúlhatott kilencven.

Hibás bal szeme oldalra, a kinti világ felé bámult, a másik a portásra mosolygott.

Kis méretű bőröndöt tartott remegő kezében. Az öreg hölgy, mint egy múmia, betegesen sovány és sápadt volt. Vékony szálú, rövid sárgásfehér haj borította a koponyáját. Botjára támaszkodva állt.

– Jó estét...! Jó estét, tisztelt uram! – dadogta az öreg. – A feleségemmel szeretnénk... szeretnénk megszállni ma éjszaka ebben a kedves...

– Jó estét! – vágott közbe a portás. – Sajnos minden szobánk foglalt. Az egész szállodát kibérelték.

– De hát, uram, kérem...! – nézett hatalmasra tágult szemével a nő a fiatal férfira. – Amint látja: zuhog.

A recepciós látta, hogy zuhog. Már két órája esett, és az előrejelzés szerint a zivatar – gyöngébben, erősebben – akár reggelig is eltarthatott. Mégsem helyezhette el az öregeket. Az egész hotelt lefoglalta a Nemzeti Véderő. És megtiltották, hogy bárki más befogadjanak.

Szokásos nagy éjszakai multságukra, amit a tervezett határincidensek előtt beiktattak, nem volt szükség idege-
nekre, tanúkra.

– Bármilyen szoba jó nekünk, kérem! Tessék rajtunk segíteni – könyörgött a hibás szemű. – Lehet kicsi is...

Az idős hölgy megbökte az öreg könyökét. Az öreg le-
tette maga mellé a kis bőröndöt, aztán zakója belső zsebé-
ből nagy nehezen előhalászta a tárcáját, és iratkapoccsal
összefogott bankjegyeket emelt ki belőle izgatottan.

– Nagyon hálásak lennénk! – hadarta a nő.

A pénzt kivette az öreg kezéből, és a vendégkönyv mellé,
a pultra csúsztatta.

– Nem engedhet ki ilyen esőben... – folytatta nyoma-
tékosan. – Látja, milyen állapotban vagyunk...

A recepciós a fejét ingatta.

– Sajnos, lehetetlen. Nagyon sajnálom, lehetetlen.
A Nemzeti Véderő...

A hallba vezető üvegajtó meglendült.

A portás a pénzre csúsztatta a vendégkönyvet.

Alacsony, korán kopaszodó fiatalember lépett ki az ajtón
barna egyenruhájában. Szeme csillogása, széles vigyora az
elfogyasztott alkohol magasabb szintjét jelezte.

– Á, vendégek! – kiáltott fel, amikor megpillantotta az
áztott öregeket. – Csak nem szállást keresnek? Naná, hogy
szállást keresnek!

– Mondtam nekik, őrnagy úr, hogy sajnós nincs szabad
szobánk – hadarta emelt hangon a recepciós, de az egyen-
ruhás leintette, és előzékenyen az öregek felé tárta a karját:

– Ugyan már, ember! Nem lehet ilyen gonosz! – harsogta, és a pár mögött a portásra kacsintott. – Keressen csak nekik egy helyet! Tudom, hogy talál. Addig is engedjék meg, hölgyem és uram, hogy meghívjam Önöket egy pohár italra!

– Nem, nem – dadogta a hibás szemű, de az őrnagynak nevezett férfi már át is karolta a két öreget, és tolta őket maga előtt az ajtó felé.

– Ugyan már! Csak nem utasít vissza? Társaságunk csupa vidám ifjú emberből áll, akik biztosan örülnek majd a vendégeknek! Hozzák a bőröndjüket is, hozzák, hozzák...!

És kitérte a lengő üvegajtót a két öreg előtt.

A hotel éttermében két sor asztal mellett a Nemzeti Véderő katonái és a hozzájuk tartozó vidám lányok kiabáltak, énekeltek, iszogattak. A fehér abroszon whiskys, vodkás és konyakos üvegek, borok, sörök sokféle fajtája sorakozott. A főhelyen, a terem végén külön asztalnál két természetes hölgy között ült a költő, a Véderő parancsnoka, sötétbarna egyenruháján arany váll-lapokkal.

Az őrnagy a két öreget az asztalsorok közé állította, a költővel szemben.

– Vendégeink vannak, vendégeink! Tessék viselkedni! – kiabált, és kibuggyant belőle a részeg nevetés.

Volt is ok a nevetésre. Gyökér és Cukkini bőrig ázva úgy álltak ott, mint a szerencsétlenség élő szobrai. Gyökér, a rossz szemével, mint egy komédia főszereplője idegesen köszöngetett jobbra-balra, Cukkini pedig zavartnak látszó mosollyal szemlélte a társaságot.

Az ifjak egy része tapsolt, a többiek jobbra-balra dőltek a röhögéstől.

– Nászutasok! – dobott be egy újabb tréfát az őrnagy, és még feljebb csapott a harsány vidámság. – Meghívtam őket, hogy ünnepeljünk együtt!

– Szuper! Csodás! Gratulálunk! Szenzációs! – kiabáltak a kipirult arcú nők és az egyenruhás férfiak.

– Itt töltik a nászéjszakájukat! – csavarta még feljebb a hangulatot az őrnagy, és a bandával nem lehetett bírni.

Egy lány majd hanyatt esett a székével együtt a nevetéstől.

– Csókot! Csókot! – kiabálta valaki, és a társaság azonnal csatlakozott a kéréshez. – Csókot! Csókot!

– Ó, kérem, talán most nem... – hebegett Gyökér.

– Mi van? – kérdezte az őrnagy. – Talán nem szeretik egymást?

Cukkini szabad kezével magához húzta az öreg fejét, és vékony, száraz ajkát Gyökér remegő ajkához nyomta.

Nagy taps és ováció fogadta a jegyesek csókját.

– Üljenek le! Foglaljanak helyet! – sietett oda egy bajszos tiszt két székkal.

Aztán egy alacsony, kövérkés szőke ifjú közeledett két pohár vodkával.

– Igyunk az egészségükre!

– Nekünk nem szabad – dadogta Gyökér, és leült.

– Nem, nem szabad! – mondta Cukkini, és elhárító mozdulatot tett. – Nem vagyok egészséges. Látják.

Az őrnagy hadonászott.

– Akkor megkereszteljük az ifjú párt! – ordította, és in-tésére a szőke ifjú a két öreg feje felett hirtelen megfordít-totta a poharakat.

Gyökér lehajtotta a fejét, hagyta, hogy hajára, nyakára folyjon a vodka, de Cukkini odébb mozdult, és csak nedves ruháját érte az ital.

A terem tombolt. Volt, aki az asztalt csapkodta jóked-vében, volt, aki nyitott szájjal nyerített, és nem tudta ab-bahagyni, de olyan is akadt, aki csak zavartan mosolygott, vagy a poharába bújt, mint aki lassan issza a borát.

A költő mellett a két hölgy gurgulázva kacagott.

– Ez a marha mindig kitalál valamit! – legyintett a Véd-erő parancsnoka az őrnagy felé. – Show-műsorokat kellene rendeznie a tévében.

– Bocsánat! – emelte fel a kis bőröndöt Cukkini. – Rend-be kell hoznom magamat! – És botjával kopogtatva szapo-rán elindult kifelé.

Gyökér ijedten fordult a társa után, de az öreg hölgy egy cinkos hunyorítással megnyugtatta.

– A menyasszony megy pisikélni! – dobta be az őrnagy az újabb poént. – Majd megpróbálta fokozni: – Lehet, hogy szűz? A hatás nem maradt el. Néhány pohár, üveg felborult. Asztalra, ruhára ömlöttek az italok.

Cukkini, mielőtt kilépett volna a lengőajtón, visszapil-lantott a társaságra.

„Azt hiszem, most talán meg tudnám őket ölni, ha volna egy géppisztolyom – gondolta, aztán sóhajtott egy szomo-rút: – De lehet, hogy nem.”

– Énekeljünk valami lakodalmos nótát a vőlegénynek, míg visszatér az ifjú ara – kiabált a költő. – Tudjátok...! A himnuszunkat.

És az ajtó túloldalán is jól hallható volt a közismert sláger dallamára költött vers, amelyet a Véderő parancsnoka írt.

„Ha ellenünk vagy, kaphatsz verést jó sokat,
Ha ellenünk vagy, elvágjuk a torkodat,
de ha velünk vagy, testvérünként szeretünk!
Éljen, éljen örökké a nemzetünk!”
És így tovább, tíz versszakon át.

* * *

Cukkini a mellékhelyiség egyik fülkéjében kinyitotta a bőröndöt, és az arckrém tubusából kivett két kis üvegcsét. A krémtől megtisztított fiolákat a ruhája zsebébe csúsztatta, a bőröndöt lezárta, és a takarítószeres szekrénybe helyezte a mosdó előterében. Kilépett a folyosóra, és megkereste a konyhát. Nem volt nehéz megtalálni. Csak el kellett indulnia az erős, fűszeres illatok után.

A konyhában hárman dolgoztak, egy idősebb férfi, ő volt a szakács, egy középkorú asszony és egy lány.

Cukkini kinyitotta a lengőajtót, és belépett.

– Ide nem lehet bejönni – mondta rögtön az asszony, de látszott rajta, hogy megdöbben a látvány: az öreg nő, ez az emberi roncs.

– A parancsnok mamája vagyok, bocsánat! – mosolygott Cukkini. – A fiam feljogosított, hogy megnézzem, mi készül. Persze, ha nem lehet...

– Tessék csak! – mondta a férfi, és odaszólt az asszonynak. – Légy szíves...!

Az asszony megmutatta az üstben rotyogó apróhúst, a köreteket, a tortákat, meg az első fogást, a hideg gyümölcslevest.

– Megkóstolhatom? – kérdezte Cukkini, de olyan ügyetlenül fogta meg a felé nyújtott kanalat, hogy az kicsúszott a kezéből.

Az asszony hajolt le érte.

– Hozok másikat – mondta, és átment a mosogatóhoz.

Mire visszatért, az idős hölgy éppen letett egy merőkanalat a pultra.

– Nagyon finom a gyümölcsleves. De már megyek is, mert biztosan hiányolnak. És gratulálok a főszakács úrnak! Csodálatos vacsora lesz!

– Köszönöm! – mondta a főszakács.

Cukkini visszasietett a mellékhelyiségbe.

A két üres fiolát leöblítette a vécében, aztán kivette a bördödöt a takarítók szekrényéből, és bement a nagyterembe.

– Itt a menyasszony! Éljen a menyasszony! – ordította összevissza az egyre részegebb társaság, és az őrnagy is megvillantotta magas szellemét.

– Megjött az ara, üres a fara!

Gyökér arcáról leolvadt a rámerevült vigyor, mikor Cukkinihöz pillantott, de az öreg hölgy mosolya megnyugtatta.

– Zenét! Zenét! – visította a költő mellett ülő egyik termetes nőszemély, és tapsolt. – Lássuk a menyasszonytáncot!

Egy pillanat múlva a bajszos tiszt a terem sarkában álló szintetizátorhoz ült, a billentyűkre csapott, és felcsendült az édesbús melódia.

– Tessék, tessék! – emelte fel az őrnagy Gyökért meg Cukkinit a székükről, és a két öreget egymáshoz taszítva kissé meg is lökte őket. – Kezdődhet a tánc!

– Én nem tudok táncolni – súgta a párjának Gyökér, de Cukkini megnyugtatta: – Ezeknek tudsz!

Jobbra-balra inogva, botladozva, egymást átkarolva, egymásra támaszkodva topogtak, míg a társaság a slágert üvöltve biztatta őket. Az öreg lihegett.

– Beleöntötted? – sottogta.

– Bele! – súgta vissza Cukkini.

– Most mi lesz?

– Semmi. Mindjárt hozzák a vacsorát. Te rosszul leszel, összeesel, és kimehetünk. Meg tudod csinálni?

– Naná! Volt egy színjátszó csoportom a gimnáziumban, ahol tanítottam, és több versenyt nyertünk...

– Ezt majd később elmeséled.

A költő hangja átsüvített a termen:

– Tudjátok, kik ezek? Tudjátok, kik?! A Zöldségkommandó!

Cukkini és Gyökér görcsösen egymásba kapaszkodtak, hogy el ne ájuljanak. Itt a vég? Tehát ez a vég? Jön a kínzás, a kötél? Csak lassan jutott el a hallóidegükig, hogy ez csak egy vicc volt, egy tréfa. A felcsapó röhögés, ujjongás, vihogás még a zenének is véget vetett, mert a szintetizátor mögött a bajszos tiszt a nevetéstől felborult a háromlábú székkal.

– Zöldségkommandó! Zöldségkommandó! – üvöltötték a nők és a férfiak. – Hát persze! Sárgarépa! Gyökér! Saláta! Spárga! Zeller! Articsóka! Petrezselyem! Ki kell őket végezni!

A két öreg még némi ijedelemmel nézte a tomboló vidám társaságot, de már megértették, milyen nevetséges lehet a Nemzeti Véderő számára, hogy ők ketten a rémisztő, terrorista Zöldségkommandó.

Az étterem oldalsó ajtáján megjelent a konyhai asszony a levestel, és mögötte a lány a tányérokkal.

– Itt a vacsora! – kiáltott az őrnagy. – Itt a vacsora! Tes-sék helyet csinálni!

– Most! – súgta Cukkini.

– Hogy mi? – dadogta Gyökér. – Mi van most?

– Összeesél!

Gyökér a társába kapaszkodva óvatosan lerogyott a földre, és hátrahanyatlott.

– Ó, istenem! – kiáltott fel Cukkini, patetikusan a homlokához kapva a kezét. – A férjem! Rosszul lett! Segítség!

– Vigyétek ki őket! – intett az őrnagy. – A műsornak vége!

Két ifjú egyenruhás rögtön ugrott, felemelték az öreget, és kicipelték a lengőajtón.

Cukkini a bőrönddel jajongva botladozott utánuk.

– Ó, Istenem! Istenem! – nyivákolta.

Ő is színésznő szeretett volna lenni valamikor titokban, mint minden lány. A virág is azért nyílik, hogy a méhecskék csodálják.

A két egyenruhás az előtéri pamlagra fektette az öreget, és röhögve visszarohantak vacsorázni.

A recepciós Gyökérhez sietett egy pohár vízzel.

– Köszönöm! – ült fel az öreg, és ivott. – Már jól vagyok.

– Adok egy kis személyzeti szobát maguknak – mondta a portás. – Fürdőszoba is van. Nem kell érte fizetni sem. Ott szoktam aludni, de ma éjszaka úgylis fent kell maradnom. Ilyenkor hajnalig mulatnak. A probléma csak az, hogy egy ágy van a szobában.

– Nem probléma – motyogta az öreg. – Én majd elaluszom a földön.

– Milyen butaságokat beszélsz? – csattant élesen Cukkini hangja. – Ifjabb korunkban is elfértünk egymás mellett egy díványon. Most is ki fogjuk bírni.

– Persze, persze – dadogott Gyökér. – Buta vagyok!

A portás megmutatta a szobájukat. Látszott a gyors rendrakás nyoma. A szekrény mellett hevert egy fekete zokni.

– Bocsánat! – mondta a portás, és eltette a zokniját.

Mielőtt kiment, még megkérdezte.

– Nem éhesek? Hozhatok menüt. Gyümölcsleves van és fokhagymás ragu...

– Köszönjük! – vágott közbe Cukkini. – Vacsoráztunk. De gondolom, maga mindig menüt eszik...

– Igen – mondta a férfi. – Bár most a gyümölcslevest kihagyom, mert cukros vagyok.

– Az jó! – sóhajtott fel Gyökér, de a portás meghökkenett arcát látva gyorsan hozzátette: – Úgy értem, a gyümölcsleves jó. A cukorbetegség rossz.

– Reggel korán elmegyünk – mondta Cukkini. – Várnak a gyerekek.

A recepciós kiment.

Cukkini morózus volt.

– Nem tudsz hallgatni?

– Bocsánat! Csak örültem, hogy nem eszik a gyümölcslevesből.

– Jobb, ha meg se szólalsz! Ha tudom, hogy ilyen kockázatos fickó vagy, mással társulok.

Az öreg lehajtotta a fejét. Most mit mondjon? Összeesküvőnek elég csapnivaló, de tud latinul meg görögül. Az is valami.

A szobájuk az épület végében volt, de ott is jól hallatszott a vad társaság tombolása. Zene, ének, sikkantások, ordítások.

– Miért nem megyünk el most? – kérdezte az öreg.

– Gyanús volna. Rögtön tudnák, hogy rosszban sántikáltunk.

– Mikor kezdődik el...? – kezdte, de nem tudta, hogyan folytassa.

– Nyolc óra – mondta Cukkini. – Nyolc óra múlva már lesz hatása. Mi akkor már nem leszünk itt.

Az öregasszony kinyitotta a bőröndöt.

– Itt a pizsamád. Fordulj el! Le akarok vetkőzni. Én megyek zuhanyozni először.

Gyökér leült a szoba egyetlen székére a társának háttal, és lehajtotta a fejét. A világos padlócsempén jól látszott a nő árnyéka. Nézte az öreg, nézte, és úgy érezte, a szíve szakad meg.

Az idő és a betegség kegyetlen szobrász.

Miután Cukkini kijött a fürdőszobából és lefeküdt, Gyökér ment zuhanyozni.

Mikor ismét megjelent, lógott rajta a csíkos pizsama. Régi darab lehetett. A pizsama nem változott, de a férfi összement.

– Na, gyere, Don Juan, bújj mellém! – mosolygott a párjára Cukkini.

– Én tényleg szívesen elalszom a földön – motyogta az öreg.

– Ha undorodsz tőlem, akkor aludj a földön!

– Nem erről van szó – mondta a másik, és befeküdt az ágyba. – Húsz éve nem feküdtem nő mellett. És én már nem vagyok férfi.

– Én se vagyok már nő.

– Dehogynem! – mondta az öreg, és az asszonyhoz simulva kezét bizalmasan, puhán a nő hasára tette.

– Köszönöm! – mondta a nő. – Te egy kedves fiú vagy. Örülök, hogy veled társultam.

* * *

A két öreg keveset aludt. Ébren tartotta őket az akció izgalma, és bizony igen szokatlan volt már számukra ez a helyzet: az idegen test közelsége. Nyitott szemmel feküdtek órákon át, és elmesélték egymásnak az életüket.

Öt óraker felkeltek. Biztos, ami biztos. Jobb korábban, mint később.

Felöltöztek, kicsit hallgatóztak, hogy jár-e a folyosón valaki, aztán halkán kinyitották az ajtót, és elhagyták a szobát.

A portás a recepció előtti fotelben szunyókált. Mikor a két öreg óvatosan végigtipegett az előtérben, kinyitotta a szemét, bólintott, és kifelé intett. Gyökér nem értette, de Cukkini igen: odakint őnök vannak.

Kiléptek az ajtón. Két fegyveres véderő hevert a bejárat két oldalán. Aludtak.

Az öreg megállt, remegett kezében a bőrönd.

Cukkini megragadta Gyökér másik kezét, és húzta maga után az autóhoz.

Egy óra múlva először a nők tántorogtak ki a fürdőszobába, és hányták össze a vécékagylót meg a környékét.

Ezt még a mértéktelen éjszakai italozás hatásának gondolták.

Mikor azonban a férfiakat is elkapta a hányinger és a görcsös gyomorfájdalom, kitört a pánik. Tíz óra körül már tucatnyi mentő állt a hotel előtt. Az őrnagy a láztól reszketve a recepció szájába dugta a pisztolya csövét, és ordítva kérdezte:

– Ki csinálta? Te csináltad? Ki csinálta?

Aztán abbahagyta a vallatást, mert rohant a vécére.

A konyhások a földön fetrengtek, miközben a Nemzeti Véderő parancsnoka rugdosta őket.

– Mit tettetek az ételbe, rohadt terroristák? – üvöltötte a költő.

– Hogy tettünk volna, uram? – zokogott az asszony. – Nézzen ránk! Hát mink is majd meghalunk! Úristen, de fáj!

– Akkor ki volt? Ki volt a konyhában magukon kívül?

– Csak az édesanyja! – hörgött a szakács. – A kedves édesanyja!

A költő hátratántorodott.

– Az édesanyám? Az anyám? Az én anyám öt éve meghalt!

* * *

Az Elnök az íróasztalánál ült, és aláírt.

Különböző rendeleteket, leveleket és a kegyelmi kérvények elutasítását írta alá.

– Majdnem biztos, hogy szalmonellával fertőzték meg őket – mondta a Belügyminiszter. – Négy emberen kívül mindenki megbetegedett.

– Négy emberen kívül? – sziszegte az Elnök, de nem hagyta abba az aláírást. – Szóval belső emberek csinálták! Remélem, végeztetek velük!

– A négy ember nem evett a gyümölcslevesből, mert cukorbetegség vagy fogyókúráztak.

– Micsoda szerencse! Akkor ki tette?

A Belügyminiszter a Főparancsnokra nézett, mint aki segítséget kér, de az csak állt mozdulatlanul, mint egy agyagbálvány.

– Egy idősebb házaspár szállt meg a hotelben – nyögte ki végül a Belügyminiszter. – Őket gyanúsítjuk. Az öregasszony bement a konyhába, és azt mondta, hogy ő a Parancsnok édesanyja.

Az Elnök keze megállt a papír felett. Felnézett a Belügyminiszterre.

– Ugye nem azt akarod mondani, hogy a Zöltségkommandó csinálta? Ugye nem akarod azt mondani, hogy két kriptaszökevény bement a hotelbe, ahol a Nemzeti Véderő vacsorázott, és bemehettek a konyhába, és megmérgezhettek az egész csapatot, és aztán meglóghattak?!

A Belügyminiszter az ajkát rágta és hallgatott.

– Kérek szabad kezet a nyomozásban! – dördült meg hirtelen a Főparancsnok dühös hangja. – Sem a belügyi tárca, sem a Nemzeti Véderő ne szólhasson bele, mit és hogyan csinálók! Ígérem, hogy még ma elkapom a Generálist meg a bandáját!

– Ha elkapod azt a vén gazembert – vicsorgott a Belügyminiszter –, hat golyót röpíték bele személyesen!

– Rendben van! – nézett az Elnök a Főparancsnokra. – Szabad kezet adok! Bárkit letartóztathatsz, megkínozhatsz, kivégezhetsz! Kapd el! Kapd el! Ha pedig a kezedbe kerül, szólj, és én gyorsított eljárásban ítélem halálra. De akár elfogod, akár nem, döntöttem: holnap hajnali négy órakor elindítjuk a rakétákat! Azt akarom, hogy ötre a fővárosuk egy romhalmaz legyen! Tizenkét órán belül kiadom a parancsot. Tudom, hogy a népem velem tart. Nincs az a Zöltségkommandó, amelyik bennünket megállíthat!

A déli órákban Brokkoli rezidenciáján a házigazdán kívül hárman tartózkodtak: a Generális, Cékla és Baby, a lányunoka.

– Ismerik a rejtekhelyünket – lépett be a Generális a nappaliba, ahol a többiek ebédeltek.

– Honnan tudod? – kérdezte Brokkoli.

– El kell tűnnünk – mondta a Generális.

Cékla unokája idegesen eltolta maga elől a tányért.

– Valaki biztosan köpött!

– Az kizárt! – ingatta a fejét a nagyapja.

– És ha megkínozták? Halállal fenyegették?

Brokkoli megsimogatta a lány haját.

– Az ilyen véneket már nem lehet fájdalommal megtörni, szépségem.

– És halállal sem lehet fenyegetni – tette hozzá Cékla –, mert az néha megváltás.

– Jaj, Papa, te néha olyan pesszimista vagy!

– Babynek igaza van – mondta Brokkoli. – Egy kicsit több optimizmus elkelne nálad, barátom!

– Kilencvennégy évesen legyek boldog? – húzta el a száját az agg főtisztt. – Talán előttem az élet?

– Azért legyél boldog, mert mögötted van – mondta a Generális, és felállt. – Induljunk!

Aztán a lányhoz fordult.

– Szeretném, Baby, ha itt maradnál, és vigyáznál a házra.

Brokkoli felkapta a fejét.

– No de ha megtalálják itt...!

– Baby nem volt benne az akciókban – mondta Cékla. – Nem fognak hozzányúlni.

– Ezek?! – horkant fel Brokkoli. – Ezek nem fognak hozzányúlni?

– Maradok – mondta a lány. – Nem gond. Csak hagyj itt a pisztolyodat, Papa, és menjetek!

A három öreg tíz perc múlva a terepjáróban ült. Ez a Mercedes azonban nem fekete volt. Megkékült, és diplomáciai rendszám vöröslött rajta.

– Valamit titkoltok előlem – nézett a Generálisra Brokkoli. – Nem hagynátok itt Babyt, ha veszély fenyegetné.

– Amit nem tudsz, az nem árthat – mondta Cékla.

– Aha! – kiáltott fel az etológia és biológia tudósa. – Kezdem érteni! Van egy beépített emberünk!

– A kreativitás csodálatos adománya az emberiségnek – mondta a Generális, és kiadta az úti célt. – Irány a Hősök temetője!

Brokkoli némileg megnyugodva elvigyorodott:

– Hősök temetője? Nem lesz az korai?

* * *

A Generális a Zöltségkommandó minden tagját a temetőbe rendelte, amíg a terepjáró a várost megkerülve úttalan utakon, erdőn, mezőn kanyargott a cél felé.

– Ez az egyetlen helyszín, ahol természetes, ha idős emberek térferegnek a sírok között – nyugtatta meg a nyug-

talankodókat. – És a régi temetőben legfeljebb kísértetekkel találkozhatunk. Nem kell félni. Szerintem ők kapnak frászt tőlünk.

A négykerék-meghajtásos jármű úgy ugrált, úgy rángatózott végig a szántásokon, köves pusztán, patakon és zombékos ligeten, mint hullámlovas a viharos tengeren.

– Kár, hogy most nincs vesekövem – mondta Brokkoli.
– Megspórolnám a műtétet.

A Zöldségkommandó tagjainak többsége már a temetőben várta a vezérkart. Csak Padlizzán hiányzott, meg szerelmes házvezetőnője, Torma, és az egykori főbíró, Patiszszon a kutyájával. De hamarosan megérkeztek ők is egy kocsiban.

A nemzet egyik legnagyobb költőjének sírjánál gyűlt össze a társaság. Ott, ahol az ellenzéki pártok ifjú szép küldötte várta két nappal korábban a Generálist.

Aggastyánoknak jó hely volt. Leülhettek a két, félkörben kiépített márványpadra. Amíg a hiányzók meg nem érkeztek, Cukkini és Gyökér dicséretével telt az idő. Részletesen el kellett mesélniük a Nemzeti Véderőnél tett látogatásukat az esős megérkezéstől a reggeli távozásig. Beszéltek a kicsúfolásukról, a megalázásukról meg a konyhai akcióról a két fiolával. De még a recepciósról is szóltak, aki szerencsére cukorbeteg, és ezért nem evett a gyümölcslevesből.

Egyszóval mindent elmeséltek.

Pontosabban: majdnem mindent.

Amikor a Zöldségkommandó teljes létszámban egymás mellett ült, a Generális bejelentette, hogy titkos forrásból

származó értesülései szerint másnap hajnalban elindítják a rakétákat a szomszédos ország fővárosa ellen.

A bejelentést mindenki másképpen fogadta személyisége, kultúrája és lelkiállapota szerint.

Paprika, Retek, Patisszon és Krumpli például hallgattak.

Kissé sértődötten hallgatott Brokkoli is. Ezt azért neki, vagyis nekik Céklával már elmondhatta volna a Generális. Vagy Cékla tudta? Arról a beépített emberről Cékla is tudott?

Paradicsom és Hagymácska felsikkantottak: „Ó!”

Torma, az orvos házvezetőnője kifakadt.

– Akkor minden hiába volt? – kiáltott fel, mintha szív-szerelme, az orvos Szabadság téri aktfilmezésén kívül bármi más akcióban részt vett volna.

Gyökér csak morgott.

– Megcselekedtük, amit megkövetelt a haza.

Persze görögül idézte Leonidász sírfeliratát. De rögtön lefordította, hátha valaki nem érti. A tanár a temetőben is tanár.

A társaságból egyedül Padlizsán, az orvos kérdezte meg, hogy:

– Na, és most hogyan tovább?

– Egyértelmű – mondta a Generális. – Meg kell ölni az Elnököt, hogy ő ne ölhessen.

– Jaj! – nyögött Gyökér, mert neki ebben a témában rossz tapasztalatai voltak.

– Nincs más megoldás elkerülni a háborút – folytatta a Zöldségkommandó feje, és patetikusan széttárta a karját.

Abban a pillanatban egy hangszórón keresztül harsogó éles hang hasított a temetői csendbe:

– A temetőt körbevettük! Mindenki feláll és felemeli a kezét! Gyanús mozdulatokra azonnal tüzelünk!

A rémület azokat is megbénítja, akik hosszú életük során számtalan ijesztő eseményt éltek át. A fájdalmat meg lehet szokni, de a félelmet nem.

Az öregek lassan felkászálódtak, és amennyire tudták, felemelték a kezüket.

Padlizsán, az orvos persze ülve maradt. Csak a karja lengett a magasban. Krumpli sem állt fel. A mankóra támaszkodva közömbösen pislogott maga elé. Neki már mindenki tehet egy szívességet.

A kutya hevesen ugatott, de a világtalan főbíró erősen tartotta a pórázt.

Senki sem mert hangosan megszólalni.

Csak suttogó mormogás hallatszott.

– Úristen! Meg fognak ölni! Ez hogy lehet? Tudták! Elárultak! Végünk van! Nyugalom!

Az utolsó szót a Generális mondta halkán, és megisméltelte:

– Nyugalom! Arra gondoljatok, hogy helyesen cselekedtetek. Nem magunkért tettük, amit tettünk. Az országért tettük. A jövőért... Bármi történjen, a Zöltségkommandórról száz év múlva is tudni fognak, mikor az Elnök nevére már nem fog emlékezni senki.

Aztán a felemelt fegyverrel közeledő katonákra nézve még halkán, furcsa nyugalommal hozzátette:

– És még az is lehet, hogy semmi baj sem történik velünk. Hogy mi győzünk. Amíg élünk, reméljük!

Azt nem lehet mondani, hogy a Generális szavaira az öregek teljesen megnyugodtak volna, de talán egyenesebben álltak, és egy kicsit feljebb emelték a kezüket.

A magas, testes Főparancsnok a Generálishoz lépett.

– Letartóztatom Önt és a Zöltségkommandó minden tagját terrorista merényletekért, az államrend megdöntésének kísérletéért, ellenforradalmi lázadás szításáért. Jogukban áll hallgatni. Bármi, amit mondanak, felhasználható Önök ellen a bíróságon. Megértették?

Néhány öreg bólintott.

A Főparancsnok a katonákhoz fordult, és a Generálisra mutatott.

– Ezt bilincseljék meg! A többieket kísérjék a gépkocsikhoz! Ha valaki szökni próbál, lőjék le!

Senki sem próbált szökni.

Torma sírt, de a többiek egymást támogatva szinte békesen mentek a katonák között, mintha azt mondanák: „Értetek is tettük, amit tettünk, ha ezt ti nem is tudjátok. Minket nem lehet legyőzni, csak elpusztítani. Attól meg nem félünk. Attól nektek kell félni. Mert vérünk a kezetekhez tapad, és ezért még az unokáitok átka is a fejetekre száll.”

A foglyokat a Hadászati Központba vitték, a négyemeletes, kör alakú épületbe, ahol a Főparancsnok és a tisztikar irodái voltak.

A színpaddal ellátott nagyterembe terelték az öregeket. Abba a hodályba, ahol ünnepi alkalmakkor a kitüntetések adták át, vagy zártkörű vacsorákat, mulatozásokat tartottak a főtiszteknek és családjaiknak. A teremben azonban most nem voltak széksorok a közönségnek, és nem voltak vacsorához előkészített asztalok sem. A termet bírósági tárgyaláshoz rendezték be. A színpad előtt bírói pulpitus emelkedett, a pulpitussal szemben a védelem és a vád asztala állt, jobboldalt pedig tizenkét szék egy korlát mögött.

A Parlamentben a titkárnő behűtött pezsgővel sietett az elnöki dolgozószoba felé.

– Pezsgőt! Pezsgőt! – hallatszott az Elnök boldogan dörgő hangja. – Ezt megünnepeljük!

És a Belügyminiszterre kiáltott:

– Látod, ember! Egy nap alatt elfogta őket. Ami neked egy hét alatt sem sikerült. Poharakat! Hol van már az a pezsgő?

A teremben az Elnökön és a Belügyminiszteren kívül az Igazságügyminiszter asszony és az Elnök fia ünnepelte a nagy fogást.

A titkárnő megérkezett a pezsgővel, a dugó kirepült, a hab kifolyt, és a szőnyegre meg a pohárba csordult az aranyosan csillogó ital.

– Minden jó, ha jó a vége! – kiáltotta az Elnök, és kocintott a többiekkel. – Fenéig!

Miután ittak, az Elnök felemelte a mutatóujját.

– Gyerünk! Személyesen akarok ítéletet mondani a nyomorultak felett. Látni akarom az arcukat, amikor meghallják, hogy: golyó általi halál! Kötél általi halál!

– Ez az! – kiáltott izgatottan a Belügyminiszter. – Szóljatok, ha meghoztad az ítéletet. A Generálissal én akarok végezni. Emlékszel! Ezt kértem!. Addig megyek, összerántom az embereket, hogy tudják, mire készüljenek hajnalban.

– Ölhatsz, ne félj, kívánságod szerint – bólintott az Elnök. – Én úgysem bírom a vért látni.

A Belügyminiszter vidáman összecsapta a kezét, nevette és elsietett.

– Nektek is ott kell lennetek a tárgyaláson – pillantott az Elnök a fiára meg a miniszter asszonyra. – Igaz, zártkörű lesz, de már szóltam a Főparancsnoknak, hogy rögzítsenek mindent. Összevágunk belőle egy tökös anyagot. Az egész országnak látnia kell ma este, kik támadtak ellenünk. Kik követtek el merényleteket. Látniuk kell, hogy csak kriptaszökevényeket tudtak az idegen ügynökök beszervezni! Parkinson-kóros, agyalágyult aggastyánokat! Látniuk kell! Ez elegendő indok lesz arra is, hogy hajnalban megkezdődjön a támadás.

Az Elnök ismét ivott egy korty pezsgőt.

– Bocsáss meg, Elnök úr – mosolygott az Igazságügy-miniszter asszony –, de éppen a várható holnapi eseményekkel kapcsolatban számos anyagot, rendeletet kell előkészítenem, hogy minden törvényes legyen. Ők támadnak, mi csak védekezünk!

– Naná, hogy ők támadnak. Minden törvényes legyen! – kiáltott az Elnök, és a fiához fordult: – De te jössz, nem?

– Sajnos én sem tudok részt venni az előadáson, Apa, bármennyire szeretnék – hadarta a Pénzügyminiszter, és megpróbált mosolyogni. – Biztonságba kell helyezni bizonyos papírokat, szerződéseket. Éppen a támadás miatt. Semmi nem kerülhet idegen kézbe.

– Jó, jó, dolgozzatok! Nem tudjátok, mit hagytok ki! – kiáltotta az Elnök, de tévedett.

A két miniszter tudta, mit hagy ki. Az Igazságügyminiszter nem akarta a jelenlétével kiprovokálni, hogy a nyílt színen korrupcióval vádolják, és esetleg a videót is az Elnök elé hajítsák. Haljanak meg gyorsan, és borítsa a feladás sötét fátyla ezt a kis malórt!

Az Elnök fia pedig az öreg és gyönyörű kreol hölgygel nem kívánt szembenézni. Úgy gondolta, hogy az agg Kleopátra estére hulla lesz, és csak az él majd belőle, ami kellemes volt: a szállodai emlék.

* * *

A Zöldségkommandó tagjait beterették a Hadászati Központ nagytermébe. Az öregek szerencsétlenül állodogáltak a géppisztolyok csövével szemben. Gyökér Cukkini mellé húzódtott:

– Nem tudom, mi történik velünk – suttogta –, de meg akarom mondani őszintén... Szóval csak azt akarom, hogy tudd: nagyon megkedveltelek.

– Ó, ez nagyon kedves! – suttogott a nő meghatódva. – Nagyon kedves, még akkor is, ha nem igaz.

– De igaz! – mondta a férfi. – Esküdjek?

– Ne esküdj! Egyébként sincs már nekünk mire esküdni. Inkább elhiszem.

– Engem Albertnek hívnak – mondta az öreg.

– Anna vagyok – mondta Cukkini.

– Ha ezt túléljük – sóhajtott a férfi –, megkérem a kezedet. Hozzám jössz feleségül?

– Gondolom, abban reménykedsz, hogy nem éljük túl.

– Ne nevetess, kérlek, mert akkor fáj az operációm helye.

A Főparancsnok a Generálishoz lépett, és levette a bilincset. A katonák leeresztették a fegyverüket.

– Köszönöm! – mondta a Generális, és a természetes férfi bal kezére pillantott. – Tudod használni?

– Tökéletesen! Ügyes lövés volt.

Cékla kimérten bólintott.

– Igyekeztem.

Az öregek – Brokkoli, Krumpli meg a volt főbíró, Pattison kivételével – csak pislogtak értetlenül, és némelyiknek még a szája is elnyílt az ámulattól.

– Rövidesen itt lesz az Elnök – emelte meg a hangját a Főparancsnok, hogy mindenki hallja. – Elmondom, mi fog történni.

* * *

Az Elnök a testőrei nélkül lépett a bírósági tárgyalóvá átalakított terembe.

A Hadászati Központ mindig tömve volt katonákkal. Az Elnök testőrei általában kint maradtak az előcsarnokban, mert semmi szükség nem volt rá, hogy több tucat katona mellett még ők is vigyázzanak a főnökre.

– Mi ez? – csattogott végig a tárgyalótermen az Elnök, amikor észrevette a korlát mögött üldögélő öregeket és a Generálist bilincs nélkül a jobb oldali asztalnál, ahol a tárgyaláson a vád képviselőjében az ügyész szokott ülni. A bírói emelvényen pedig a világtalan volt főbíró, Patisszont meg a kutyáját pillantotta meg. – Mi ez? Ha tréfa, akkor elég idióta tréfa, Főparancsnok! – Aztán intett az oldalt álló katonáknak. – Azt a vak majmot lökjék le onnan! Az az én helyem!

– Most nem! – mondta a Főparancsnok, és intett két katonának.

A katonák két oldalról megragadták az Elnököt, és megbilincsték.

– Megőrültél, Főparancsnok? Megőrültetek? Azonnal engedjete el! Én az állam elnöke vagyok! Ki foglak beneteket végeztetni! Téged meg, Főparancsnok, felakasztalak!

– Letartóztatom, Elnök úr! – mondta a Főparancsnok hivatalos hangon. – Jogában áll hallgatni. Bármi, amit mond, felhasználható Ön ellen a bíróságon. Megértette? Vagyis: megértetted?

A fogoly üvöltözött, és fuldoklott a dühtől.

A két katona a vádlottnak előkészített bal oldali asztalhoz cipelte a kezük között vergődő államfőt, aki semmiképpen sem akart leülni.

A Főparancsnok elővette a pisztolyát.

– Elnök úr, ha gondolod, most rögtön lelőlek. De ugyanakkor felhívom szíves figyelmedet, hogy lehetőség van törvényes bírósági tárgyalásra. Igaz, gyorsított eljárással, ahogy tervezted a Zöldegyezmény ellen. Én leszek a védőügyvéd, ha megfelel, de magad is védheted magadat.

A Főparancsnok eltette a pisztolyát

– Ha jól tudom, Jogi Akadémiát végeztél. Hacsak nem vásároltad a diplomádat. Bármi megtörténhet, mert szemben a te gyakorlatoddal, a főbíró úr nem hozta meg előre az ítéletet.

Az Elnök abba hagyta a vergődést, lerogyott a székére, és úgy meredt a Főparancsnokra, hogy ha szemmel ölni lehetne, akkor a nagydarab egykori bokszoló már a hamvvedrében pihent volna.

– Megismétlem – mondta a Főparancsnok, és újra mellőzte a tegezést. – Jogában áll hallgatni. Bármi, amit mond, felhasználható Ön ellen. Megértette?

– Én nem fogadok el más törvényszéket, csakis a parlamentet – kiabált az Elnök. – Ez államcsíny! Egyetlen kérdésre sem válaszolok. Nem ismerem el ezt a bíróságot! Nem vagyok hajlandó válaszolni!

Patisszon legyintett, mint aki az egésztest unja:

– Vigyétek ki, és lőjétek főbe!

– Ne! Ne! – kiabált a vádlott, de remegett a dühtől.

„Én vagyok az Elnök! – zakatolt a fejében. Sírva fogtok könyörögni az életetekért...! Ki kell szabadulnom! Hol vannak a testőreim? Ők nem lehetnek összeesküvők!”

Körülnézett. Fegyveres katonák, rácsos ablakok, innen nem szűrődik ki még egy pisztolylövés sem.

Egy fiatal tiszt két ablak között a falnál állt, kezében kamerával. Megörökítésre került minden az Elnök belépése óta, ahogyan azt az államfő parancsolta.

Az Elnök a korlát mögött ülő öregemberekre pillantott, és a tekintete elakadt.

„Úristen! Ez a Zöltségkommandó? Ezek fenyegettek meg engem? Hiszen ezek most másztak ki a sírból!”

A Főparancsnok a mellette lévő székre ült.

– Köszönöm, nincs szükségem védelemre!– kiabálta. – Ezt a komédiát egyedül is el tudom játszani!

– Kérlek szépen, ahogy gondolod – emelkedett fel a Főparancsnok, és megállt a vádlott mögött.

Az Elnök káromkodott. A jelenlévők mamáját emlegette.

– Kérem a személyeskedést a tárgyalás idejére felfüggeszteni– mondta a volt főbíró a pulpituson nyugodtan, halkán, majd így folytatta: – A nemzet kontra államfő tárgyalást megnyitom. Kérem a tizenkét esküdtet, figyelmesen hallgassa meg a vádiratot, illetve a védelem érveit, és azok ismeretében döntsön.

Az Elnök gúnyosan felnevetett.

– A mi országunkban nem is létezik az esküdtek intézménye, főbíró úr! Ezt nem tudja?

– Most létezik – mondta Patisszon. – És kérem a vádlottat, tartózkodjon a közbeszólástól, mert ellenkező esetben tárgyalás nélkül hozom meg az ítéletet!

– Elnézését kérem a közbeszólásért, *főbíró úr!* – mondta az Elnök gúnyosan. – Az esküdtek, ha tudok számolni, csak tizenegyen vannak!

Cékla füttyentett. A főbíró a kutyára tette a kezét.

– Menj! – mondta.

A labrador Cékálához szaladt, és a lábához ült.

– Mint látja, Elnök úr, most már tizenketten vannak.

Az Elnök idegesen felröhögött.

– De hiszen az egy kutya!

– Van, akik számára a kutya is ember. Sőt...! – mormolta a főbíró, aztán hangosabban hozzátette: – Örüljön neki, hogy a kutya a tizenkettedik! Legalább az esküdtek egyike biztosan nem fog maga ellen szavazni.

Aztán folytatta a tárgyalást.

– A per során tanúkat nem idézünk be, és nem hallgatunk meg, mert mi vagyunk a tanúk. Az alperes személyi adatait ismerjük, tehát az eljárás gyorsítása érdekében kérem a vád képviselőjét, ismertesse a vádiratot!

A Generális felállt.

– Tisztelt Főbíró úr, tisztelt esküdtek. A mai napon ítélnünk kell a volt államelnök ügyében...

– Mi? Micsoda? Mi az, hogy „volt államelnök”? Engem csak a népem válthat le! – rikácsolt a fogoly, de rögtön elhallgatott, amikor meghallott egy kattanást. A mögötte álló Főparancsnok csőre töltötte a pisztolyt.

– Folytatom – mondta a Generális. – Ott tartottam, hogy a mai napon ítélnünk kell a volt államelnök ügyében, akit bűnösnek találtunk a nemzet ellen elkövetett súlyos bűncselekményekben. A vádlott zsarnoki teljhatalmat gyakorolt, és lábbal tiporta az emberi méltóságot. Amint hatalomra jutott az elbutított és megtévesztett nép szavazatai segítségével, minden mozdítható vagyontárgyat, üzleti megbízást, külföldi támogatást a saját zsebébe és csókosai zsefjébe sepert. Folytatva azzal, hogy talmi dicsőséget hirdető építkezésekbe öntötte az állam pénzét, ahelyett, hogy az egészségügyet és az oktatást próbálta volna felemelni a nyomor állapotából.

A Generális ivott egy kortyot. A bal keze remegett.

– A nemzet képviselőjében azzal vádolom a volt Elnököt, hogy az elmúlt években számtalan erőszakos, jogtalan és törvénytelen cselekedetet követett el: tízezreket zárt börtönbe vagy munkatáborba, és ezreket végeztetett ki ártatlanul. Elvakult hatalomvágyában a nemzetet háborúba akarta hajszolni, hogy elterelje a nemzet figyelmét rablásairól és sötét manipulációiról...

És mondta, sorolta a Generális az államelnök és kormánya bűneit, amelyekkel el tudta érni a hatalom megerősítését és megtartását, a saját népe leigázását, titkos vagyona növelését és a pusztító háború előkészítését.

A vádbeszéd befejezése után a volt főbíró az Elnökhöz fordult.

– A vádlott hallotta a vádpontokat. Mit kíván felhozni a mentségére?

– Megmondtam! – vicsorgott az állam volt vezetője. – Én nem fogadok el más törvényszéket, csakis a Parlamentet. Ez államcsíny! Nem ismerem el ezt a bíróságot! Csinálhatnak akármilyen komédiát, én nem veszek róla tudomást.

A volt főbíró világtalan szemét az öregek felé fordította.

– Kérdezem az esküdtszék tagjait, el akarnak-e vonulni, hogy meghozzák a döntésüket?

– Nem – állt fel Cékla. – A döntést meghoztuk.

– Felteszem a kérdést – jelentette be a volt főbíró –, hogy a vádlott bűnös vagy ártatlan?

– Bűnös! – mondta Cékla.

– Akkor kihirdetem az ítéletet. Kérem, álljanak fel!

Mindenki felállt, csak a tolószékében ülő Padlizzán, az orvos, és a volt államelnök nem.

– Kérem a vádlottat, szíveskedjen felállni – mondta a volt főbíró, és az alacsony, köpcös férfi, aki egy órával korábban még az ország első embere volt, meglepetésében felemelkedett. Honnan tudta ez a világtalan, hogy ő ülve maradt?

– A törvényszék, a törvény és a nép nevében a vádlottat a nemzete ellen elkövetett bűnök miatt golyó általi halálra és teljes vagyonek Kobzásra ítélem.

* * *

A Belügyminisztert a Főparancsnok hívta fel telefonon.

– Jöhetsz! Az ítélet megszületett. Vár az Elnök meg a Zöldségkommandó.

– Készítsetek elő nekem egy Kalasnyikot! Gondolom, kivégezzük mindet.

– Nem – mondta a Főparancsnok. – Csak a főnököt.

– Ahhoz elég lesz egy pisztoly – nevette el magát a Belügyminiszter. – Indulok!

A Hadászati Központ udvarát magas kerítés védte. A kerítésen túl széles árok húzódott, hogy senki se léphessen a kerítés közelébe.

A Belügyminiszter, amint megérkezett az épületbe, az udvar felé vette az irányt.

Testőrei az előcsarnokban maradtak az Elnök testőreivel.

– Hozzák ki az elítéltet! – intett a katonáknak a Belügyminiszter. – És kérek egy pisztolyt!

A Főparancsnok átadott egy revolvert.

– Foroghat! – mondta a Belügyminiszter a kamerával álldogáló katonának. – Lássá az ország, hogy bánunk a nemzet árulóival!

A nagyteremből az udvarra vezető ajtó kinyílt.

Két katona vonszolta ki az elítéltet, aki a fejére húzott bokáig érő zsákban botladozott, fickándozott, nyögött.

– Mi van? – kérdezte halkán a Belügyminiszter. – A száját is betömtétek?

– Nem akarom, hogy innen üzenjen a nézőknek – mondta a Főparancsnok. – Csak felizgatná az embereket.

– Okos! – bólintott a miniszter. – Majd utána beszélhet! – És kacsintott.

Aztán körbepillantott, és még mindig halkán megkérdezte:

– Elnökünk? Elment? Nem csodálom. Nem bírja a vért látni. Persze a filmen úgyis látni fogja.

A fal előtt földbe ásott gerenda magaslott. Itt végezték ki a halálra ítélt katonákat, tiszteket már száz évvel azelőtt is.

Az elítéltet a gerenda vaskampóihoz kötözték.

Csak a fejét tudta mozgatni, rángatni. Vergődött, hörögött, kiabálni próbált.

– Figyeled? – súgta a Belügyminiszter a Főparancsnoknak. – Most nem olyan nagy hős, mint a leveleiben. – És csúfolódva idézte a szöveget: – „Tisztelt Elnök Úr! Nem akarunk háborút. Tüntessék el a határra telepített aknazárat! A kormány mondjon le. A ZÖLDSÉGGKOMMANDÓ.”

A Belügyminiszter csőre töltötte a pisztolyt.

– Így járnak az árulók! – kiáltotta, és lőtt.

Az elítélt homlokát érhetette az első lövés.

Vörös folt jelent meg a zsákon. A fej előrehanyatlott, a test összezsugorlott.

A Belügyminiszter még ötször lőtt, mint aki nem tudja a gyilkolást abbahagyni. Aztán visszaadta a fegyvert a Főparancsnoknak, és a kamera felé fordulva felkiáltott:

– Így járnak népünk gyilkosai! És most lássa meg a nemzet, lássa meg a világ legádázabb ellenségünk arcát!

Ezzel az oszlopról lecsüngő és vöröslő foltoktól mocskos zsákhöz lépett. Az egyik katona törkésével felhasította a szövetet a kivégzett fejénél.

Előtűnt az Elnök halottsápadt arca, becsukott szeme, ronggyal betömött szája.

A Belügyminiszter megtántorodott, és artikulálatlan hangon felordított.

* * *

Tíz perc múlva az ellenzéki pártok komputerére megérkezett a filmfelvétel.

Húsz perc múlva a film a tüntetési felhívással együtt kirepült egymillió e-mail címre, felkerült a közösségi hálókra, eljutott a bel- és külföldi médiába.

A Főparancsnok elrendelte, hogy a katonák nem hagyhatják el a laktanyákat, a rakétabázis őrzését megbízható tisztek vették át, a Belügyminisztérium és a titkosszolgálat épületei körül tankok álltak.

Harminc perc múlva a városokban és a falvakban az utcák megteltek kiáltozó, daloló, boldog emberekkel.

A Belügyminisztert, az Elnök fiát, az Igazságügyminiszter asszonyt és a még mindig kórházban lábadozó költőt, a Nemzeti Véderő parancsnokát, letartóztatták.

Az ellenzéki pártok megbízottja, az ifjú, fekete hajú lány a központi televízióban bejelentette, hogy bíróság elé fogják állítani őket az Elnökükkel együtt.

Az Elnök ugyanis nem halt meg, csak elájult, amikor fejen találta az első festékpatron.

Az egész komédiát a megjátszott kivégzéssel Cukkini mondata indította el. Amikor a Főparancsnok a bírósági tárgyalásnak berendezett teremben a Zöltségkommandó tagjainak felvázolta, hogy mi a terve az Elnökkel, a sovány, tüsi hajú idős hölgy megjegyezte: „Én tudom a legjobban, hogy meghalni muszáj, de ne öljünk, ha nem muszáj.”

EPILÓGUS

Néhány hét múlva az állam új elnöke és a miniszterek ünnepi vacsorán látták vendégül a Zöldségkommandó tagjait, akik már nem tizenhárman voltak.

Bár nem is tizennégyen.

Csak tizenketten a kutyával és Babyvel együtt.

Cékla a forradalom napján infarktust kapott. Ez volt a harmadik. A harmadik és az utolsó.

Cukkini tíz nappal később aludt el a rákkórházban.

Krumpli eltűnt: nem akart megjelenni a nyilvánosság előtt. A kém a szabadságban is láthatatlan.

Hagymácska sem volt jelen a vacsorán. Megszöktette a Pénzügyminiszter feleségét a kisfiúval együtt. Párizsba utaztak.

A Rue de Martyrs egyik háromemeletes lakóházában vettek ki lakást a Sacré Coeur és a Place Pigalle között, ahol nem tűnik fel, ha egy szép asszony jóval idősebb félvér hölgygel él.

Hagymácska sosem beszélt az asszonynak a férjével eltöltött kellemetlen félóráról. Megsemmisítette a filmfelvételt is.

Gyökér büszkén mutogatta a jegygyűrűjét.

– Összeházasodtunk Cukikával! Mielőtt meghalt a drágám, összeházasodtunk. Az ember halandó, de a szerelem örök. Ez nem idézet! Ezt én mondom.

Torma a tolószékes orvos mellett ülve felemelte párnás ujjait, hogy az arany belevillanjon Gyökér rossz szemébe.

– Ó! – mondta Gyökér. – Maguk is? Valóban? Gratulállok!

És mindenki tapsolt.

Az új, fiatal államelnök szokás szerint patetikus tószttal köszöntötte az ünnepelteket.

– Remélem, ezután a Zöldségkommandó támogatni fogja a nemzet törekvéseit és az állam elnökét is tűzönvízen át – fejezte be rövid beszédét.

– Így lesz, ha nem akarsz háborút – mondta halkán a Generális.

– Miért? – súgott vissza az elnök. – Ha akarok egy igazságos háborút, nem fogtok támogatni?

– Nem – mondta a Generális.

– Talán engem is ki fogtok végezni festékpatronnal?

– Még az is lehet.

– No, akkor rajtatok tartom a szememet, az hétszentség! – nevetgélt az új államelnök, de a Generális el sem mosolyodott.

– Te azt hiszed, hogy csak egyetlen Zöldségkommandó van az országban?

VÉGE(?)

TOM: „A tesóm dilis. Persze zseni is, mert feltalálta a szuper tolmácsprogramot, és így bármilyen nyelven beszélhetünk egymással. De azért dilis. Még szerencse, hogy itt vagyok én meg a hatodikosok szövetsége...”

Nógrádi Gábor művei

www.nogradi.hu

Tom iskolatársa, Digó folyton a verekedéseivel dicsekszik. Tele van karmolásokkal, foltokkal. Aztán kiderül, hogy nem is verekszik... És nem csak hogy nem verekszik, de nagy veszély leselkedik rá. A kérdés: megmentsek-e Digót, bár utálják?

Az unokái sem tudták, hogy a nagyjuk lánykorában Sellő néven titkos ügynök volt. Ez csak akkor derül ki, amikor Gerit elrabolják. Nagynak elő kell kapnia a palacsintasütőt, hogy szétcsapjon a banditák között.

Marci édesanyja magyar, édesapja Budapesten tanult arab orvos. A fiú ötvenmillió dollárt örököl egyiptomi nagyapjától. Húha! Az már pénz! Csakhogy a terroristák meg akarják szerezni az örökséget. Sikerül nekik?

A Marci öröksége folytatódik. A terroristák nem adják fel. Bosszút akarnak állni. Marci ismét csak a fel-feltámadó Cilire számíthat, valamint egy verébre, plusz egy rózsabokorra. No meg rád, kedves olvasó, aki egyszerre akarsz nevetni és izgulni.

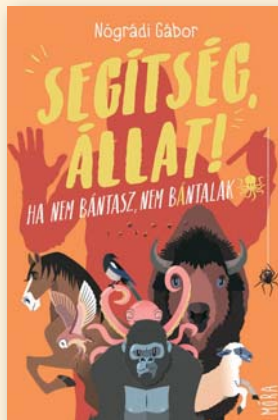
A nagymama galambbá változik, hogy találkozhasson az unokájával. Cecilia beszélget a tesójával, aki még meg sem született. Ha képzelsz magadnak egy kutyát, az meg is haraphat. Ha nevetni akarsz vagy meghatódni, akkor ez a te könyved.

ÉLETMŰSOROZAT

Nógrádi Gábor legsikeresebb könyvében negyven állat panasz-kodik, gúnyolódik, sír és kacag, miközben elmondja: hogyan él, és hogyan kell őt etetni, gondozni – szeretni. Tíz kiadás, százezer példány.

Nógrádi Gábor művei
www.nogradi.hu

ÉLETMŰSOROZAT

A Segítség, ember! folytatása talán még humorosabb és izgalmasabb, mint az előző kötet volt. Harminc kalandos, vidám történetben beszélnek, panaszkodnak, veszekednek, csúfolódnak az állatok. Nincs mindig igazuk!

ÉLETMŰSOROZAT

Minden és mindenki nevelhető? Nevelhető a kistestvérünk, a nagybácsink, a nagymamánk, a matektanárunk, a szomszéd, a rendőr, a muskátli és a padoszomszédunk is! Akarsz a nevelés zsenije lenni? Vagy csak nevetni? Ez a könyv a te könyved.

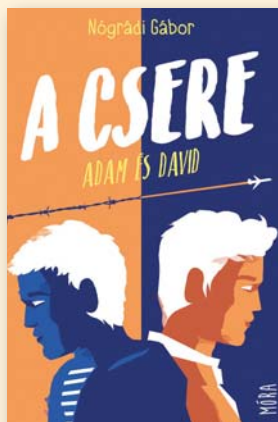
ÉLETMŰSOROZAT

Képzeld el, hogy reggel felkelsz, és már nem te vagy te, hanem valaki más a családból. Hogyan élsz, létezel helyette? És ő helyetted? (A PetePite az Év Gyerekkönyve lett, nemzetközi díjat kapott, és bekerült a tankönyvekbe.)

ÉLETMŰSOROZAT

EMESE: „Megőrülök! Papa átváltotzatott anyuvá! Anyu meg Mesi lett, vagyis én. Akkor most anyu maradok örökre!” Pörgős, izgalmas, humoros történet. A regényből készült komédiát nagy sikerrel mutatták be a színházak.

A kamasz Adam a tenger mellett egy menekülttáborban él és egy jobb életéről álmogozik. Amikor beúszik a tengerbe megnézni az elnöki jachtot, találkozik Daviddal, az Elnök fiával. Kiderül, hogy a megszólalásig hasonlítanak egymásra. Hogyan lehetséges ez?

ÉLETMŰSOROZAT

Lajcsi elrabolja saját magát a barátai segítségével. Örület! Mit akar? Azt, hogy elvált szülei újra összeházasodjanak. A terve sikerül? Nem sikerül? A regény bekerült a tankönyvekbe és film is készült belőle.

Nógrádi Gábor művei
www.nogradi.hu

A gyerekek állatait össze akarja gyűjteni a gonosz polgármester. Ki segíthet, ha a felnőttek félnék Garaitól? Naná, hogy Kinizsi Pál, Mátyás király hadvezére! No de ő már ötszáz éve halott! És akkor mi van? Fel kell támasztani! Humor, izgalom, történelem testközelből.

ÉLETMŰSOROZAT

Hogyan kerül négy gyerek, egy történelemtanár meg egy vizsla az 1514-es parasztháború közepébe? És ha már ott vannak, miért akarnak találkozni a vezérrel, Dózsa Györggyel? Mernél velük menni?

ÉLETMŰSOROZAT

SAMU: „Anyu apja, a Papa hozzánk költözött. Én szeretem a Papát, ha háromszáz kilométer van köztünk, de megőrülök, ha csak három méter! Segítség!”

Élni és együtt élni, ez a legszebb és a legnehezebb feladat.

Papa megvédi az állatokat, és kis híján megverik. Papa úszni tanítja az unokáját, és majdnem megfulad. Papa ezermester, és tönkreteszi a mosógépet. Jaj, Papa!

ÉLETMŰSOROZAT

APA: „Megőrülök tőled, Emmike! Nem öntheted a szemetet a szörfre, akkor sem, ha szemetelt! Nem te döntöd el, hogy mikor legyen kistestvéred! Nem hozhatsz haza sem egy síró kisfiút, sem egy kóbor kutya! Megőrülök tőled, Emmike!”

Rob tanítás után kirohan az iskolából, és majdnem fellöki Anit. A lány sírva elszalad. A két fiatal délután együtt nevetgél a plázában. Ötvenhat tanú meséli el, mit látott. Ötvenhat tanú ötvenhat különböző történet. Miért látja mindenki másképpen ugyanazt?

Nógrádi Gábor művei

www.nogradi.hu

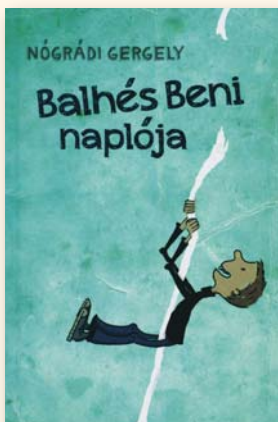

A tizennégy éves Alex lóg az iskolából, lop egy kutyát, hazudik, szemétkedik – haragszik a világra. Foltosnak, a lopott kutyának csodálatos képessége van: Alex minden gazembersége után éveket öregszik. (14+)

ÉLETMŰSOROZAT

Rémes nyaralás két londoni gyereknek egy világévi kis faluban. A rokonság kedves, de a szobában egér meg pók szaladgál, és a klotyó kint van az udvaron! Eszter és Robert megszöknek. Át a Nyírségen, a Hortobágyon, a Tiszán hazaindulnak Angliába.

Komisz egy kiskamasz ez a Beni! Mindent tönkretesz, mindenkit örületbe kerget. Főhősünk naplójából azonban kiderül, a rosszkódásával pusztán szeretetet akar kicsikarni a felnőttekből. Csak ne volna olyan borzalmas a helyesírása! (A művet hangoskönyv változatban is kiadták.)

Nógrádi Gergely művei

www.gergelynogradi.com

Szilas Pali egy éjszaka kutyává változik. Vajon milyen varázslatos erők állhatnak a hátborzongató és mulatságos varázslat mögött? Vajon a szerelmese sem ismeri fel a fiút a kutyában?

Az afrikai kislány, Csicsi egy törzsi háborúban elveszti a szüleit. A koromfekete apróság a Vau! című regényből már jól ismert Szilas családhoz kerül. Érkezése után néhány nappal elrabolják. De miért? És mi lesz a sorsa?

Nógrádi Gábor művei
www.nogradi.hu

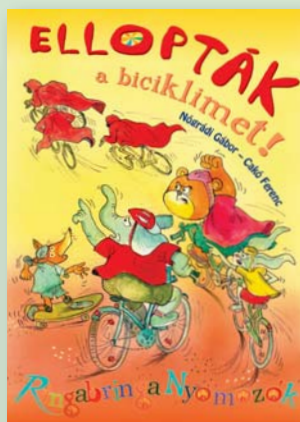
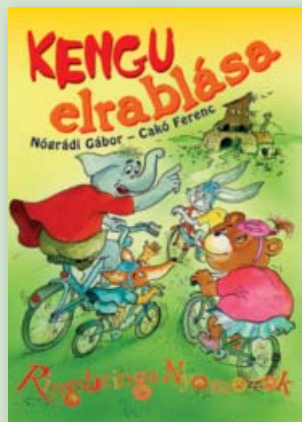
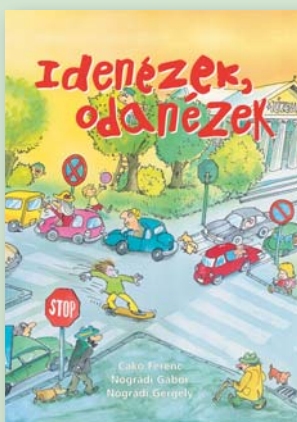

BENEDEK: „Tudom, hogy anya hazajön! Igaz, hatalmas vihar volt aznap reggel a tengeren, mikor anya eltűnt. Óriási hullámok, orkán és szél. De anya nagyon jó úszó volt. És hiába keresték, nem találták meg. Azért nem, mert él! Él egy szigeten. Vagy az ufók vitték magukkal. De visszahozzák!”

KRISZTI: „Nem megyek a nagyhoz! Nem megyek a tanyára! Se tévé, se telefon, se térerő! És tudom, hóvihar lesz! Nem akarok ott karácsonyozni! Segítség!” Minden gyerek felnőttként tud cselekedni, ha nagyon muszáj!

A gyerekbanda csalókat, tolvajokat, rablókat foszt ki a nagy vezetésével. Mi ez? Robin Hood család ma? De miért csinálják? A bűn, az bűn! Hecseki szerint nem?

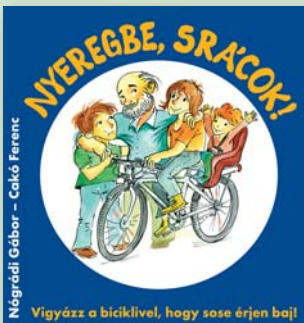
Sok száz tábla van az utcákon, az épületekben, a parkokban, a strandokon, azaz körülöttünk mindeütt. Vajon mit jelentenek? A nagyalakú, csupa rajzos könyvvel azt szeretnénk, ha egyetlen gyereket sem érne közlekedési baleset.

A nyúl, az elefánt, a macsó és a róka a legbonyolultabb bűnügyeket is kinyomozza. Minden oldal csupa rajz, játékos betű, rejtélyes, rejtélyes szöveg. Mire elolvassod, mire végigneveted, jobban fogsz olvasni. Tanulj szórakozva! Szórakozz tanulva!

A négy kis állatkölyök Karóka ellopott bicija után nyomoz. Mindenkinek van egy szeniális ötlete: hogyan lehetne a tolvajokat megtalálni. Ötlet van, eredmény nincs. A maci balletozik, az elefánt hegedül, a róka siránkozik, Nyil-Nyül pedig mindent feljegyez.

Ringabringa sorozat 2.

Ringabringa sorozat 1.

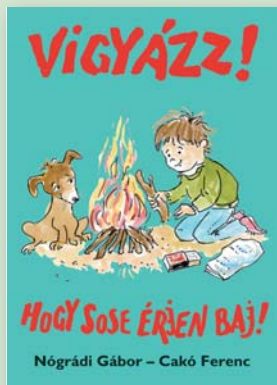

A Papa, unokái segítségével vidám, kalandos helyzetekben tanulja meg a kerékpáros közlekedés szabályait. Jobb ma egy könyv, mint holnap a felsebzett térd, nem? Fejezetcímek: Mountain bike vagy trekking? Ez közelező, az nem. Egy kortyot sem, Papa! Kerüld ki vagy fejbe vágthat! Éljen az elsősegély tanfolyam! Jó Papa holtig tanul. Tekerjünk télen is! Ha jót akarsz, számíts a rosszra!

Nógrádi Gábor művei
www.nogradi.hu

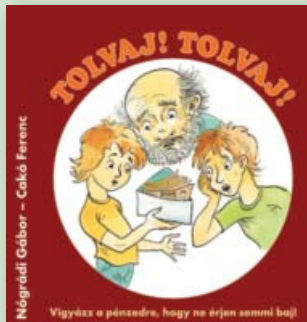
A mobilozás – beszélgetés, esemesezés, netezés – miatt számtalan súlyos baleset történik. Gyerek és felnőtt együtt tanulhatják meg a vidám, kalandos helyzetekből, humoros illusztrációkból, mire kell figyelni, mire kell vigyázni a járdán és az utakon.

Százhatvan színes oldalon szórakoztatva, vidám szövegekből és rajzokból megtudható, mire kell vigyázni egy gyereknek az utcán, a hegyekben, az erdőkben, a járműveken, a vízben és a viharban, a télen és a nyáron. Az életben.

Az aggódó Papa és három okos unokája tizenhat vidám történet segítségével meséli el a gazdagon illusztrált könyvben, hogy az otthoni élet sok veszéllyel jár ugyan, de ezeket a veszélyeket el lehet kerülni.

A Vigyázz..., hogy sose érjen baj! című sorozat új könyve a lopások megelőzéséről, a lopott holmik vásárlásának veszélyéről szól. Sőt, a Papa és az unokák izgalmas, humoros történeteiben iskolai és utcai rablás is előfordul, de nyugalom: minden jó, ha jó a vége.

A rendőrségi nap izgalmas vetélkedőjén vesznek részt főszereplőink: a Papa, Saci, Beni, Lizi, Tapi kutya meg Emma Ceglédről. Milyen versenyszámok vannak? Be kell törni egy riasztóval védett sátorba a csokiért. Papa célba lő és majdnem eltalálja – a céllövöldést. Zsebtolvajt kell fogni. Sziklára kell mászni. Vajon ki győz?

A kiadó könyveit kedvezménnyel megrendelheti
a nagyobb terjesztők webáruházaiban.

Kiadja a Presskontakt Bt.

(2131 Göd, Pf. 82)

Felelős kiadó a Presskontakt Bt. ügyvezetője

Műszaki szerkesztő, szöveggondozás:

Székelyhidi Ica – Graf-Ica Bt.

PDF ISBN 978-615-5245-38-1

Terjedelem: 11.5 (A/5) ív

E-mail: info@presskontakt.hu

Honlap: www.nogradi.hu